

KUUSIJÄRVEN YLEISSUUNNITELMA

8.8.2019

AVANTO

TILAAJA
Vantaan kaupunki,
Kuntatekniikan keskus, Viheralueyksikkö 2018

TEKIJÄT
© LOCI maisema-arkkitehdit Oy
AVANTO arkkitehdit Oy
LDC Lighting Design Collective
Sipti Infra Oy
WSP Finland Oy

Graafinen suunnittelu ja taitto:
LOCI maisema-arkkitehdit Oy

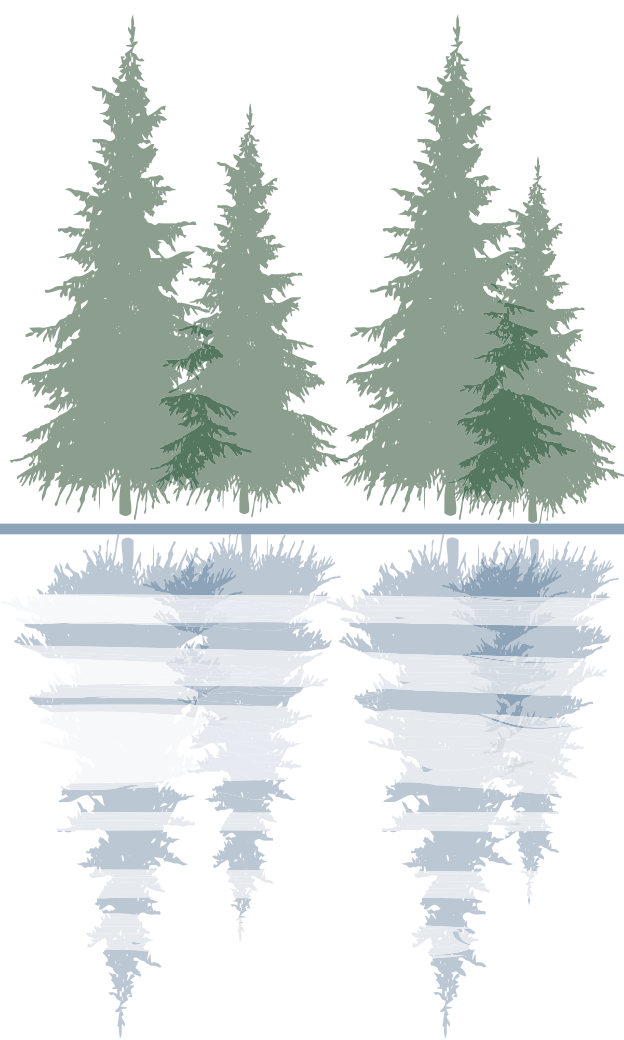
Kartat, valokuvat ja suunnitelmakuvat:
LOCI maisema-arkkitehdit Oy, ellei toisin mainita,
s. 26-33 kuvat: AVANTO arkkitehdit Oy

SISÄLLYS

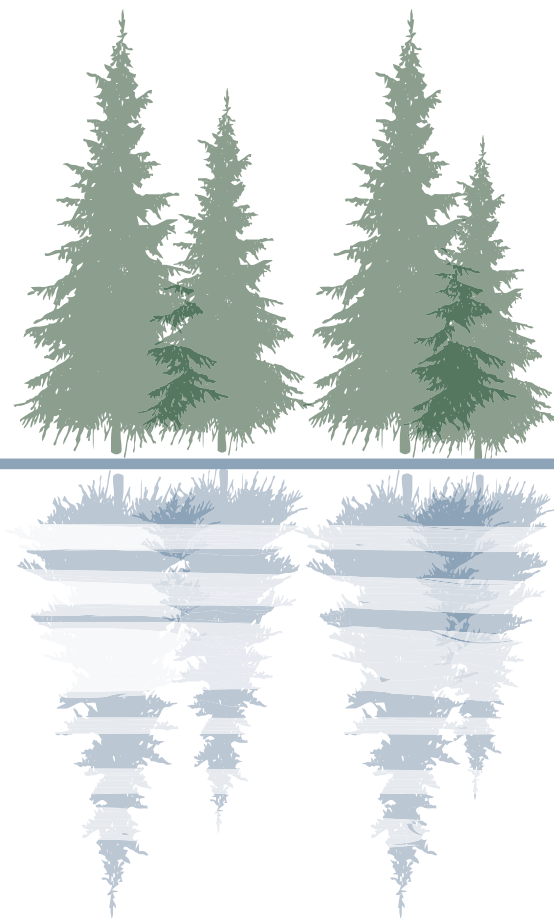
JOHDANTO	4
<u>YLEISTÄ</u>	<u>6</u>
<u>SUUNNITTELUALUE</u>	<u>8</u>

KUUSIJÄRVEN YLEISSUUNNITELMA	14
<u>SUUNNITELMAN PÄÄPERIAATTEET</u>	<u>16</u>
<u>SAAPUMINEN KUUSIJÄRVELLE</u>	<u>20</u>
<u>KUUSIJÄRVEN RAKENNUKSET</u>	<u>26</u>
<u>KUUSIJÄRVEN RANTA</u>	<u>34</u>
<u>REITIT</u>	<u>42</u>
<u>VALAISTUS</u>	<u>50</u>
<u>HULEVESIEN KÄSITTELY JA POHJARAKENTAMINEN</u>	<u>54</u>
<u>KUSTANNUSARVIO</u>	<u>60</u>
<u>VAIHEITTAIN RAKENTAMINEN</u>	<u>62</u>

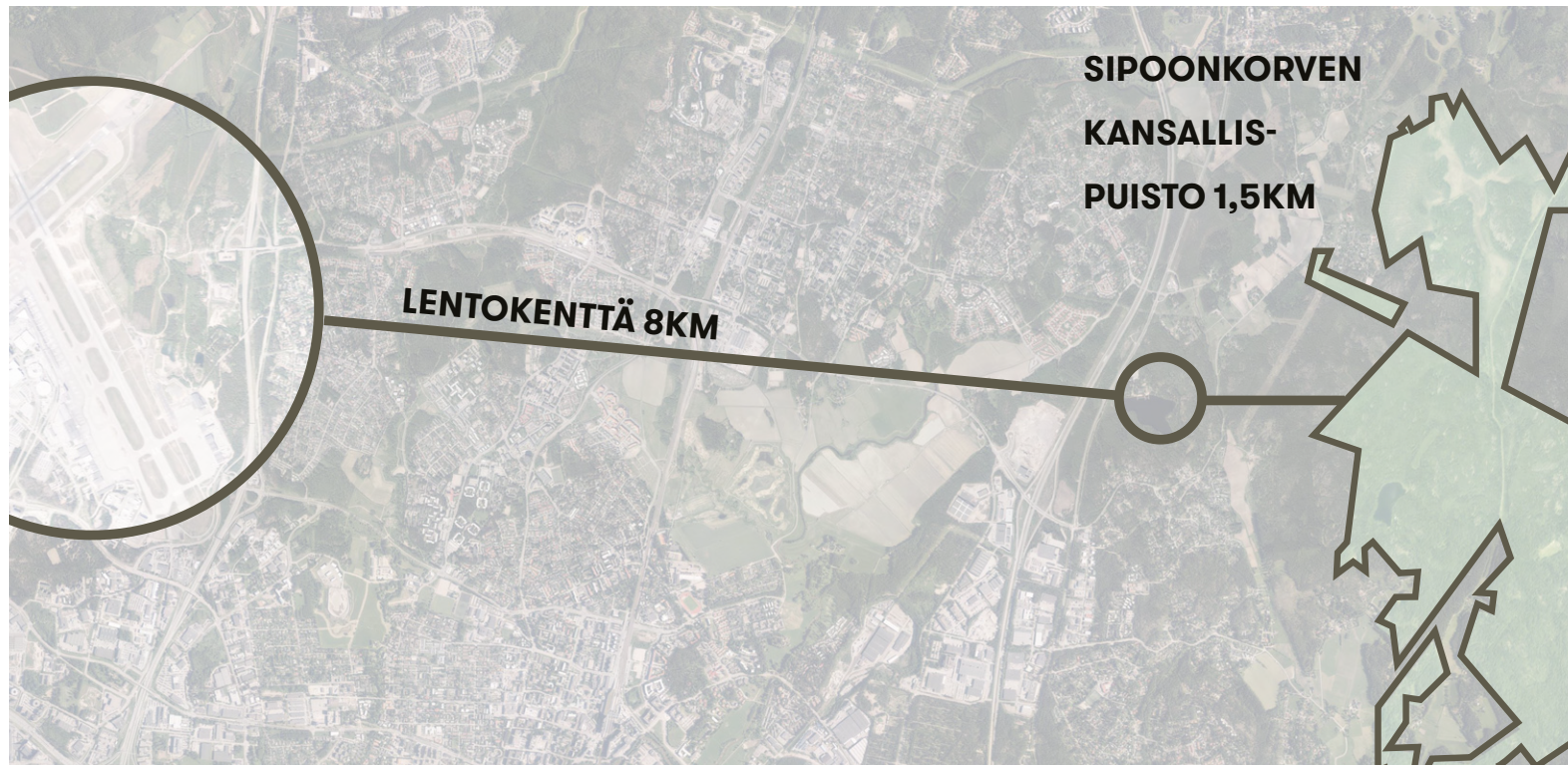
LIITTEET	63
<u>YLEISSUUNNITELMA, PIENENNÖS</u>	<u>64</u>
<u>TARKENNOS RANNAN ALUEELTA</u>	<u>65</u>
<u>PYSÄKÖINTIALUEEN LIIKENNEJÄRJESTELYT</u>	<u>66</u>
<u>ARKKITEHTIPIIRUSTUKSET</u>	<u>67</u>
<u>KUUSIJÄRVEN HISTORIAA</u>	<u>77</u>

JOHDANTO

Kuusijärven sijainti Vantaalla

Kuusijärven kehittämissuunnitelma 2016

YLEISTÄ

TYÖN TAUSTAT

Sipoonkorven kansallispuiston perustaminen v. 2011 vauhditti kaupungilla jo pitkään suunnitteilla ollutta Kuusijärven alueen kehittämistä. Vuonna 2013 aloitettiin Kuusijärven ulkoilualueen ja kansallispuiston välisen yhteyden sekä Vanhan Porvoontien ylittävän sillan suunnittelu. Vuonna 2014 Kuusijärvi valittiin Vantaan kaupungin elinvoimakohteeksi.

Työn lähtökohtana on v. 2015-2016 tehty Kuusijärven kehittämissuunnitelma, johon liittyen on tutkittu mm. alueen maisemakuva, historiaa, ekologiaa, virkistyskäyttöä, matkailullisia arvoja ja vetovoimatekijöitä, yhteyksiä jäsäavutettavuutta, uusien rakennusten ja uusien yritystoimintojen lisäämistä alueelle sekä alueen ilmeen kehittämistä kokonaisuutena. Kehittämissuunnitelma tehtiin tiiviissä vuorovaikutuksessa alueen asukkaiden ja sidosryhmien kanssa. Lisäksi pidettiin tilaisuuksia, joissa heräteltiin mahdollisia pienyrittäjiä miettimään alueelle sopivaa toimintaa. Kehittämissuunnitelma on hyväksytty teknisessä lautakunnassa 14.6.2016 ja kaupunginhallituksessa 20.6.2016.

TYÖN TAVOITTEET

Kuusijärvestä halutaan kehittää niin kansainvälisiä matkailijoita kuin lähellä asuvia ihmisiäkin palveleva virkistyskeskus, jossa on vahva kansallispuistohenkkinen painotus. Yhteydet Sipoonkorven kansallispuistoon ovat tärkeitä. Alueella pitää säilyttää metsän tuntu, mutta kuitenkin uuden rakentamisen tulee olla korkeatasoista ja kansainvälisellä tasolla kiinnostavaa. Tarkoituksena on korostaa ja kehittää Kuusijärven omaleimaista ilmettä.

Suunnittelualue liittyy Vanhan Porvoontien yli rakennettavaan uuteen siltayhteyteen, joka mahdollistaa sujuvan liikkumisen Sipoonkorven kansallispuistoon. Sillan on tarkoitus valmistua vuoden 2019 lopussa.

Kuusijärvi on suosittu alue eri käyttäjäryhmien keskuudessa, joita ovat esimerkiksi kuntoilijat, uimarit, saunojat, hiihtäjät, retkeilijät ja matkailijat. Lämpiminä kesäpäivinä Kuusijärven uimaranta on jo nyt hyvin ruuhkainen, joten ympärivuotinen käyttö ja ihmismassojen ohjaaminen pois järven alueelta on toimintojen suunnittelussa tavoiteltavaa.

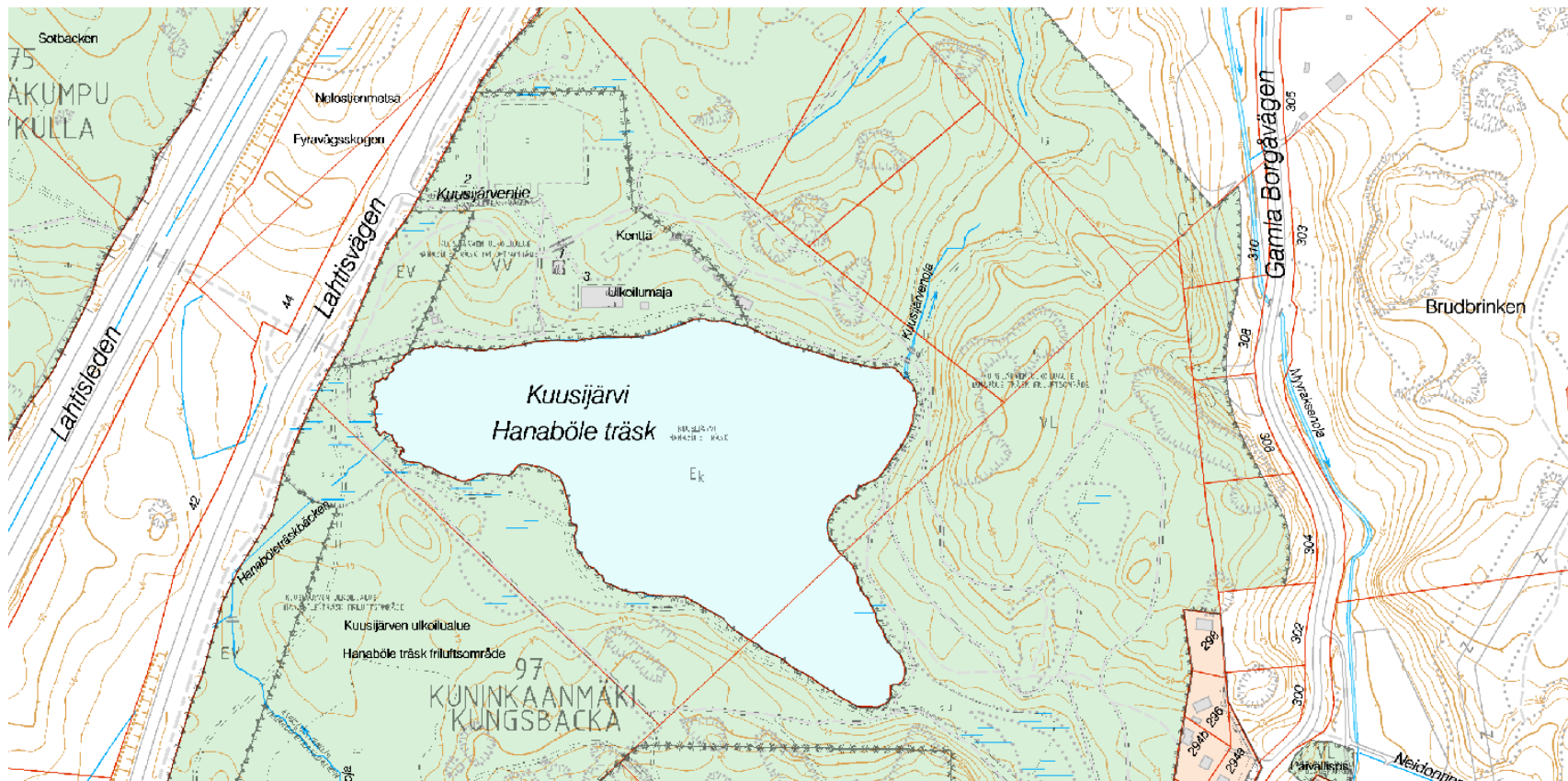
SUUNNITTELUPROSESSIN KULKU

Kuusijärven yleissuunnitelma on laadittu Vantaan kaupungin viheralueyksikön toimeksiannosta vuosina 2018 - 2019. Yleissuunnitelman tavoitteena on tarkentaa kehittämissuunnitelmassa esitettyjä ajatuksia siten, että se toimii pohjana kaikille aluetta koskeville tarkemmille suunnitelmille. Yleissuunnitelma on laadittu samanaikaisesti asemakaavoituksen kanssa, ja yleissuunnitelma toimii myös asemakaavan viitesuunnitelmana.

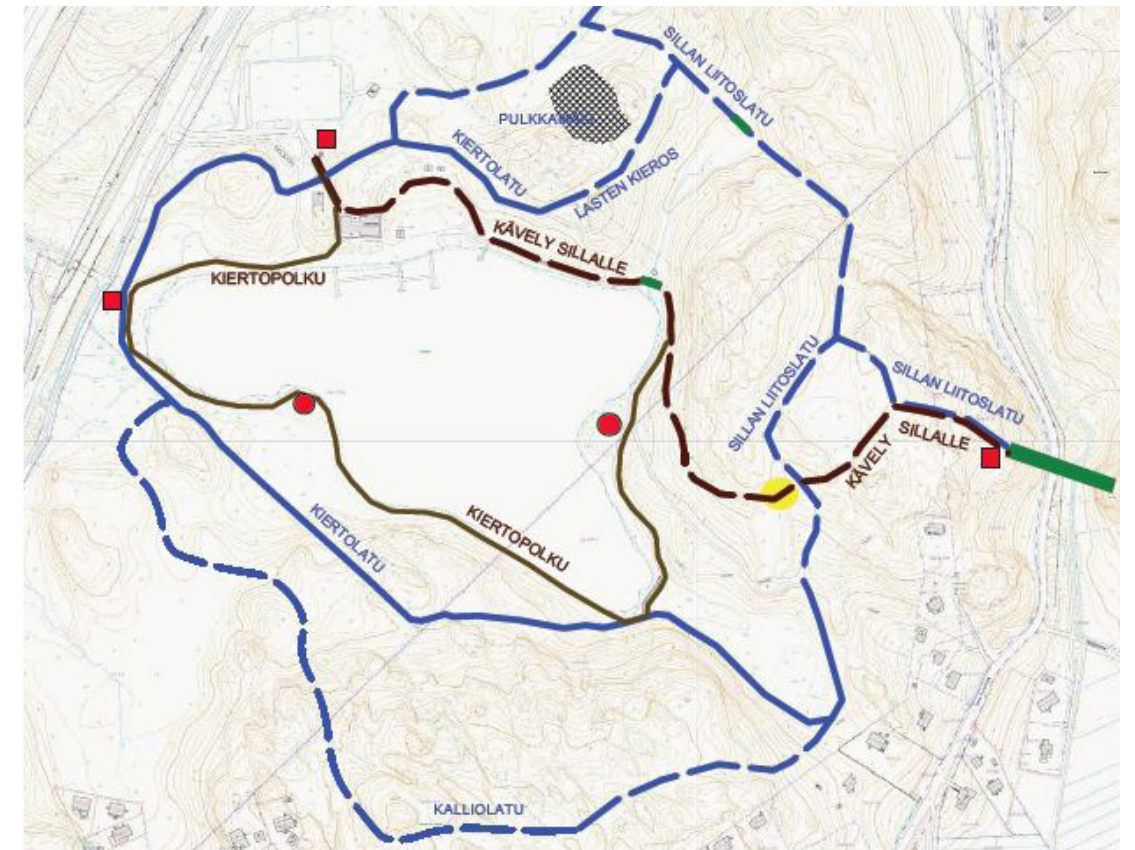
Suunnittelun aikana on arvioitu kehittämissuunnitelmassa esitettyjen uusien rakennusten mahdollisuudet ja tilantarpeet, sekä niiden sijoittuminen alueelle. Lopputuloksena todettiin, että kehittämissuunnitelmassa esitetyt rakennukset ja niihin esitetyt käyttötarkoitukset eivät ole enää ajankohtaisia, esimerkiksi luontokeskuksen rakentaminen alueelle ei ole todennäköistä. Tämän vuoksi suunnitteluprosessin kuluessa päätettiin, että rakennukset suunnitellaan kokonaan uudelleen uusista lähtökohdista ja paikan ehdoilla.

Työn tuloksena syntynyt yleissuunnitelma määrittelee alueen käyttöä tukevat, toiminnalliset ja tilalliset perusratkaisut, omaleimaisuutta tukevien rakennusten, rakenteiden ja varusteiden pääperiaatteet, liikennejärjestelyt sekä reitistön ja latujen kehittämisperiaatteet. Lisäksi suunnitelmassa määritellään hulevesien hallinnan periaateratkaisut, monimuotoisen kasvillisuuden periaatteet ja maiseman käsittelyn ratkaisut, valaistuksen periaatteet erityisesti alueen käyttö huomioiden sekä alueen yleiset laatutavoitteet.

Valmis yleissuunnitelma esitetään hyväksyttäväksi teknisessä lautakunnassa vuoden 2019 syksyllä.

Ajantasa-asemakaava 1:10 000

Työn alussa toivotut reitti- ja latuyhteydet uudelle sillalle.

TYÖRYHMÄ

SUUNNITTELURYHMÄ

Kuusijärven yleissuunnitelman on laatinut LOCI maisema-arkkitehdit Oy työryhmineen seuraavasti:

Maisema-arkkitehtisuunnittelu ja projektin kokonaisvastuu, LOCI maisema-arkkitehdit Oy:
Milla Hakari, projektipäällikkö
Veera Tolvanen ja Eeva Ruismäki, projektimaisema-arkkitehdit
Muu suunnittelutiimi: Anni Virolainen, Sanni Aalto, Niilo Tenkanen

Arkkitehtuurisuunnittelu, Avanto Arkkitehdit Oy:
Anu Puustinen, Ville Hara
Muu suunnittelutiimi: Emmanuel Laux, Carl Åhlund

Valaistussuunnittelu, LDC Lighting Design Collective:
Jari Vuorinen, Antti Hiltunen, Riku Pirttilä

Geosuunnittelu ja hulevesisuunnittelu, Sipti Infra Oy:
Harri Vehmas, Juha-Pekka Saarelainen

Liikennesuunnittelu, WSP Finland Oy: Esa Karvonen

OHJAUSRYHMÄ

Työtä on ohjattu kuntatekniikan keskuksen viheraluesuunnittelusta yhteistyössä tilakeskuksen, liikuntapalveluiden, liikennesuunnittelun, kiinteistöt ja asumisen, elinkeinopalveluiden, geotekniikan, vesihuollon yleissuunnittelun, kaupunkisuunnittelun, ympäristökeskuksen ja kaupunginmuseon edustajien kanssa. Lisäksi metsähallitus on ollut mukana työryhmässä. Tilaaajan yhteyshenkilönä on toiminut maisema-arkkitehti Petra Tammisto viheraluesuunnittelusta. Ohjausryhmään ovat kuuluneet:

Petra Tammisto
Ari Asikainen
Sanna Ervasti

Heikki Kangas
Susanna Koponen
Antti Auvinen
Ville Mikander
Mariika Lehto
Juha Savolainen
Markku Tiusanen

Taina Andersson

Eija Kivineva
Pirjo Luopajarvi
Pasi Salo
Vesa Karisalo
Jari Jokivuo
Mirva Talusen
Laura Muukka
Sinikka Rantalainen
Jarmo Honkanen
Maarit Engberg
Andreas Koivisto
Harri Karjalainen
Aino von Boehm

KUNTEK / Viheraluesuunnittelu
KUNTEK / Viheraluesuunnittelu
KUNTEK / Kunnossapito / Metsänhoito
KUNTEK / Geotekniikka
KUNTEK / Liikennesuunnittelu
KUNTEK / Vesihuolto
KUNTEK / Sillat
KUNTEK / Katutekniikka
Liikuntapalvelut / Ladut ja reitit
Liikuntapalvelut / Uimarannat ja kalastus
Kiinteistöt ja asuminen / Maapolitiikka
Tilakeskus
Tilakeskus
Tilakeskus
Kaupunkisuunnittelu
Kaupunkisuunnittelu
Kaupunkisuunnittelu
Kaupunkisuunnittelu
Ympäristökeskus
Ympäristökeskus
Elinkeinopalvelut
Kaupunginmuseo / Arkeologia
Metsähallitus
Metsähallitus

VUOROVAIKUTUS

Yleissuunnittelun aikana järjestettiin asukastyöpaja 29.1.2019, johon osallistui n. 40 asukasta. Tilaisuudessa keskityttiin alueen muutoksiin etenkin toiminnallisuuden kannalta. Asukkaita kiinnostivat erityisesti alueen latu- ja reittiyhteydet, sekä uudistusten aikataulu. Samana päivänä järjestettiin myös alueen yrittäjille työpaja, johon osallistui n. 8 yrityksen edustajaa. Yritystyöpajassa etsittiin vastauksia erityisesti yritysten tilantarpeisiin. Yrittäjien näkökulmasta alueen kehittämisehdotukset kuulostivat hyviltä. He kuitenkin korostivat, että yrittäjien toimintaedellytyksiin pitäisi saada parannusta hyvin pian, sillä alueella toimitaan jo nyt ääriarjoilla. Erityisesti toivottiin wc-tiloja, opasteita, vuokrattavia kotia ja nuotiopaikkoja.

SUUNNITTELU- ALUE

SUUNNITTELUALUE

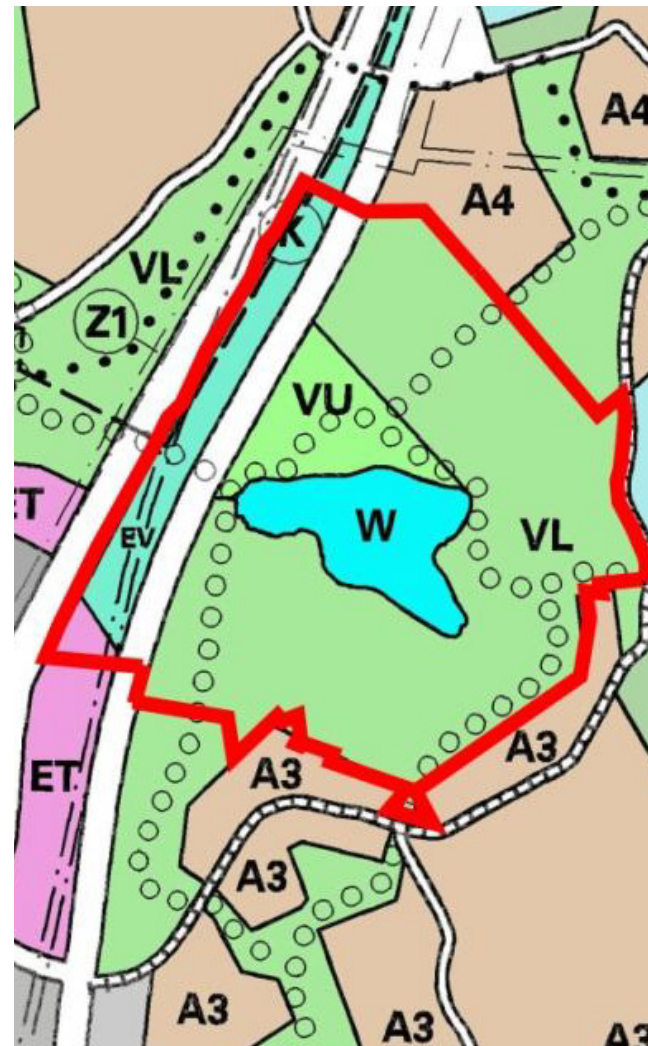
Suunnittelualue sijaitsee Vantaalla Kuninkaanmäen kaupunginosassa. Suunnittelualueen rajaus on Kuusijärven alue kokonaisuudessaan Lahdentien ja Vanhan Porvoontien välisellä alueella. Pohjoisessa alue rajautuu yksityiseen maanomistukseen ja Hunajakujan kiinteistöihin ja etelässä Vanhan Porvoontien varren ja Prinssin- ja Prinsessantien asutukseen.

Kuusijärven sijainti sopivasti kansallispuiston kupeessa lyhyen ja suoran yhteyden päässä lentokentältä tekee siitä otollisen alueen niin kotimaisen, kuin kansainvälisen luontomatkailun kohteeksi, ja lähtöpaikaksi kansallispuistoon. Lentokentälle on suoraan linnuntietä matkaa 8 km, ja Sipoonkorpeen uutta reittiä ja rakennettavaa siltaa pitkin 1,5 km.

KAAVOITUSTILANNE JA MAANOMISTUS

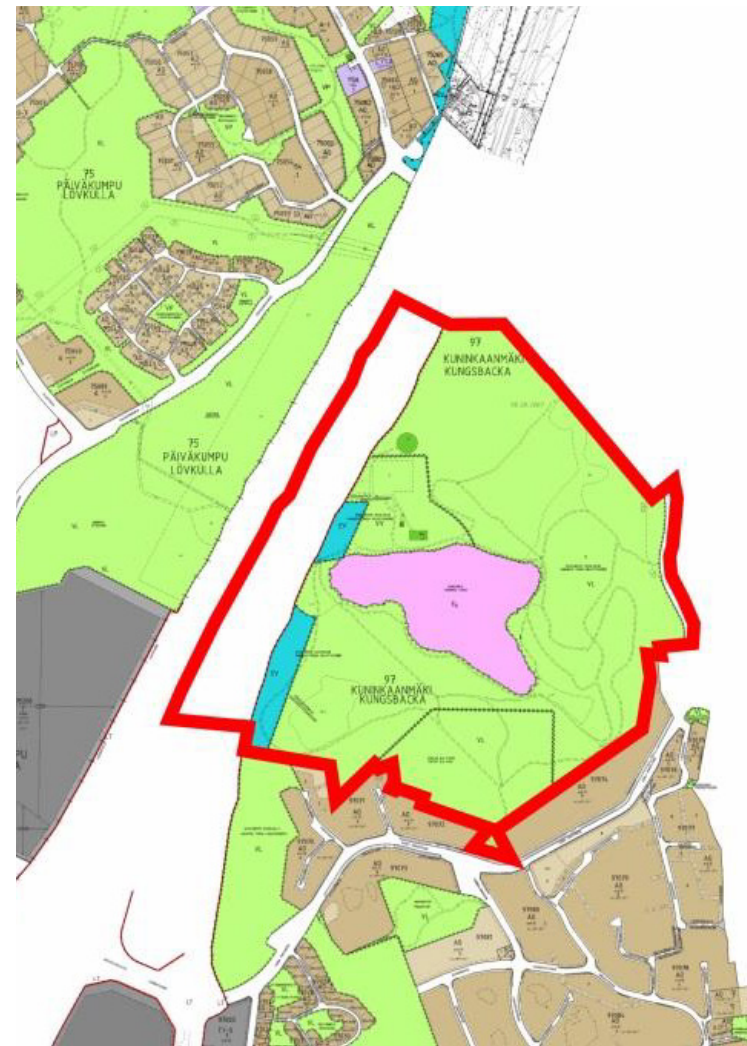
Suunnittelualue on yleiskaavassa kaavoitettu lähivirkistysalueeksi VL ja VU. Alueella on lainvoimainen asemakaava, joka on vahvistettu vuonna 1996. Asemakaavassa on esitetty ulkoiluverkosto. Asemakaavassa järven kaakkoispuolen ja länsipuolen kosteikot on suojeltu merkinnällä s-3, eli alue jolla ei saa suorittaa sen luonnontilaa muuttavia toimenpiteitä. Kuusijärvenojan lehtoa ja järven itäpuolen korkeaa kalliomäkeä koskee merkintä ltj, eli "alueen osa, joka jätetään kehittymään luonnontilaisena. Vain ulkoilijoiden turvallisuuden ja ympäristön siisteyden vaatimat toimenpiteet saa suorittaa." Määräystä ei kuitenkaan ole noudatettu yksityisessä omistuksessa olleilla mailla, vaan metsää on siellä hakattu.

Osa asemakaavoitetuista viheralueista on vielä yksityisessä omistuksessa. Tavoitteena on hankkia alue kokonaisuudessaan kaupungin omistukseen. Lisäksi suunnittelualueeseen kuuluu Vanhan Porvoontien itäpuolella yleispiirteinen tarkastelu ns. rengasreitin saamiseksi kansallispuiston ulkopuoliselle alueelle.

Yllä Vantaan yleiskaava (2007)

ja oikealla ajantasa-asemakaava (1999)

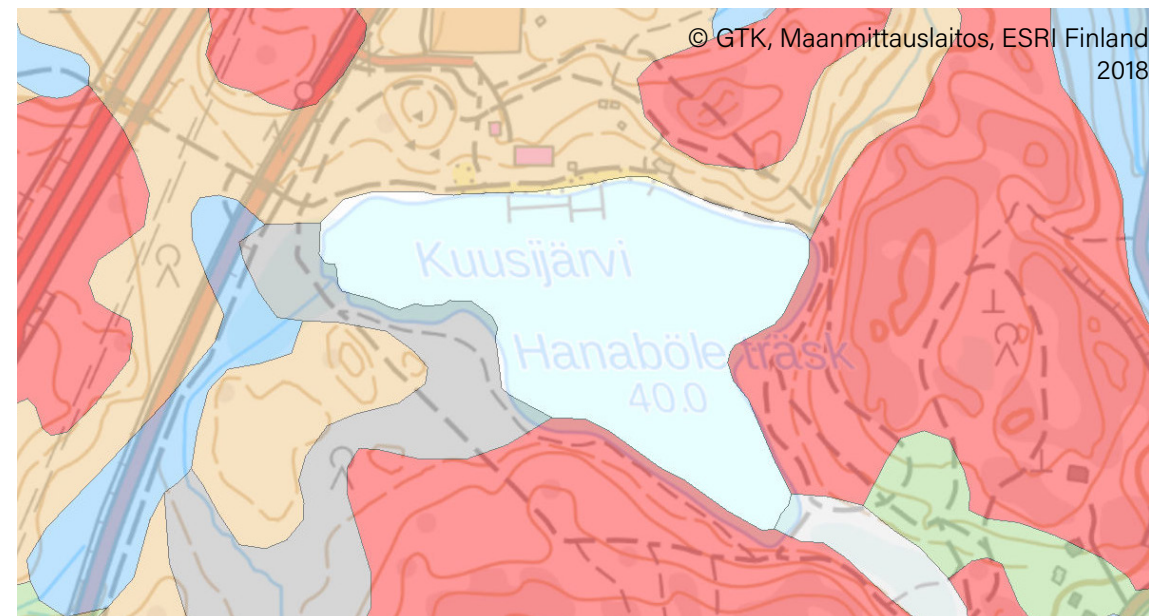
NYKYTILA

Kuusijärveä rajaa etelässä ja idässä korkeat, osin moreenipeitteiset, metsäiset kalliomäet. Järven pohjoispuolella on pieniä kalliokumpareita, joiden välissä on savea, ja turvetta saven päällä. Pohjoiseen laskevan puron ja siihen liittyvän haaran pienissä laaksoissa on savea. Järven kaakkoisen lahden sekä eteläpuolen jatkeena on turvekerrostumia ja suota. Kaakossa on myös hiekkaa.

Kuusijärven ydinalue koostuu uimarannasta ja sen ympäristöstä, pysäköintialueista sekä alueen virkistysreiteistä. Nykytilanteen suurimpina haasteina on ruuhkainen ja kulunut uimarannan ja rannan ympäristö ja puuston ja rannan kasvillisuuden huonot uusiutumismahdollisuudet.

- kallioma
- hiekkamoreeni
- savi
- rahkaturve
- saraturve
- hiekka

RAKENNUKSET, VARUSTEET JA TOIMINNOT

Suunnittelualueella sijaitsee tällä hetkellä ulkoilumaja, jossa toimii Cafe Kuusijärvi sekä saunat puku- ja pesutiloineen. Ulkoilumajan viereinen pienempi rakennus toimii kokouskäytössä. Rannassa sijaitsee lisäksi uimakoppirakennus, pukukoppeja, vuokratonta, isompi savusauna ja kaksi pientä savusaunaa.

Alueen maamerkinä toimii nykyisten rakennusten ja pysäköintialueen väliin sijoittuva porttimainen latusilta. Lisäksi saavuttaessa Lahden väylältä Kuusijärven nykyisessä liittymässä on portti. Pysäköintialueen pohjoispuolella on telemasto, joka tullaan siirtämään pois alueelta.

Pysäköintialueen yhteydessä alueella on huonokuntoisia pyöräpysäköintikatoksia sekä roskakatos. Alueen jätehuoltoa ei ole mietitty riittävästi kävijämääriä ajatellen.

Rakennusten lähiympäristössä sijaitsee lentopallo- ja koripallokentät, leikkipaikka sekä kuntoilupiste. Alueen varusteet ja kalusteet ovat pääosin kuluneita ja uusimisen tarpeessa.

LIIKENNE JA PYSÄKÖINTI

Kuusijärven ympäristössä on suuret liikenneväylät Lahden moottoritie sekä Lahdentie, joista aiheutuu melua virkistysalueelle. Pysäköintialue on riittämätön etenkin ruuhkahuippujen aikaan, jolloin alue täyttyy autoista ääriään myöten. Myös pyöräpysäköinnin paikkoja ja tasoa halutaan nostaa uusin telinein.

MAAPERÄ JA PERUSTAMISOLOSUHTEET

Järven pinnan korkeusasema on 40,2 metriä merenpinnan yläpuolella. Eteläpuolisen mäen korkein kohta on 71 metrin korkeudessa noin 200 metrin päässä järven rannasta. Itäpuolisen mäen korkeus on noin 61 metriä 90 metrin päässä järven rannasta. Tämän mäen itäpuolella, noin 370 metriä Kuusijärvestä itään, Myyraksenoja virtaa kallioperän murroslaaksoissa noin korkeusasemassa 30, eli kymmenisen metriä Kuusijärven pintaa alempana. Maasto on melko jyrkkää.

Kuusijärven ympäröivien alueiden maaperä on vaihtelevaa. Korkeimmilla tasoilla (+50 tason yläpuolella) esiintyy lähinnä avokalliota tai kalliota, jonka päällä on ohut moreenikerros. Kuusijärven uimarannan ja olemassa olevan pysäköintialueen ympäristöä on rakennettu täyttömaista.

Kuusijärveä ja Kuusijärven ojaa reunustaa pehmeikkövyöhyke, joka koostuu osin savesta ja osin turpeesta. Moreeni- ja savialueiden välissä on havaittavissa siltisiä siirtymävyöhykkeitä.

TOPOGRAFIA JA VEDET

Kuusijärven vesistöt

Maastomalli	Vesistöt (alueet)
30	Soistuma
35	Suo, helppokulkuinen puuton
40	Suo, helppokulkuinen metsäinen
45	Suo, vaikeakulkuinen puuton
50	Järvivesi
55	
60	
65	Virtavesi
70	Vesistöt (viivat)
75	Virtavesi, alle 2m
	Virtavesi, 2 - 5 m
	Rakennukset
	valuma_raja_Uusimaa
	Luonnonsuojelualue yks
	Luonnonsuojelualue valt

MAISEMAN KULUMINEN

Kuusijärven alueiden kulutus.
Lammen alueen reitistön ympärillä on paikoin
hyvinkin kulunutta rantavyöhykettä.

- Kuusijärven keskus
 - palvelut
 - intensiivinen käyttö
- Kuusijärven ydinalue
 - Reitit intensiivisessä käytössä, ihmisen vaikutus luon-
toon suuri
 - Reittejä tiiviisti, reunavaikutus suuri
- Rauhallisemmat luontoalueet
 - Reitit vähemmän intensiivisessä käytössä ja mitoit-
tukseltaan pienempiä
 - Ihmisten vaikutus luontoon keskeisiä alueita pienempi
 - Reunavaikutus pienempi

HYDROLOGIA

Kuusijärvi on erittäin suosittu uimapaikka ja sen veden laatua on seurattu jo 1970-luvulta lähtien. Järvessä on esiintynyt sinileväkukintaa ja veden hygieeninen laatu on ollut ajoittain huonoa. Vedenlaatu ravinteiden puolesta on vain hieman normaalia, matalaa humuspitoista järveä, rehevämpi. Hapettomuutta järvessä ei vesianalyysien perusteella esiinny, kuitenkin runsas uimareiden määrä näkyy selvänä vedenlaadun heikentymisenä kesän aikana.

Yleensä järven vedenlaatu vastaa valuma-alueen laatua. Kuusijärven valuma-alueen halki kulkee Lahden moottoritie ja Vanha Lahdentie. Idässä ja etelässä järvi rajoittuu kalliomäkiin. Järven länsipään kairauksissa maaperä oli silttiä ja savea, joiden alla on moreenia ja soraa. Järven tumman, humuspitoisen vedenväriin selittää valuma-alueen havupuuvoittainen metsä sekä ohuet turvepitoiset kasvukerrokset Kuusijärvenojalla, joka on Kuusijärven ainut yläpuolinen valumareitti.

Kuusijärvenoja on varsin luonnontilainen ja se laskee soistuneen, arvokkaaksi luontokohteeksi luokitellun rämealueen läpi ennen liittymistään Kuusijärveen. Alueella kasvaa arvokas suokasviesiintymä, esimerkiksi Vantaan ainoat nevaimarteet.

KASVILLISUUS JA LUONTOARVOT

Kuusijärven maisemakuva on monimuotoista vaihtelevan topografian ansiosta. Puusto on monilajista ja monen ikäistä. Pohjoispuolella tehdyt hakkuut ovat näkyviä. Eteläpuolella maisemakuvaa avartavat harvapuustoisten kalliomäkien laet ja kalliopinnat. Länsipäädyn suoalueella on arvokkaita suobiotooppeja. Järven kaakkoisen lahden kulmassa on arvokkaaksi elinympäristöksi luokiteltu tervaleppäkorpilaikku.

Järven eteläisillä rinteillä on arvokasta kallio- ja ketokasvillisuutta, lehtomainen alue ja tervaleppää kasvava soistuma. Järven koilliskulmassa, sekä itäisten rinteiden itäpuolella on metsälain mukaista erityisen tärkeää elinympäristöä, joka muodostuu puroista tai pysyvistä vedenlasku-uomista ja niiden välittömistä lähiympäristöistä.

Järven koillispuolella virtavan laskupuron varrella on rehevää saniaislehtoa ja tervaleppäkorpea. Eteläpuolen rinteet ovat pääosin kuusikkoa. Rannassa kasvaa siellä täällä yksittäisiä kookkaita tervaleppiä. Länsipuolella on pieni avosuo. Järven itäpuolen kallioalueilla on arvokasta kalliokettoa. Järven eteläpuolella on lettomainen soistuma tai lähteikkö, jonka halkoo nykyhetkellä ulkoilureitti.

Lahdentie ja Lahdenväylä katkaisevat metsäisen maiseman. Lahdentie rakennettiin aikoinaan suojelualueelle. Teiden väliin on läjitetty maata 1990-luvulla. Tämä alue on edelleen suurelta osin avoin ja sen maisemakuva on rikkonainen (Kuusijärven kehittämissuunnitelma 2016).

Kuusijärven etelä- ja itäpuoliset alueet on arvioitu Uusimaa-kaavaa varten tehdyssä luontoarvojen tarkastelussa maakunnallisesti arvokkaiksi luontoalueiksi. Arvotus on tehty ns. LAKU -kriteerein.

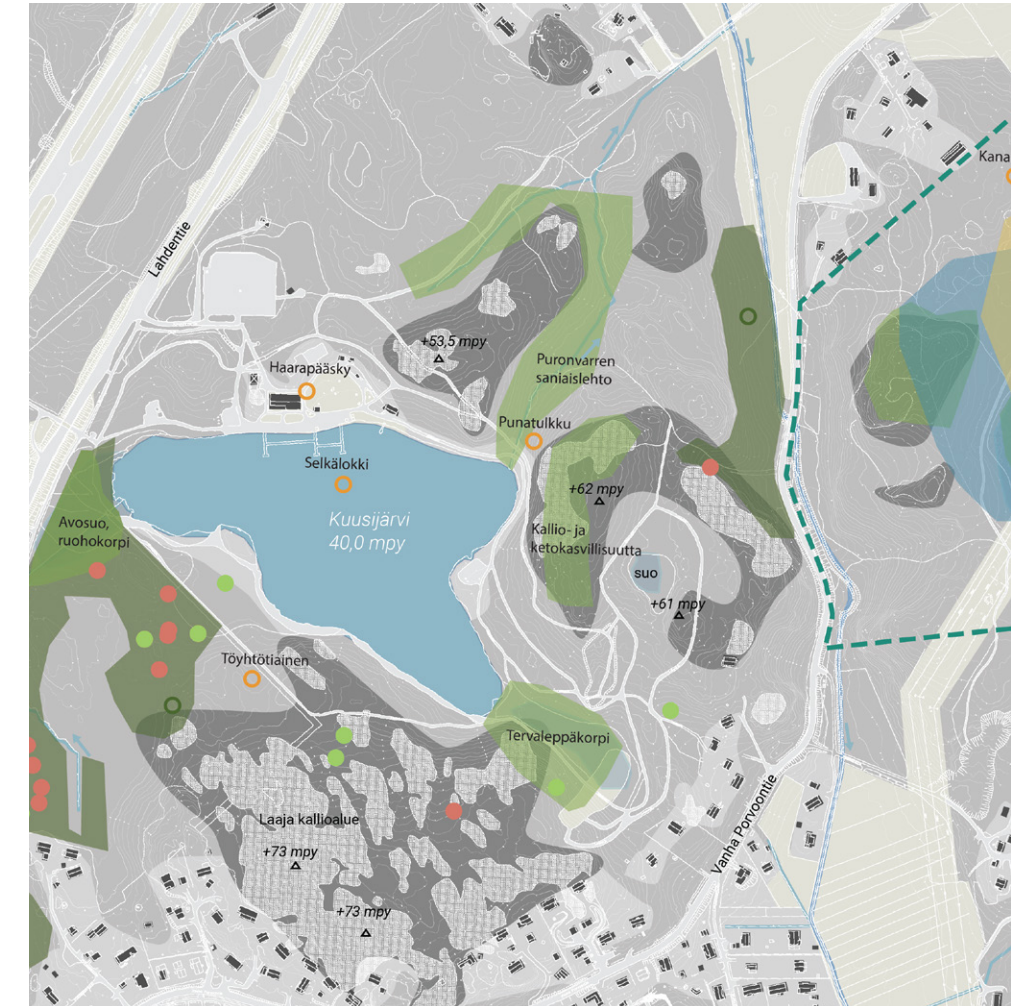
NÄKYMÄT JA TILALLISUUS

*Tärkeimmät näkymät alueella.
Järvi näkyy useaan suuntaan.*

- Sulkeutunut maisema
- Puoliavoin maisema
- Puoliavoin tai avoin kallioalue
- Avoin maisema
- Tärkeä näkymä

TÄRKEÄT LUONTOKOhteet

Kuusijärven luontoarvot

- Laajat kallioalueet
- Luonnonsuojelualue yksityisellä maalla
- Arvokas sienikohde
- Arvokas kasvikohde
- Arvokas eläinkohde (kanahaukka)
- Lahokaviosammalen ydinalue
- Lahokaviosammalen esiintymä
- Alueellisesti uhanalaisen sammallajin esiintymä
- Vanhan metsän idikaattorilaji (sammal)
- Rauhoitettu laji, havainto

LUONNONYMPÄRISTÖJEN ARVOTTAMISEN KRITERISTÖ UUELLEMAALLE; LAKU -ARVIOINTI

Kuusijärveä reunustavat alueet on arvioitu Uusimaa-kaavaa varten tehdyssä luontoarvojen tarkastelussa (Vantaan luontokohteiden maakunnallisen arvon määrittely LAKU-kriteerein Uusimaa-kaavaa varten, Faunatican raportteja 7/2018) maakunnallisesti arvokkaiksi luontoalueiksi. Arvotusta on tehty ns. Laku-kriteerein, jotka on kehitetty arvioimaan maakunnallisesti arvokkaita luontokohteita. Nyt ehdotteilla olevassa uusimaa -kaavassa Kuusijärven itä- ja eteläosaa on merkitty suojelualueeksi.

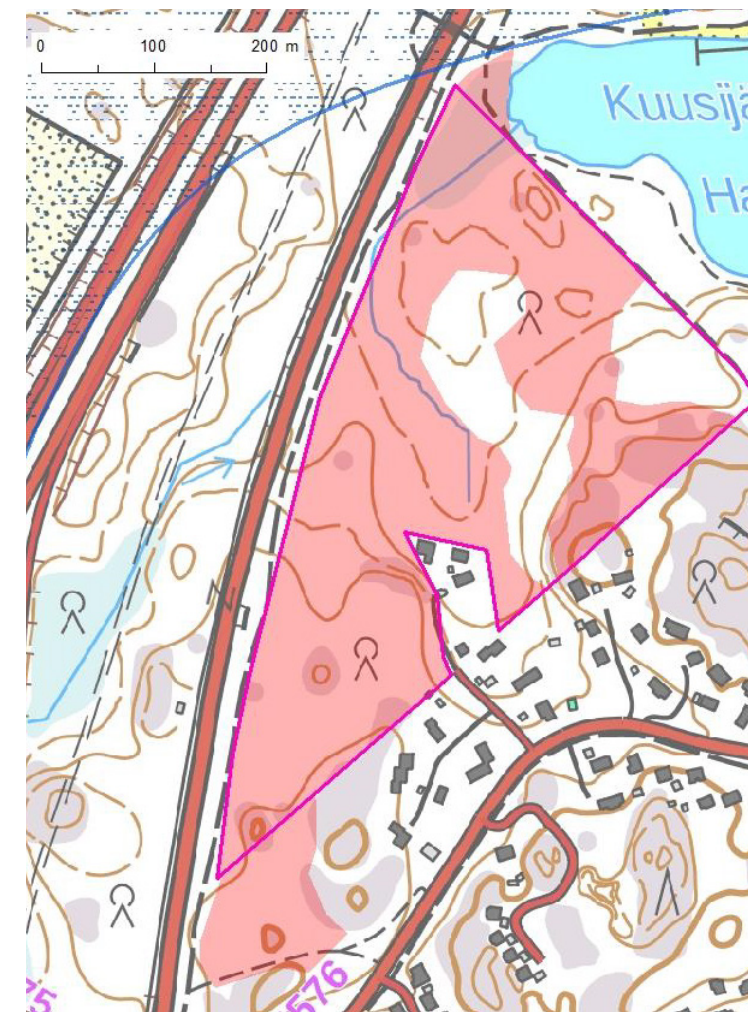
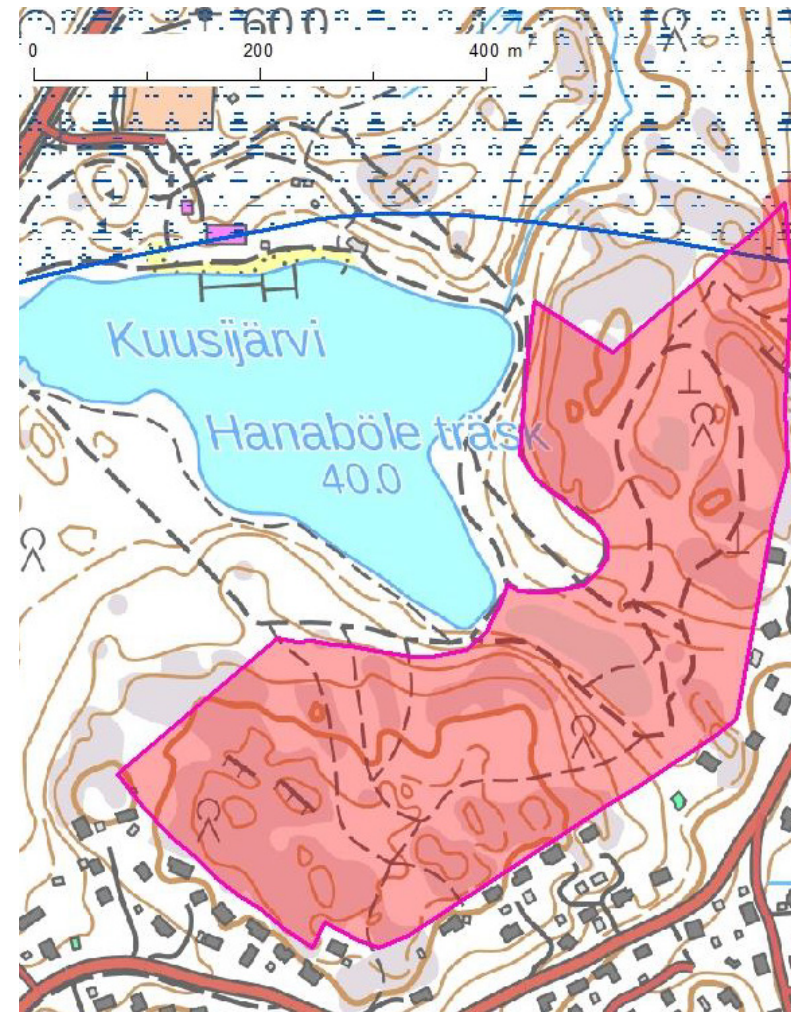
Kuusijärveä itä-, etelä- ja lounaispuolella ympäröivät metsät sijoittuvat maakunnallisen ekologisen käytävän välittömään läheisyyteen, sijaitsevat lähellä muita samankaltaisia luontotyyppejä sekä kuuluvat suurempaan, erilaisten luontotyyppien muodostamaan yhdistelmään. Nämä tekijät täyttävät LAKU-arvioinnissa sijaintikriteerit. Lajistokriteerillisesti alueella on sekä äärimmäisen uhanalaisia, erityisesti suojeltavia, silmälläpidettäviä että alueellisesti uhanalaisia lajeja. Lisäksi alueelta löytyy useita vanhojen metsien indikaattorilajeja, harvinaisia tai vaateliaita lajeja sekä luontoarvoja osoittavia lajeja. Luontotyyppi- ja yhdistelmäkriteerit täyttyvät mm. luonnontilaisten tai luonnontilaisten kaltaisten jaloja lehtipuita kasvavien kangasmetsien, ojitattomien korpisoiden ja kalliokedon ansiosta.

MELU

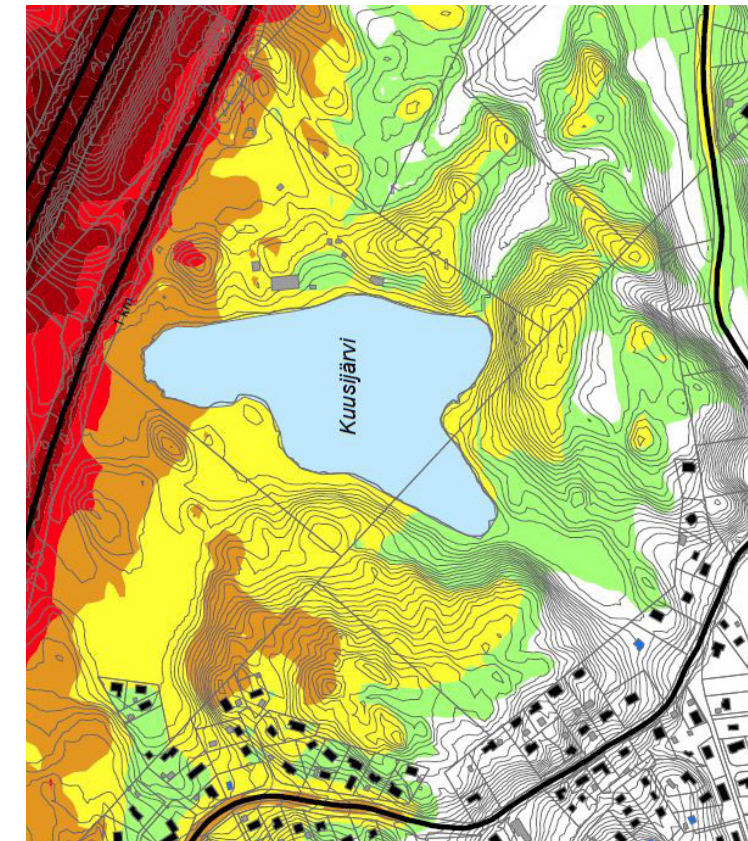
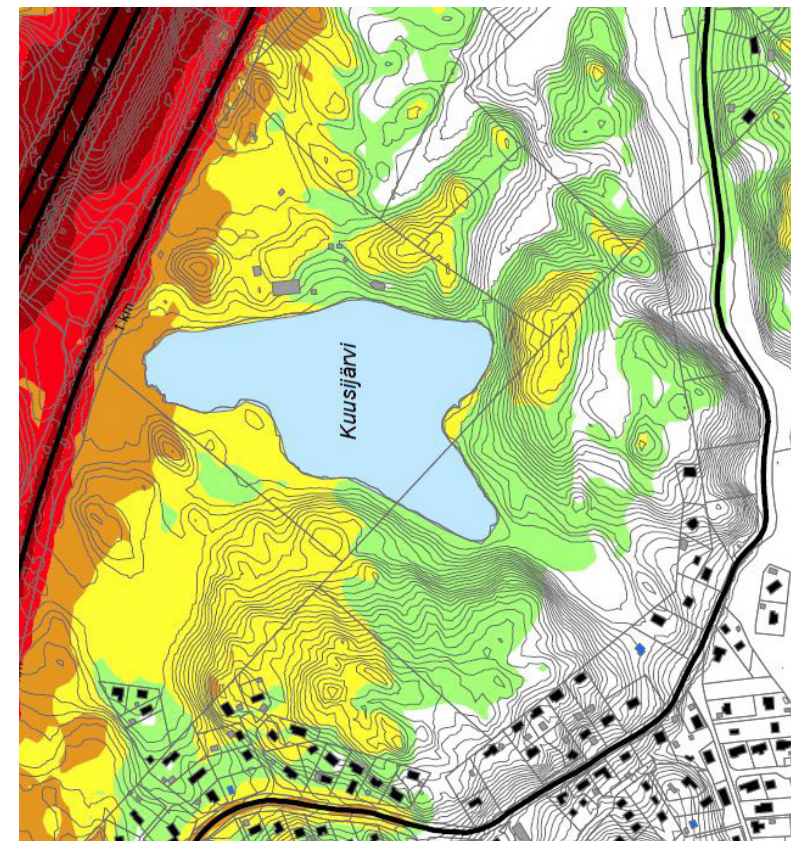
Alueesta tehdyn meluselvityksen mukaan liikennemelun ennustetaan kasvavan tulevaisuudessa (Kuusijärvi Liikennemelu 12.1.2018 / Destia Oy). Erityisesti järven länsireunan melu tulee kasvamaan entisestään.

Keinojen löytäminen melun vähentämiseksi lisäisi alueen viihtyisyyttä. Alueelle on tutkittu meluestevaihtoehtona ajoradan reunaan sijoitettavaa melukaidetta, tai tien ja kevyen liikenteen välialueelle sijoitettavaa meluvallia, mikäli tila riittää (MT 140 Meluestevaihtoehtojen soveltuvuus maisema- ja kaupunkikuvaan / Destia Oy 1.3.2018).

Kuusijärven maastonmuodot suojaavat osittain oleskelunurmea ja sauna-aluetta.

- selvityksen tilauksen kohderajaus
- LAKU-kriteerit täyttävä alue
- Uudenmaan ekologiset verkostot Zonation-analysien perusteella
- ekologiset käytävät

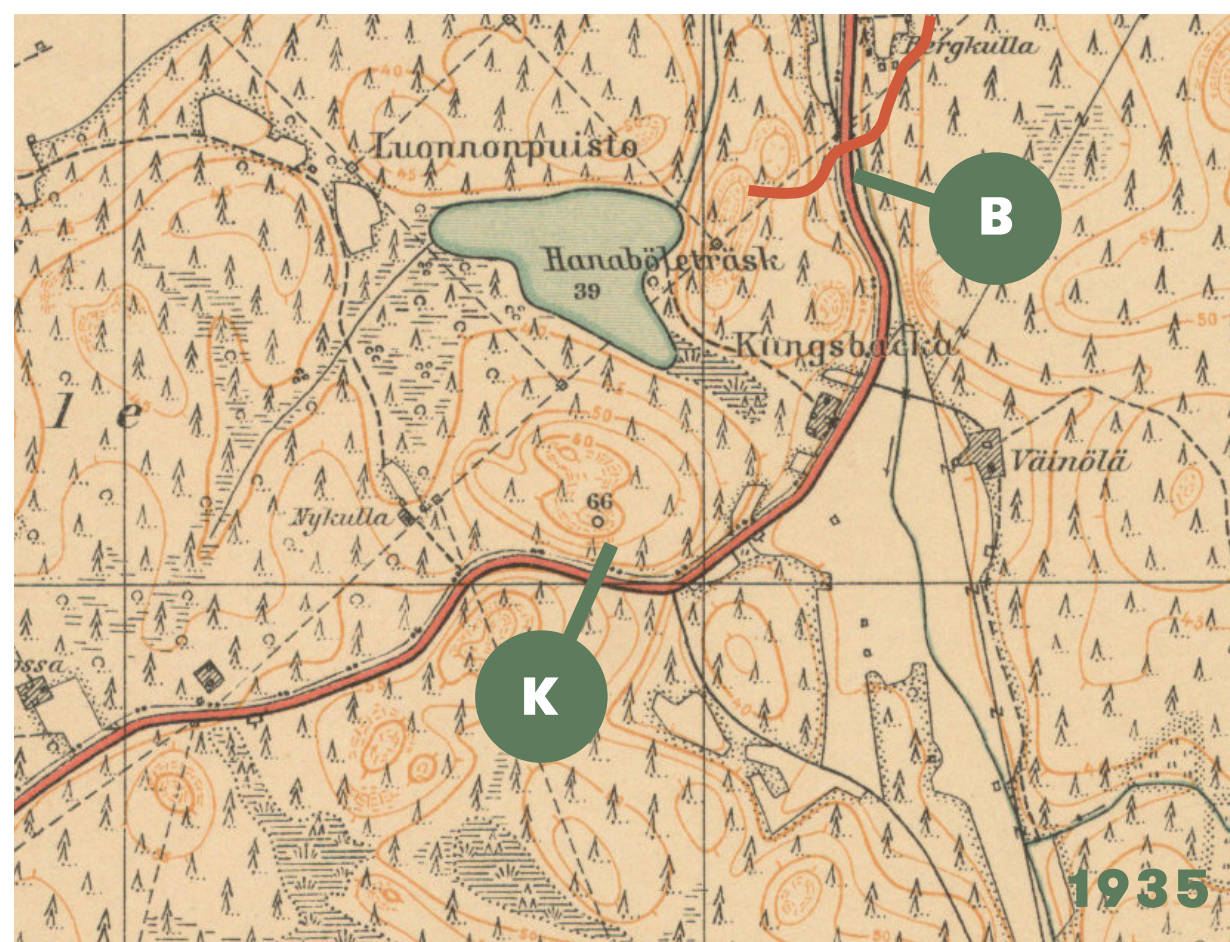
Ensimmäisessä kuvassa nykytilanne. Toinen kaavio kuvaa ennustetta v. 2040, päiväajan keskiäänitasoa LAeq (7-22) ajonopeudella 60-80km/h, raskasta liikennettä 4-10 %. Laskentakorkeus +2m. Laskentahila 15 x 15m. KUUSIJÄRVI LIIKENNEMELU 12.1.2018 DESTIA

- < 50.0 dB
- 50.0 dB < 55.0 dB
- 55.0 dB < 60.0 dB
- 60.0 dB < 65.0 dB
- 65.0 dB < 70.0 dB
- 70.0 dB < 75.0 dB
- 75.0 dB <

KULTTUURIHISTORIALLISET ARVOT

Suunnittelualueella on Vanhan Porvoontien varrella paikka, jossa kuningas Kustaa III on istunut paljaalla maalla syömässä piknik-lounaan. Tien varrella on pieni alue rakentamatonta aluetta, joka on melko lähellä 1770-luvun karttaan merkittyä lounaspaikkaa. Vanhan Porvoontien ylittävän sillan itäpuolella on muinaisjäännösalue, joka on Suuresta Rantatiestä 1700-luvulla käytöstä jäänyt osuus. Tieosuudelta on löytynyt 1600-1700-luvulta peräisin oleva miekka.

Lisätietoa historiasta on liitteessä raportin lopussa. (teksti Andreas Koivisto, 2018)

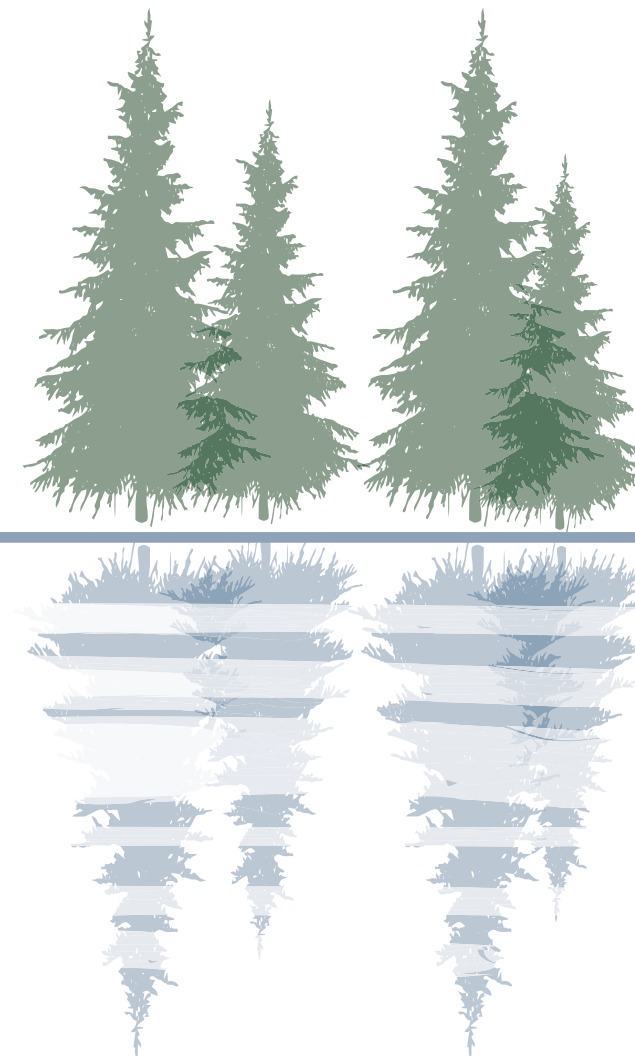
ALUEEN HISTORIAA

Vanhat kartat vuosilta 1777 ja 1935

K = Kustaa III:n piknik-lounaspaikka.

B = Vanha Suuren rantatien linjaus, Brudbrinken.

KUUSIJÄRVEN YLEISSUUNNITELMA

SUUNNITELMAN PÄÄPERIAATTEET

KUUSIJÄRVEN ARVOT

Kuusijärven vetovoimaisuus syntyy järvestä, metsän tunnusta ja ainutlaatuisesta sijainnista kansallispuiston porttina. Suunnittelun lähtökohtana on luonnon ja uusien suunnitteluratkaisujen sovittaminen yhteen kasvavien kävijämäärien ja laajentuvien virkistysmahdollisuuksien kanssa. Järvi ja luonto houkuttelevat ihmiset Kuusijärvelle ja suunnittelun päätavoitteena on taata nämä mahdollisuudet jatkossakin.

Suunnittelun taustalla vaikuttavat Kuusijärven arvot: luonto, virkistäytyminen, palvelut ja portti kansallispuistoon. Arvot on poimittu yhteisesti Kuusijärven kehittämissuunnitelmasta (2016).

VIRKISTÄYTYMINEN

uimapaikka,
reitit ja ladut,
luonnossa kävely,
marjastus,
sienestys,
oleskelu ja
tekeminen

- tekemistä kaikenikäisille
- pysyvät aktiviteetit
- kestävä rannan käsittely
- ympärivuotisuus

LUONTO

metsäntuntu ja järvi
luovat alueen
ilmeen ja ovat sen
erityispiirre.

- luonnon tuntu
- kestävä vesitalous
- parempi vedenlaatu
- luontopolku järven ympäri
- kasvillisuus: olemassa olevan säästäminen ja suojelu

PORTTI KANSALLISPUISTOON

luontoon pääsee
laadukkaasti
ja Kuusijärvestä
muodostetaan
selkeä portti
sipoonkorpeen

- kansallispuiston läheisyys
- selkeät opasteet ja orientoitavuus
- kasvillisuus
- luontoluokkahuone
- näyttely

PALVELUT

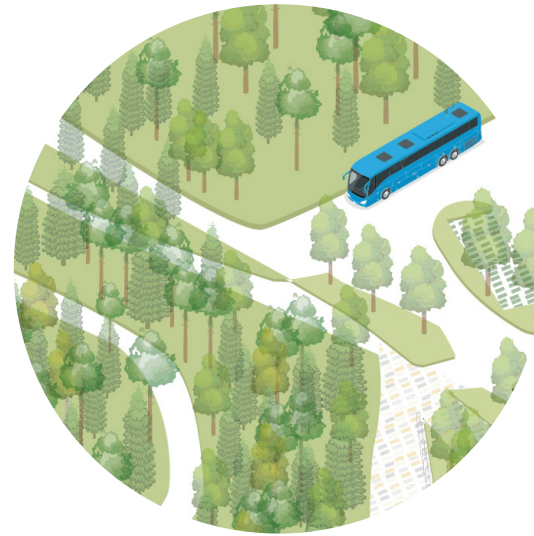
toimivat kahvila-,
ravintola- kokous- ja
saunatilat. Yrittäjillä
mahdollisuuksia
kehittää palveluita.
luontomatkailu,
liikunta,
välinevuokraus...

- uudet, toimivat rakennukset
- yrittäjätilat
- ulkotilojen tapahtumavalmius
- tilarakenne ja tilojen muokkautuvuus eri tarpeisiin ja tapahtumille

Kuusijärven omaleimaisuus syntyy järvestä, metsän tunnusta ja ainutlaatuisesta sijainnista sipoonkorven kansallispuiston porttina. Suunnittelun lähtökohtana on olemassa oleva luonto ja sen korostaminen.

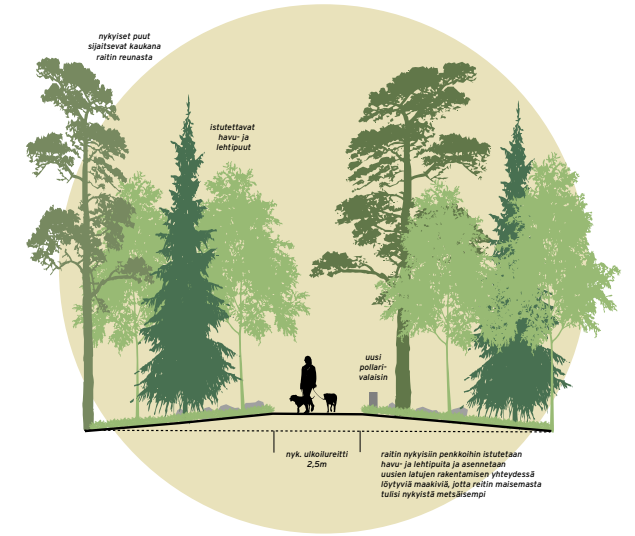

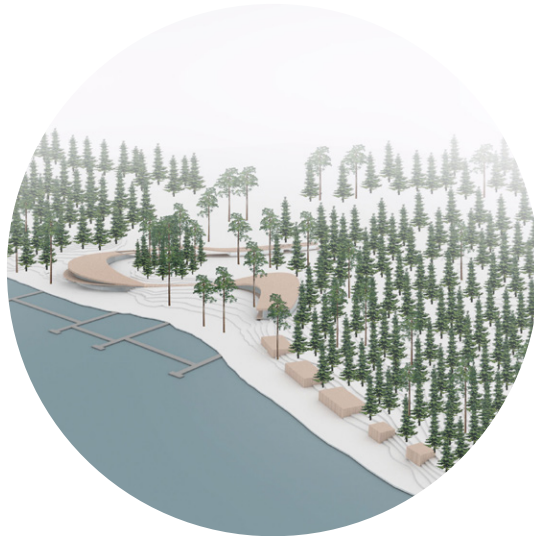
SAAPUMINEN

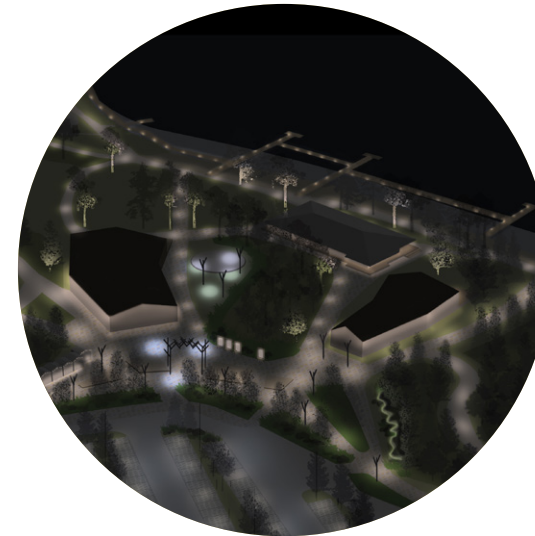
RANTA

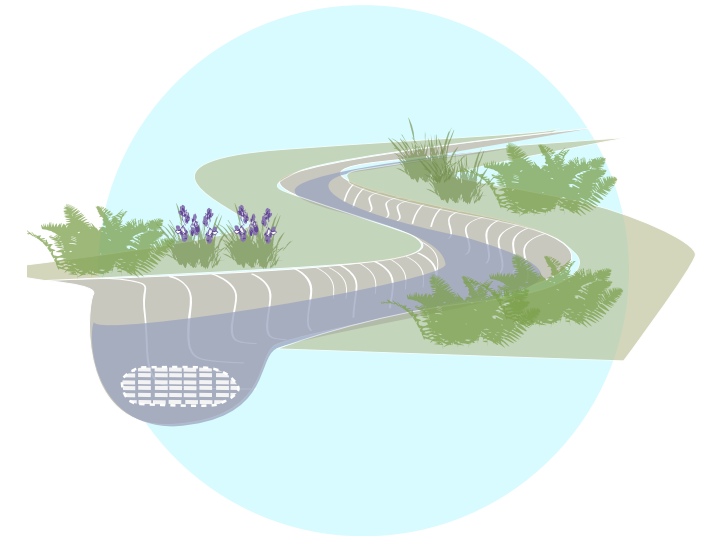
REITIT

RAKENNUKSET

VALAISTUS

VEDEN LAATU

KONSEPTI JA SUUNNITTELUTEEMAT

Yleissuunnitelmassa on esitetty Kuusijärven alueen kokonaisvaltainen kehittämiskonsepti, joka tähtää tulevaisuuteen. Kuusijärvestä kehitetään Vantaan luontomatkailun ja virkistykseen helmi maiseman ja alueen kantokyvyn määrittämässä suhteissa.

Kuusijärven roolia porttina Sipoonkorven kansallispuistoon korostetaan. Saapuminen ja pysäköinti järjestellään uudelleen: Lahdentietä tehdään uusi liittymä Kuusijärvelle, ja uusi suurempi pysäköintialue toteutetaan luonnon ehdoilla niin visuaalisesti kuin kestävän ympäristösuunnittelun mukaisesti. Rakennusnauhan tunnistettava porttikatos ja saapumisaukio palveluineen opastavat luontoreiteille. Reitistö on osin suunniteltu uudelleen, huomioiden käyttäjäryhmät eri vuodenaikoina sekä uusi Sipoonkorven kansallispuistoon johtava silta.

Suunnitellut uudet rakennukset reunustavat Kuusijärven mäkisiä maastonmuotoja ja muodostavat pienipiirteiseen järvimaisemaan kaartuvan, nauhamaisen rakenteen, joka matalana ja vapaamuotoisena istuu sulavasti maastoon. Kahvila-ravintolasta ja sen terassilta avautuu kaunis panoraamanäkymä Kuusijärvelle. Uudesta saunakylästä löytyy erilaisia ja erikokoisia saunoja. Nauhamaisen rakennuskokonaisuuden päätteenä ovat savusaunat ja vuokrattavat kodat rantapolun varrella.

Kuusijärven ydinalueen ulkotilat täydentävät rakennusten nauhamaista rakennetta. Aktiivisimmat toiminnot painottuvat rakennusten edustalla ja uimarannalle, kun taas sivummalle siirryttäessä löytyy rauhallisempia oleskelumahdollisuuksia. Rakennusten kehystämä aurinkonurmi muodostaa rannan puolelle alueen sydämen etenkin kesäaikaan.

Puurakenteiset oleskelukalusteet ja riippumatot tarjoavat monipuolisia oleskelumahdollisuuksia. Uuden leikkipaikan teema toistaa ympäröivän luonnon elementtejä ja materiaaleja. Uimarannan jäsentelyä selkeytetään ja laitureita uudistetaan. Rantalentopallokenttä, kuntoilualue, kiipeilymaailma ja vuokrattavat kajakit ja sup-laudat tarjoavat monipuolisia ulkoaktiviteetteja.

Kuusijärven hyvä vedenlaatu on tärkeä tavoite ja sen parantamiseen on esitetty ratkaisuehdotuksia. Uimarannalle lisätään suihkuja, ja lisäksi lapsille tehdään kesäaikaan toiminnassa oleva erilaisten suihkujen leikkimaailma. Kuusijärven tulopuroon ja laiturien alle on ehdotettu puhdistusrakenteita, ja pysäköintialueen hulevesien käsittelyyn kiinnitetty erityishuomiota.

Järveä kiertävä rantareitti on tärkeä ulkoilu- ja oleskelupaikka monelle kävijälle. Rannan ympäristöstä löytyvät niin nuotiopaikat ja vuokratodat kuin luontopolku opastauluineen. Rantareitti rakenteineen suunnitellaan kaikille soveltuvaksi, valaistus parannetaan ja rantakasvillisuuden kasvuedellytyksiä parannetaan kulunohjauksella.

Kuusijärven alueella käytetään valaistusta korostamaan luonnon kauneutta ja metsän detaljeja. Valaistuksella lisätään alueen elämyksellisyyttä pimeään aikaan: järveä kiertävän kävelyreitin valaistu maisemafasadi heijastuu myös järven pinnasta luoden elämyksellisen taustan syysillan uimareille. Valaistuksella lisätään alueen turvallisuuden tunnetta ja pyritään vähentämään ilkivaltaa.

YLEISSUUNNITELMA

- 1. UUSI LIITTYMÄ LAHDENTIETÄ
 2. UUSI, SUUREMPI PYSÄKÖINTIALUE
 3. UUSI SAAPUMISAUKIO

- 4. YRITTÄJIEN TILAT
 5. UUDET RAKENNUKSET

- 6. RANNAN TOIMINTOJEN JÄRJESTELY
 7. NUOTIOPAikka

- 8. UUDET LADUT
 9. LUONTOREITTI JÄRVEN YMPÄRI
 10. REITTIIEN PARANTAMINEN
 11. VALAISTU RANTAREITTI

- 12. VEDENPUHDISTUS

VISUAALINEN ILME JA MAISEMA- ARKKITEHTUURI

Alueen suunnittelussa on noudatettu ekologisen maisema-arkkitehtuurin suunnitteluperiaatteita korostaen paikallista luontoa. Kuusijärven ilme sekä rakennusten ja ulkotilojen materiaalipaletti sopii arvokkaaseen luontoympäristöön kilpailematta sen kanssa. Ilmeestä luodaan rauhallinen, jylhää metsäluontoa kunnioittava. Päämateriaalina on puu, joka toistuu rakennuksissa ja ulkokalusteissa ja varusteissa, ja pääpinnoitteena toimii maatiili. Puu toimii materiaalina hyvin yhteen myös metsähallituksen rakenteiden ja grafiikkojen kanssa.

PUU

PÄÄMATERIAALI

rakennukset / yrittäjien tilat /
valaisimet / paviljongit /
ulkokalusteet / opasteet

puun ja maatiilen
kumppanina rakenteissa
teräs

**MAATIILI,
HIEKKA**

PINNOITTEIDEN PÄÄMATERIAALI

aukion pinnoitteet /
pääreitit / istuimet
aukiolla

sävyt luonnosta:
kellertävä, monisävyinen
tiili

**LUONNON-
KIVET**

LUONNONKIVET

alueen kivistä
röykkiöitä /
korostetaan valoin

sävyt luonnosta

**KASVIL-
LISUUS**

KASVILLISUUS

paikkaan sopiva
kasvillisuus luo
”korpitunnelmaa” /
korostetaan valoin

sävyt luonnosta

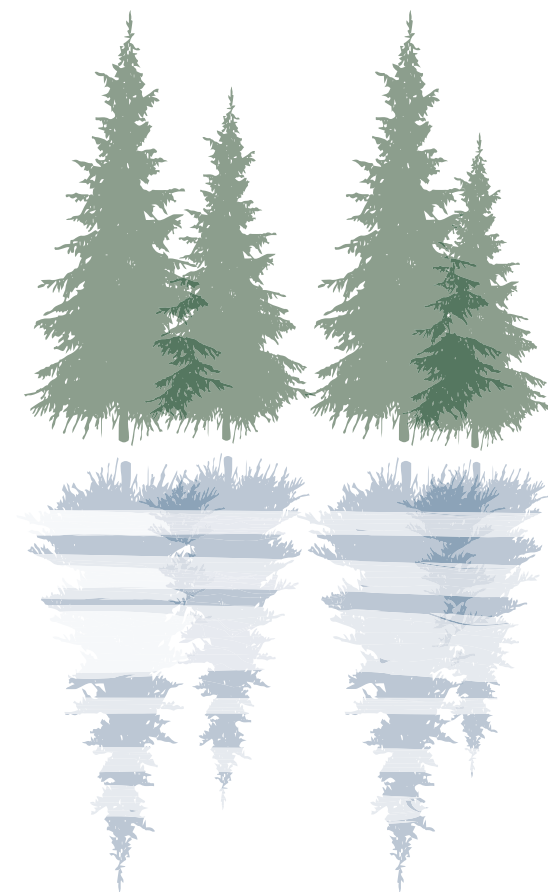

VALO

VALO

valaistuksella
ympäri vuotista tunnelmaa

sävy
lämmen valaistus
tapahtumissa omat värit
mahdolliset

SAAPUMINEN KUUSIJÄRVELLE

KANSALLISPUISTON PORTIN PYSÄKÖINTI

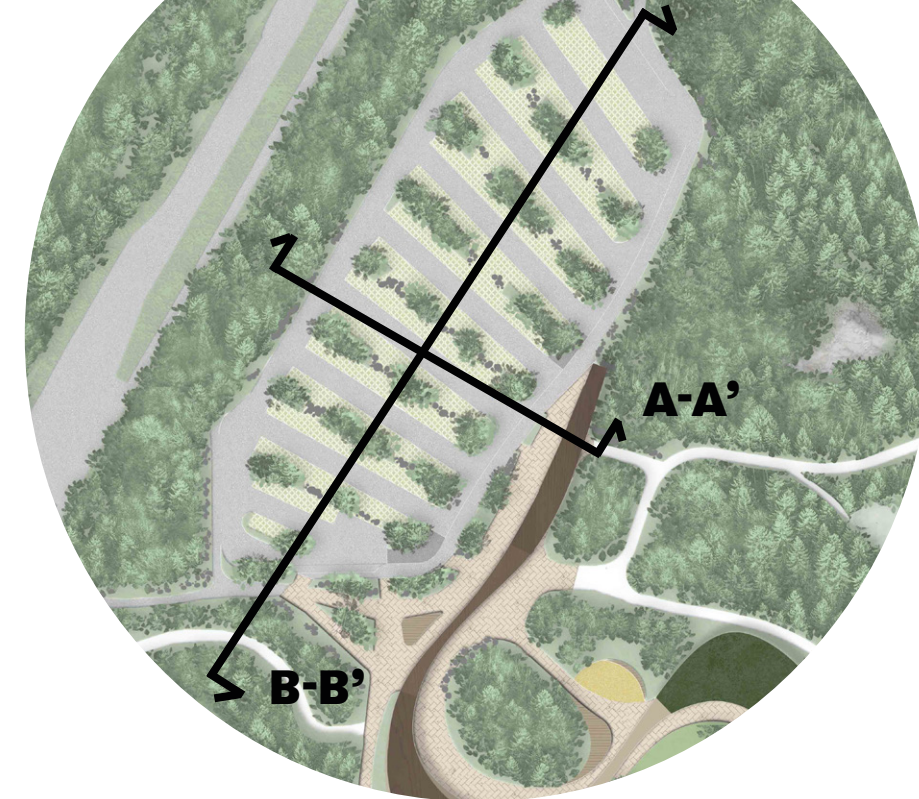
Pysäköintialue toteutetaan luonnon ehdoilla sekä visuaalisesti että kestävän ympäristösuunnittelun mukaisesti. Pysäköintialueesta muodostuu kestävän kehityksen malliesimerkki: alueella kerätään hulevedet talteen kasvillisuusvyöhykkeille, ja pinnat toteutetaan osittain vettäläpäisevänä. Myös saapuminen pysäköintialueelle ja itse pysäköintialue ovat tärkeitä kansallispuiston portteja, ja ne toteutetaan visuaalisesti korkeatasoisesti.

Pysäköintialueen leveät viherkaistat jakavat tilan pienempiin yksiköihin ja liittävät alueen visuaalisesti ympäröivään metsään. Puusto istutetaan monilajisina ryhminä, ja puustoalueiden väliin jäävät alueet katetaan paikalta löytyvillä suurilla luonnonkivillä ja heinillä. Nämä alueen toimivat talvella myös lumitiloina. Pysäköintialueen kasvillisuudessa suositetaan alueelle ominaisia kasvilajeja,

puulajeina myös sellaisia ikivihreitä puita, jotka menestyvät rakennetussa ympäristössä. Pysäköintialue liitetään ympäröivään luontoon mahdollisimman luontevasti luonnonkivillä ja kasvillisuudella.

Jatkosuunnittelussa huomioidaan mahdollinen tarve suurelle tapahtumalle (esim. Vantaan triathlon) ja tarvittaessa jätetään osa pykälöintikammoista ilman istutuksia. Nykyisen pysäköintialueen pohjoispuolella oleva telemasto tullaan siirtämään.

Pysäköintialueen hulevesien käsittelyperiaatteet ja pohjarakentaminen on kuvattu tarkemmin kappaleessa *Veden laatu*.

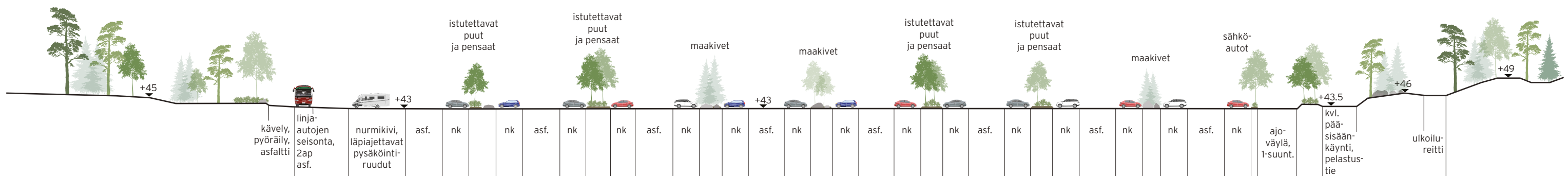
LEIKKAUS A-A'

1:500

LEIKKAUS B-B'

1:750

SAAPUMISAUKIO

Saavuttaessa Kuusijärvelle pysäköintialue ja saapumisaukio viestivät tulijalle, että kohde on kansallispuiston portti. Uusi aukio selkeyttää tilanhahmottamista ja auttaa alueella orientoitumista. Aukio on tärkeä käyntikortti, kokoontumispaikka, joka ohjaa kulkijan oikeaan paikkaan. Se ilmentää alueen omaleimaisuutta, sekä toimii joustavana, muuttavana tilana myös erilaisissa tapahtumissa.

Autoliikenne, eli pysäköintialue ja saatto on jaettu omaksi alueekseen ja erotettu kasvillisuusvyöhykkeellä varsinaisesta saapumisaukiosta.

MUUNTUVA, JOUSTAVA AUKIOTILA

Saapumisaukio huomioi Kuusijärven monet eri tarkoitukset ja roolit. Kuusijärvi on virkistäytymisen, palvelujen ja kansallispuiston portti, ja luonto on pääosassa kaikissa näistä.

Aukion tilamitoitus joustaa ja mahdollistaa eri tapahtumat ja se voi muuntua eri tapahtumien mukaan joustavasti: se voi olla suunnistuskisojen huolto- ja starttialue, toimia joulumarkkina-alueena, sekä toimia vaikkapa luontotapahtuman keskipisteenä. Rakennusten edustalla on riittävästi tilaa.

Saapumisaukio toimii kokoontumispaikkana eri kävijöille. Ohessa tarkastelu eri käyttäjäryhmien saapumisesta. Saavuttaessa Kuusijärvelle eri käyttäjät voivat löytää myös uusia toimintoja ja virkistäytymismahdollisuuksia.

SELKEÄT SAAPUMISET JA ORIENTOITAVUUS

- pysäköintialueelta
- julkisilla tultaessa
- jalan tai pyörällä tultaessa
- bussilla / autokyydillä
- esteettömästi

OPASTEET JOHDATTAVAT

- laduille
- rantaan
- kansallispuistoon
- kierrätyspisteelle
- yrittäjätiloihin
- tapahtumiin
- palveluiden ääreen

AUKION TOIMINNALLISUUS

PAIVELUT AUKIOILLA

- uudet rakennukset
- yrittäjätilat
- infopiste (kartat + rakennus)
- ilmoitustaulu
- kierrätys
- tapahtumat: hiihto, joulumarkkinat, Vantaa-Triathlon

AUKION ERI VUODENAJAT

- kokoontuminen ja odottelu
- retkille orientoituminen / kartta ja reitin suunnittelu
- evästauko
- jäätelökioski / kahvilasta eväät / muut palvelut
- odottelutila: pingis, istuminen,
- tutustuminen ulkoilmanäyttelyyn aukion vieressä

TAPAHTUMAVALMIUS

- tilaa ruokarekoille, huoltoon, odotteluun, tapahtumakatoksille ja teltoille
- tapahtumasähkö ja valaistus eri vuodenaikoihin
- kalusteet toimivat kerääntymispaikkana

YRITTÄJÄTILAT & PALVELUT

- yrittäjätilojen alue muuntuu käyttötarkoitukseen
- rakennuksilla yhtenäinen ilme
- tilavarauksissa huomioitu erilaiset tilatarpeet
- eteläisemmällä yrittäjäalueella mahdollisuus isommille varastotiloille, pohjoisen tilat pienempiä, mm. kerhotavarat
- tilojen edustalla odottelutilaa ja pyöräpysäköinti
- ilmoitustaulu aukiolla kertoo yritysten tapahtumista
- Kuusijärven alueella toimii nykyisin ohjelma- ja matkailupalveluita, kuten Kuusijärven kahvio: <https://www.cafekuusijarvi.fi/ohjelmapalvelut-kesa> ja Sipoonkorpi: <https://www.luontoon.fi/sipoonkorpi/palvelut/yhteistyotahot#opastetut>

AUKION ELEMENTIT

Aukion elementit ovat yksinkertaisia, ja mahdollistavat tilan joustavuuden ja muuntuvuuden, sekä tukevat tapahtumakäyttöä:

OLESKELULAITURIT

Laiturit ovat istuskelukorkuisia pysyviä elementtejä. Ne ovat monikäyttöisiä: toimivat kokoontumiseen ja odotteluun, eväiden syöntiin. Laiturit jäsentävät tilaa ja luovat viihtyisyyttä vähäeleisesti. Tapahtumissa elementit voivat toimia esiintymislavoina, palkintopallina, huoltotiloina, eväspaikkana. Laiturit rakennetaan maatiilistä ja puusta, ja ne valaistaan reunoista. Laiturilla voi kasvaa harkitusti puita.

KUUSIJÄRVEN PUUTOLPAT + VALAISIMET

Aukiolle sijoitetaan puuarkkitehtuuriin sopivat valaisimet, joiden inspiraationa toimivat kuuset. Valaisimet muodostavat saapumisportin, tärkeän visuaalisen elementin kansallispuiston saapumiseen, ja luovat omakeimaisuutta sekä tukevat alueen ympärivuotista ilmettä. Valaisinpylväät toimivat myös kiinnitystolppina, sekä niistä saa tapahtumasähköä. Sipoonkorven kansallispuiston tunnus on huuhekaja - tämä voi näkyä saapumisportissa. Tolppa-aihe jatkuu rantaan mentäessä myös tapahtuma-amfin ja ulkonäyttelytilojen luona

INFOTAULU

Aukiolle sijoitetaan infotaulut Sipoonkorven kansallispuistosta ja Kuusijärven alueesta. Infotaulut voivat olla katoksen alle sijoitettavat digitaaliset, taikka toteuttaa yleistä Metsähallituksen ilmettä.

PAIKALLINEN KASVILLISUUS + LUONTO

Aukion ja pysäköintipaikkojen kasvillisuutena käytetään paikallisia lajeja tai niiden kaltaista rakennetun ympäristön kasvillisuutta. Aukion kasvillisuus on runsasta ja kasvillisuudella on tärkeä rooli tunnelman luomisessa ja tilanjakamisessa. Lajistossa käytetään myös ikivihreitä havulajeja, jotka korostavat ympärivuotista viihtyisyyttä ja vuodenaikoja. Aukiolla hyödynnetään alueen suurikokoisia kiviä, joita myös valaistaan

LIIKENNEJÄRJESTELYT

NYKYTILANNE

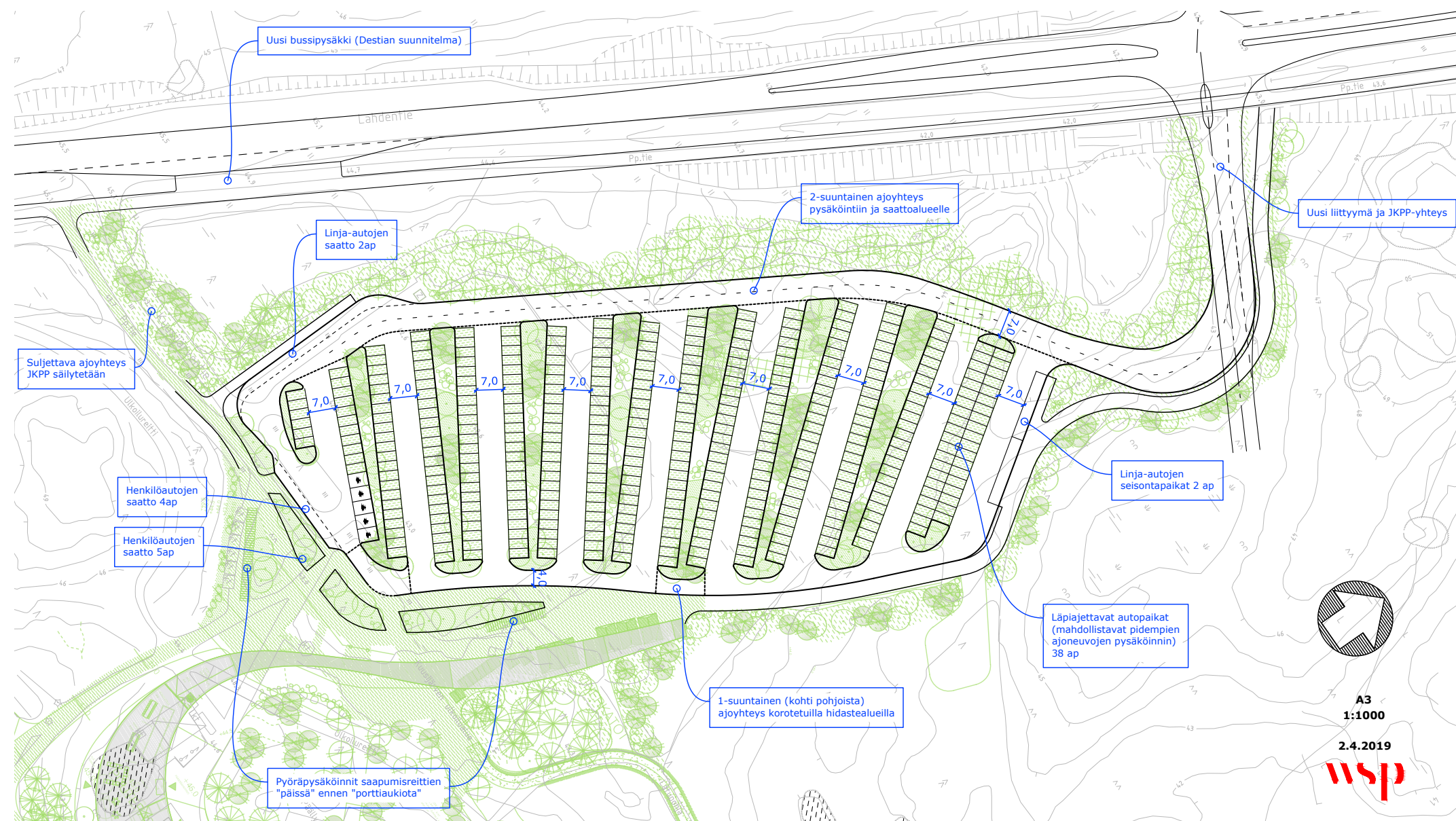
Nykytilanteessa Kuusijärven pysäköintialue on paikoitusmäärältään riittämätön. Pysäköintipaikkojen puutetta on pyritty viime vuosina korvaamaan pysäköinnin hienoisella laajennuksella yhden pysäköintiajokujan verran pohjoiseen, mutta sesonkiaikana pysäköintikapasiteetti ylittyy selvästi. Riittämätön pysäköinti on johtanut väärinpysäköintiin niin pysäköintialueen sisällä kuin pitkin lähiseudun katuja ja kevyen liikenteen väyliä.

Polkupyöräpysäköinti on määrältään ja laatutasoltaan nykyisellään riittämätöntä. Polkupyörillä ajetaan ja pysäköidään usein niille kuulumattomasti rannan tuntumaan. Myös Lahdentien bussipysäkin järjestelyt ovat laatutasoltaan heikot.

PYSÄKÖINTI

Suunnitelmassa Lahdentieltä pysäköintialueelle tuleva uusi ajoyhteys rakennetaan alueen pohjoislaitaan Destian Lahdentiestä tekemän tiesuunnitelman mukaiseen kohtaan. Ajoyhteys liittymästä uudelle pysäköintialueelle noudattelee maastonmuotoja kiertäen liittymän kainaloon jäävän kosteikon. Kaksisuuntainen ajoyhteys jatkuu laajennettavan pysäköintialueen länsireunaa, jolloin runsain liikennevirta ei risteä pysäköinnistä Kuusijärvelle suuntaavan jalankulkuliikenteen kanssa. Nykyinen ajoyhteys pysäköintialueen etelälaidasta poistetaan käytöstä ja maisemoidaan metsittämällä.

Suunnitelmassa nykyinen pysäköintialue muokataan uusiksi ja sitä laajennetaan selvästi pohjoiseen uuden ajoyhteyden suuntaan. Pysäköintikapasiteetti kasvaa noin 160 lisäpaikalla yhteensä 390 autopaikkaan. Vaikka pysäköintialueen kokonaispinta-ala kasvaa selvästi nykyisestä, on uusi alue vihersaarekkeiden ansiosta selvästi nykyistä avokenttää vähemmän parkkikenttämaainen. Suunnitelmassa pysäköintikammat erotetaan toisistaan viuhkamaisesti levenevillä vihersaarekkeilla. Leveät saarekkeet mahdollistavat myös korkeamman kasvillisuuden ja puuston tuomisen pysäköintialueen sisälle ja saarekepainanteita voidaan hyödyntää pysäköintialueen hulevesien viivyttämiseen ja käsittelyyn. Saarekkeilla myös selkeytetään pysäköintipaikkojen hahmottamista etenkin talviaikaan pysäköintimaalausten ollessa lumen peittäminä.

Vihersaarekkeiden viuhkamaisesta muodosta johtuen pysäköintiajokujien suunta kääntyy enemmän Kuusijärveä kohti pohjoisen suuntaan mentäessä. Tällä saavutetaan kaikilta autopaikoilta suhteellisen suora kävely-yhteys Kuusijärven palveluihin eikä vihersaarekkeiden läpi ole houkuttelevaa lähteä oikomaan. Kävely-yhteys autoilta suuntautuu luontevasti pysäköintialueen itälaitaa kulkevalle kevyen liikenteen väylälle. Ylitettävänä on ainoastaan pysäköinnin 1-suuntainen ajoyhteys pysäköinnin itälaidassa. Pysäköintikampojen ajokujat ovat 2-suuntaisia, joten pysäköinnissä poistuvat autot voivat ajaa suoraan länsipuolen 2-suuntaiselle ajoväylälle.

Liikkumisesteisten pysäköintipaikat on osoitettu alueen etelälaitaan lähimmäksi Kuusijärven palveluita. Pysäköintialueen pohjoisin kampa on esitetty ilman vihersaarekettä läpiajettavina autopaikkoina. Tämä mahdollistaa pidempien esim. peräkärryllisen autojen pysäköinnin.

Pysäköintialueen ja Lahdentien väliin on pyritty jättämään vähintään 30m metsävyöhyke liikennemelun pienentämiseksi. Pysäköintialue pengerretään paikoin nykyistä maanpintaa korkeammaksi ja jatkosuunnittelussa tutkitaan ylijäämämassojen läjittämistä pysäköintialueen ja Lahdentien väliin. Paljaat kohdat metsitetään.

SAATTO

Pysäköintialueen Lahdentien puoleista laitaa kulkee 2-suuntainen ajoyhteys aina pysäköintialueen eteläreunaan saakka, mihin suunnitelmassa on esitetty alueen saattoliikennejärjestelyt. Henkilöautojen saatto on varattu saattokaistasyvennys aivan pysäköintialueen etelälaidasta. Saattoalue on rajattu viereisestä porttiaukiosta istutusvyöhykkeellä, joka myös vähentää parkkialueen näkymistä Kuusijärven suuntaan. Saattavat henkilöautot voivat kääntyä saatosta ensimmäisen

Autopaikkalaskelma

390 ap (nykyisin 230 ap)

Sisältää:

- 5 liikuntaesteisten autopaikkoja
- 38 läpiajettavaa autopaikkaa (mahdollistaa pidempien ajoneuvojen pysäköinnin)

pysäköintiajokujan kautta länsipuolen 2-suuntaiselle ajoväylälle. Itäpuolen 1-suuntaiselle ajoväylälle esitetään korotettuja alueita sen etelälaitaan ja keskivaiheille pitämään ajonopeudet pysäköintialueelle sopivina. Linja-autojen saattoalue sijaitsee pysäköintialueen lounaisreunassa. Tilaa on samanaikaisesti kahdelle saattavalle linja-autolle. Pysäköintialueen pohjoisreunaan on esitetty kahdelle linja-autolle seisontamahdollisuus. Saatosta bussi ajaa seisontapaikoille pysäköintialueen ympäri.

JALANKULKU JA PYÖRÄILY

Jalan tai pyörällä alueelle saavutaan Lahdentien käytävää ja Kuusijärvelle on yhteys järven länsipäästä Lahdentien alikulun kohdalta sekä nykyisen pysäköintialueen ajoyhteyden kohdalta. Uutena yhteytenä alueelle liitytään uuden tieliittymän pohjoispuolelta, josta pyöräilyn ja jalankulun väylä kulkee pysäköintialueen itäpuolitse uudelle aukiolle. Kuusijärvelle menevä pyöräliikenne ei risteä pysäköintiliikenteen kanssa mistään suunnasta saavuttaessa.

Pyöräpysäköinnit on sijoitettu saapumisreittien yhteyteen ja tarpeeksi lähelle Kuusijärveä, jottei synny kiusausta jättää pyörää niille kuulumattomiin paikkoihin. Sosiaalisen kontrollin aikaansaamiseksi pysäköinnit on sijoitettu myös suhteellisen keskeisille paikoille, telineiden tulee olla laadukkaita runkokiinnitysmahdollisuudella ja alueen riittävään valaistukseen tulee kiinnittää huomiota.

HUOLTOLIIKENNE

Uusien rakennusten huolto tapahtuu pysäköintialueelta kevyen liikenteen raitteja pitkin. Kävelyalueilla peruuttamistarvetta on vähennetty mahdollistamalla ympäriajo raitteja pitkin. Savusaunojen huoltoajo järjestetään uimarannan kautta, jotta uuden saunarakennuksen edusta saadaan rauhoitettua ajoliikenteeltä. Puiston huoltoajo sekä talvikunnossapito ulottuu rannan suuntaisesti lännessä alikululle ja idässä nuotiopaikalle.

HULEVESIEN KÄSITTELY JA POHJARAKENTEET

Pysäköintialueen lumet voidaan suurimmalta osin työntää leveisiin vihersaarekkeisiin ja pohjoisen alavaan painanteeseen.

Hulevesien käsittely ja pohjarakentaminen on käsitelty tarkemmin kappaleessa Veden laatu.

PELASTUSAJO

Pelastuslaitoksen ajo Lahdentieltä Kuusijärvelle järjestetään jatkossa nykyistä kevyen liikenteen väylää pitkin. Kun henkilöautoliikenne ja muu ajo tapahtuu jatkossa uudesta liittymästä, ei pitäisi olla riskiä että väärin pysäköidyt autot tai ruuhkatilanne hidastaisi pelastusauton pääsyä alueelle.

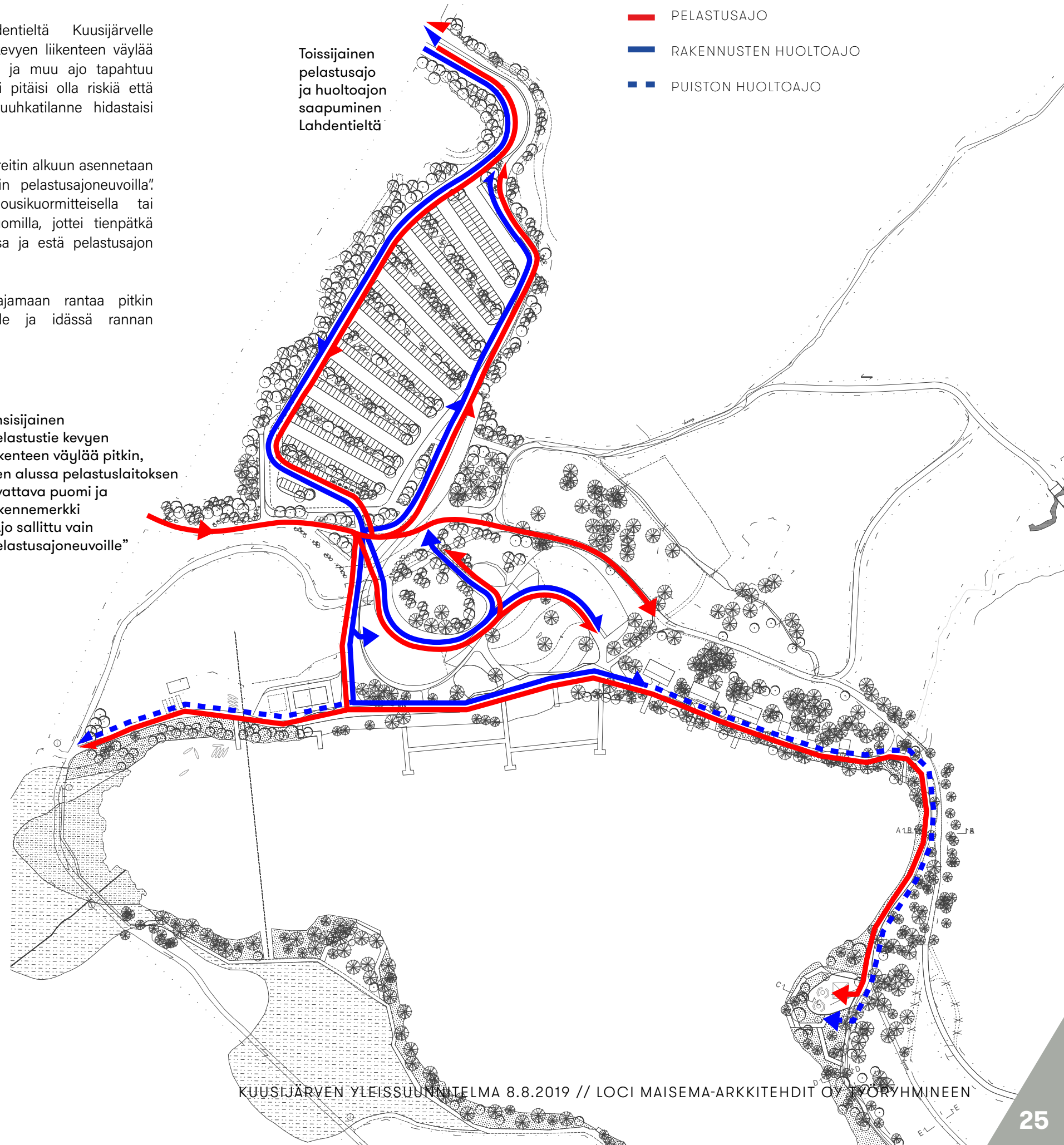
Pelastustien / kevyenliikenteen reitin alkuun asennetaan liikennemerkki "Ajo sallittu vain pelastusajoneuvoilla". Reitti varustetaan lisäksi jousikuormitteisella tai kolmioavaimella avattavalla puomilla, jottei tienpätkä missään tilanteessa ole tukossa ja estä pelastusajon saapumista ranta-alueelle.

Pelastusajoneuvoilla pääsee ajamaan rantaa pitkin lännessä Lahdentien alikululle ja idässä rannan nuotiopaikalle saakka.

Ensisijainen pelastustie kevyen liikenteen väylää pitkin, tien alussa pelastuslaitoksen avattava puomi ja liikennemerkki "Ajo sallittu vain pelastusajoneuvoille"

Toissijainen pelastusajo ja huoltoajon saapuminen Lahdentieltä

- PELASTUSAJO
- RAKENNUSTEN HUOLTOAJO
- PUISTON HUOLTOAJO

Architects — Helsinki

AVANTO

Näkymä Kuusijärven etelärannalta

KUUSIJÄRVEN RAKENNUKSET

TILATARPEET

Yleissuunnitelman rakennukset mahdollistavat ympärivuotiset palvelut Kuusijärven virkistysalueen ja Sipoonkorven kansallispuiston käyttäjille. Nykyisiä Kuusijärven jo olemassa olevia palveluja vahvistetaan tarjoamalla niille toimivammat, tilavammat ja elämyksellisemmät tilat. Lisäksi huomioidaan toivotut uudet palvelut ja niiden vaatimat tilantarpeet. Tilaohjelmaa tarkennetaan myöhemmissä suunnitteluvaiheissa. Alueen rakennuksiin sijoittuvat yleissuunnitelmassa alla olevat tilat oheistiloineen ja varastoineen:

- yrittäjien tilat/ kontit
- porttikatos ja infotaulut
- kahvila-ravintola ja kokoustilat
- yleiset wc-, puku- ja suihkutilat
- yleinen sauna
- savusaunat (osa yleistä saunaa, tarvittaessa vuokrattavissa erikseen)
- kodat (tarvittaessa vuokrattavissa erikseen)

RAKENNUSTEN SUHDE YMPÄRISTÖÖN

Rakennukset reunustavat luontevasti Kuusijärven mäkisiä maastonmuotoja. Ne muodostavat pienipiirteiseen järvimaisemaan kaartuvan, nauhamaisen rakenteen, joka matalana ja vapaamuotoisena istuu sulavasti maastoon. Rakennukset sijoittuvat avoimen ja metsäisen maisematilan rajapintaan, mäkien kylkeen, jolloin tasaisemmat avoimet alueet jäävät oleskelu-, leikki- ja harrastuspaikoiksi. Kaikki ne toiminnot, joiden ei tarvitse sijaita maan tasossa, on pengerrretty rinteeseen tai sijoitettu kellariin, jolloin rakennukset eivät näytä liian isoilta maisemassa.

Näkyvin, rakennuksia yhdistävä elementti on nauhamaisesti jatkuva katto. Katot ovat viherkattoja lukuun ottamatta ravintolan kattoa, joka on puuterassikatto. Puuterassikatto houkuttaa kiipeämään, liikkumaan, oleskelemaan ja tarkastelemaan maisemaa sekä siellä liikkuvia kulkijoita. Sen voi kalustaa kesäajaksi esim. aurinkotuoleilla ja -varjoilla, jolloin se palvelee uimarannan käyttöä. Yleisen saunan viherkattokin suunnitellaan siten, että sitä voidaan käyttää oleskeluun.

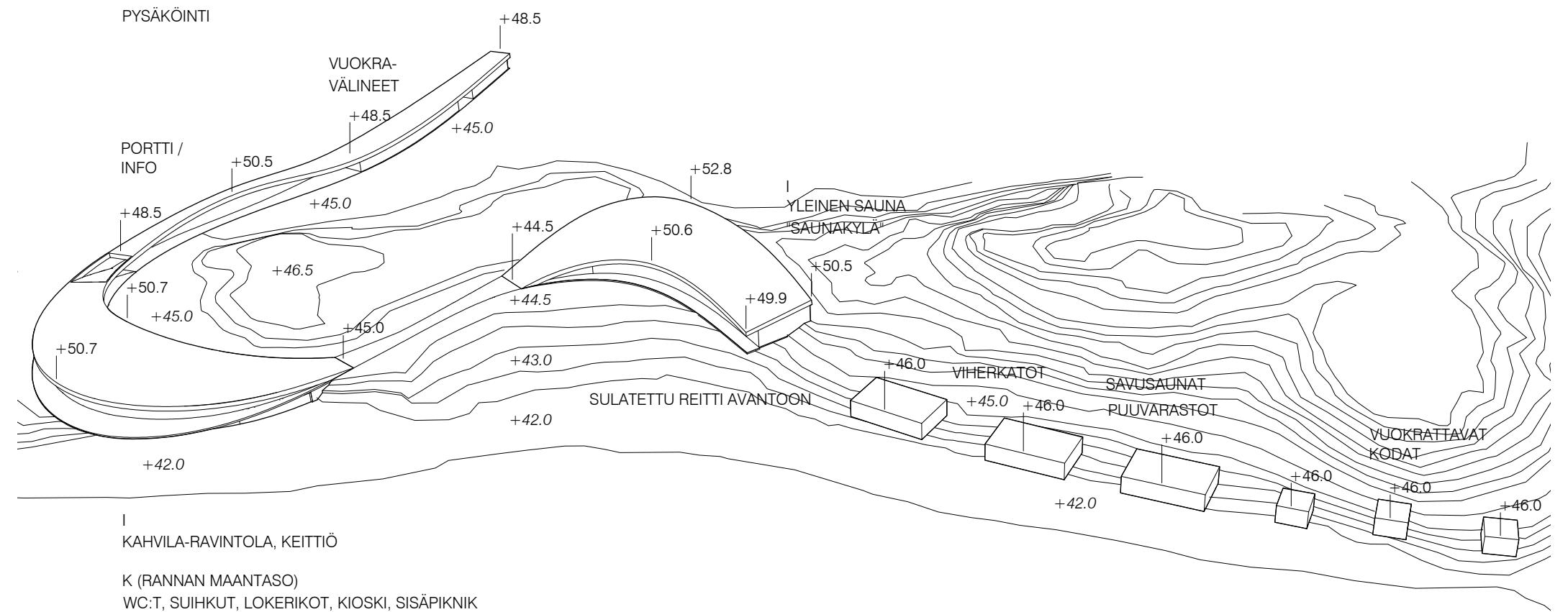
ARKKITEHTUURI JA TOIMINNALLISUUS

Kuusijärvelle ja sitä kautta Sipoonkorven kansallispuistoon saavuttaessa rakennuksista vastassa on ensimmäiseksi tunnistettava porttikatos, joka muodostuu rakennusten väliin. Portin edustalla on aukio ja sen yhteydestä löytyvät luontoon opastavat infotaulut. Luontoreiteillä voi vierailla myös käymättä rakennuksissa.

Rakennusten nauha lähtee matalana ja kapeana yritysten tilojen rivinä, jonka portin viereisestä päästä löytyvät yleiset wc-tilat. Portin läpi kuljettua seuraavana vastassa on kahvila-ravintola ja muunneltavat kokoustilat. Ne sijoittuvat saman katon alle, jolloin tiloja voidaan joustavasti yhdistää ja erottaa. Kahvila-ravintolasta ja sen terassilta avautuu kaunis panoraamanäkymä Kuusijärvelle. Rakennuksen rannan puolelle aukeavassa alemmassa kerroksessa on mm. uimarannan ja liikuntapalvelujen käyttäjiä palvelevia puku-, pesu- ja wc-tiloja sekä kesäkioski.

Aurinkonurmen toisella puolella on yleinen sauna. Saunarakennuksessa on oma vastaanotto, jonka yhteydessä toimii baari. Saunavuoroja voi varata etukäteen netissä olevan varausjärjestelmän kautta, jolloin vastaanotto ei ruuhkaudu saunavuoroa odottavista asiakkaista. Sisään pääse varaamattakin aina, kun tilaa on. Saunan puku- ja pesutilat on mitoitettu sadalle yhtäaikaaiselle käyttäjälle.

Saunaosaston konsepti on saunakylä. Yhdistävän ison katon alla olevasta saunakylästä löytyy erilaisia, erikokoisia saunoja, joissa on erilaisia kiuastyyppejä ja siten erilaisia löylyjä. Konsepti mahdollistaa yksittäisten saunojen joustavan korvattavuuden ja muunneltavuuden, kun saunat ovat erillisiä tiloja isommissa tilassa. Kiukaiden suunnittelussa sekä poltettavassa puumateriaalissa tulee kiinnittää huomiota ekotehokkuuteen sekä puun puhtaaseen palamiseen. Saunojen hukkalämpö voidaan hyödyntää rakennuksen lämmittämisessä. Ulkoviiloitteluun on sopiva ilta-aurinkoon avautuva terassi. Viihtyisää, kauniisiin maisemiin avautuvaa oleskelutilaa löytyy myös sisätiloista. Onnistuneen

saunaelämyksen takaamiseksi on saunojen ja pesutilojen lisäksi hyvä olla sekä kohtaamisen paikkoja, kuten baari, takahuone sekä vetäytymisen paikkoja, kuten lepolounge ja kylpyallas. Sanomisen lomassa voi nauttia vettä ja virvokkeita. Reitti yleiseltä saunalta uimalaitureille on mahdollisimman lyhyt, esteetön ja talvella sulatettu.

Suomalainen yleinen sauna voi suosittuna ajankohtana olla enemmänkin sosiaalinen kohtaamispaikka kuin paikka hiljentyä. Toimiva palveluketju, aidot luonnonmateriaalit, avotuli, harkittu akustiikka ja valaistus edesauttavat silloinkin rauhallisen, rennon tunnelman muodostumista. Kun panostetaan toiminnallisuuden lisäksi tilojen tunnelmaan ja viihtyisyyteen, voi

lopputuloksena olla kokonaisvaltaisesti kaikille aisteille suunniteltu kylpypaikka. Kuusijärvellä saunominen on ainutlaatuinen elämys, joka jättää muistijäljen.

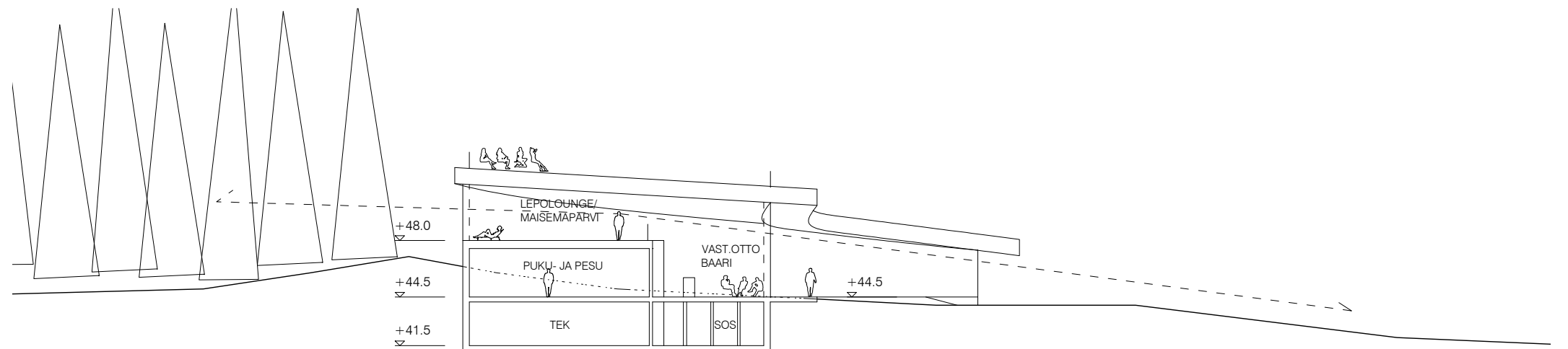
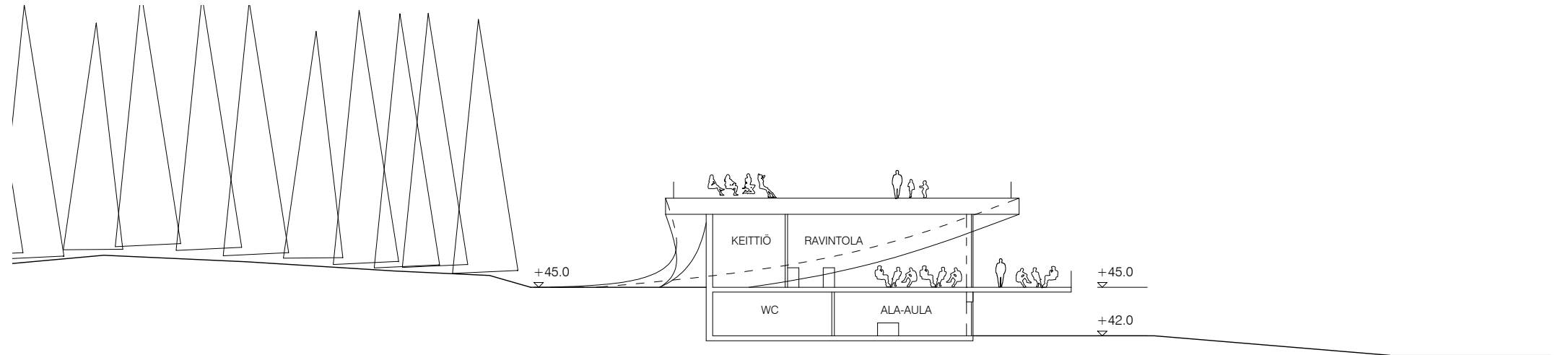
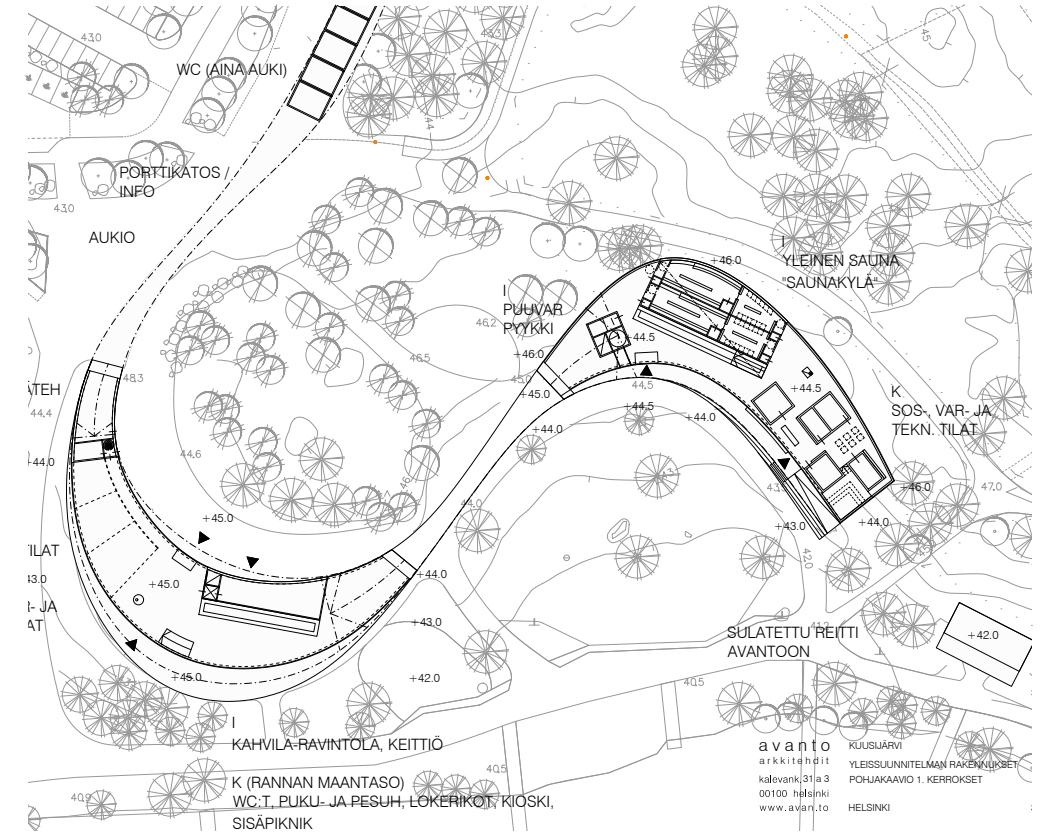
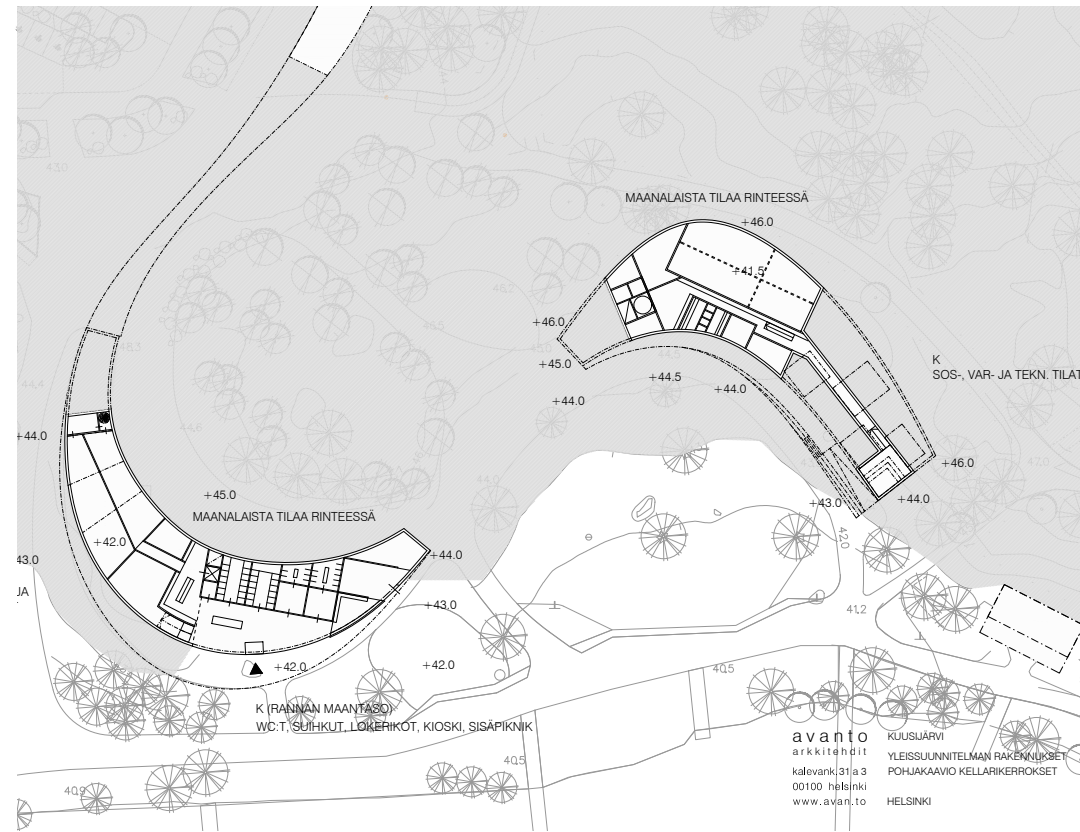
Savusaunat sijoittuvat turvallisen paloetäisyyden päähän (20m) yleisen saunan päärakennuksesta. Savusaunoja voidaan vuokrata yleisen käytön lisäksi myös tilausaunoina ja niihin voi sisältyä omat pienet puku- ja pesutilat, kuten jo nyt Kuusijärvellä olemassa olevassa isossa savusaunassa, joka sijoittuu lähimmäksi tulevaa yleistä saunaa.

Nauhamaisen rakennuskokonaisuuden hännän huippuna ovat vuokrattavat kodat rantapolun varrella.

RAKENNUS- JA JULKISIVUMATERIAALIT

Rakennuksissa käytetään puuta mahdollisuuksien mukaan. Se sopii metsähenkiseen ympäristöön ja on hiiltä sitova materiaali. Saunat rakennetaan pääosin hirrestä. Seinistä merkittävä osa on kauniiden maisemien ja päivänvalon saamisen vuoksi lasia. Lasit ovat energiatehokkaat ja niissä on auringonsuojaominaisuuksia. Mahdollinen rakenteellinen auringonsuojaus tulee suunnitella siten, ettei näkymiä tukita. Katoissa ja katoksissa on suhteellisen pitkiä jännevälejä, jotka tulee huomioida kantavissa rakenteissa ja materiaaleissa. Viherkatto on

sekä esteettinen että toiminnallinen. Se sopii hyvin luonnonpuiston rakennusten kattomateriaaliksi ja auttaa hulevesien hallinnassa sitomalla sadevettä. Viherkatto on energiatehokas lämmöntasaaaja: Se parantaa lämmöneristystä ja viilentää helteellä, suojaa katon vedeneristystä ja pidentäen samalla sen käyttöikää. Lisäksi katto toimii hiilinieluna sekä puhdistaa ilmaa sitomalla hiukkaspäästöjä, suodattaa pölyä ja vaimentaa melua. Kasvillisuuden valinnassa on runsaasti mahdollisuuksia. Jatkovasti märkinä olevissa tiloissa, rinteeseen pengeretyissä rakenteissa ja kellareissa on luontevaa käyttää kiviaineisia materiaaleja. Rakennusten tavoiteikä on vähintään 100v.

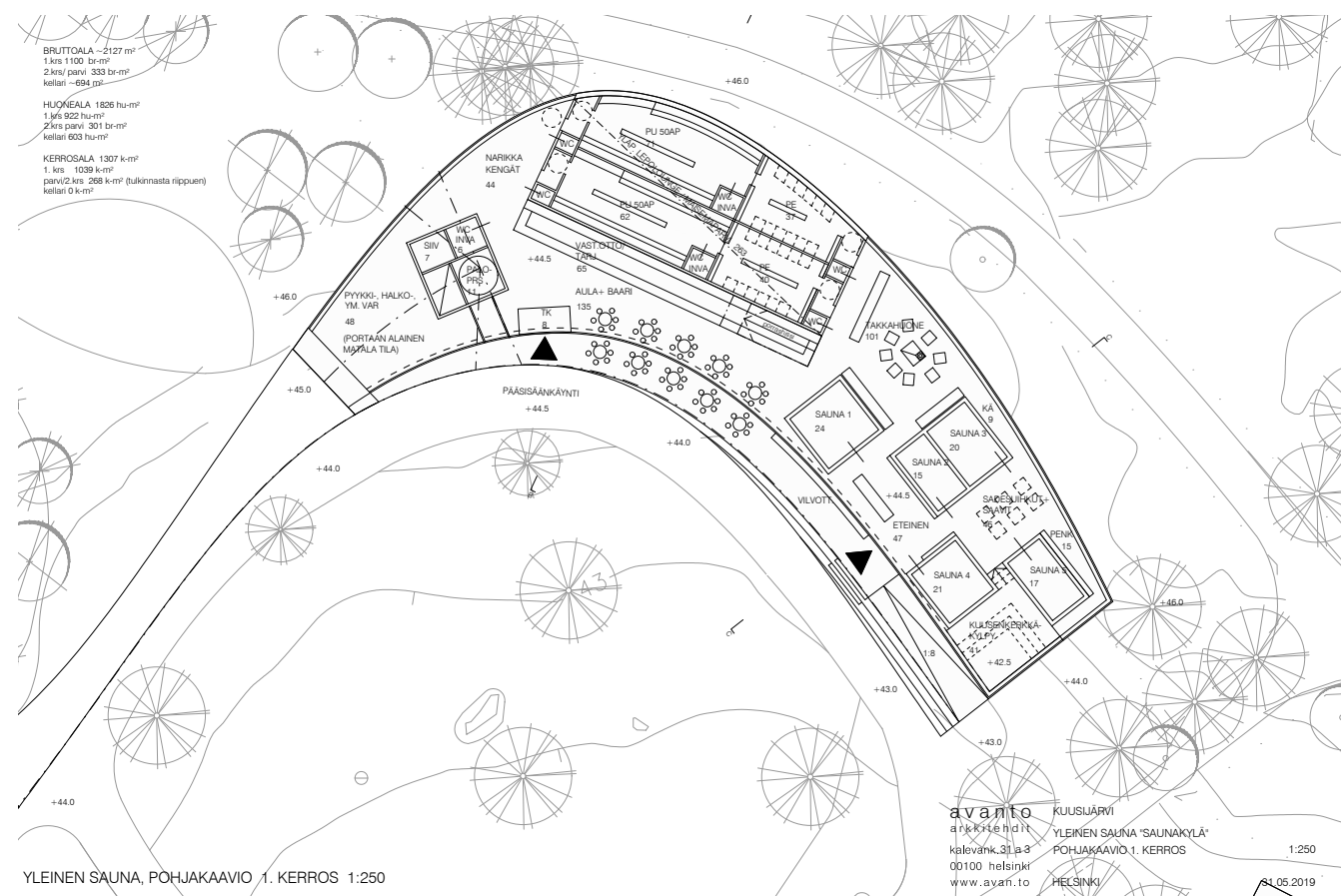
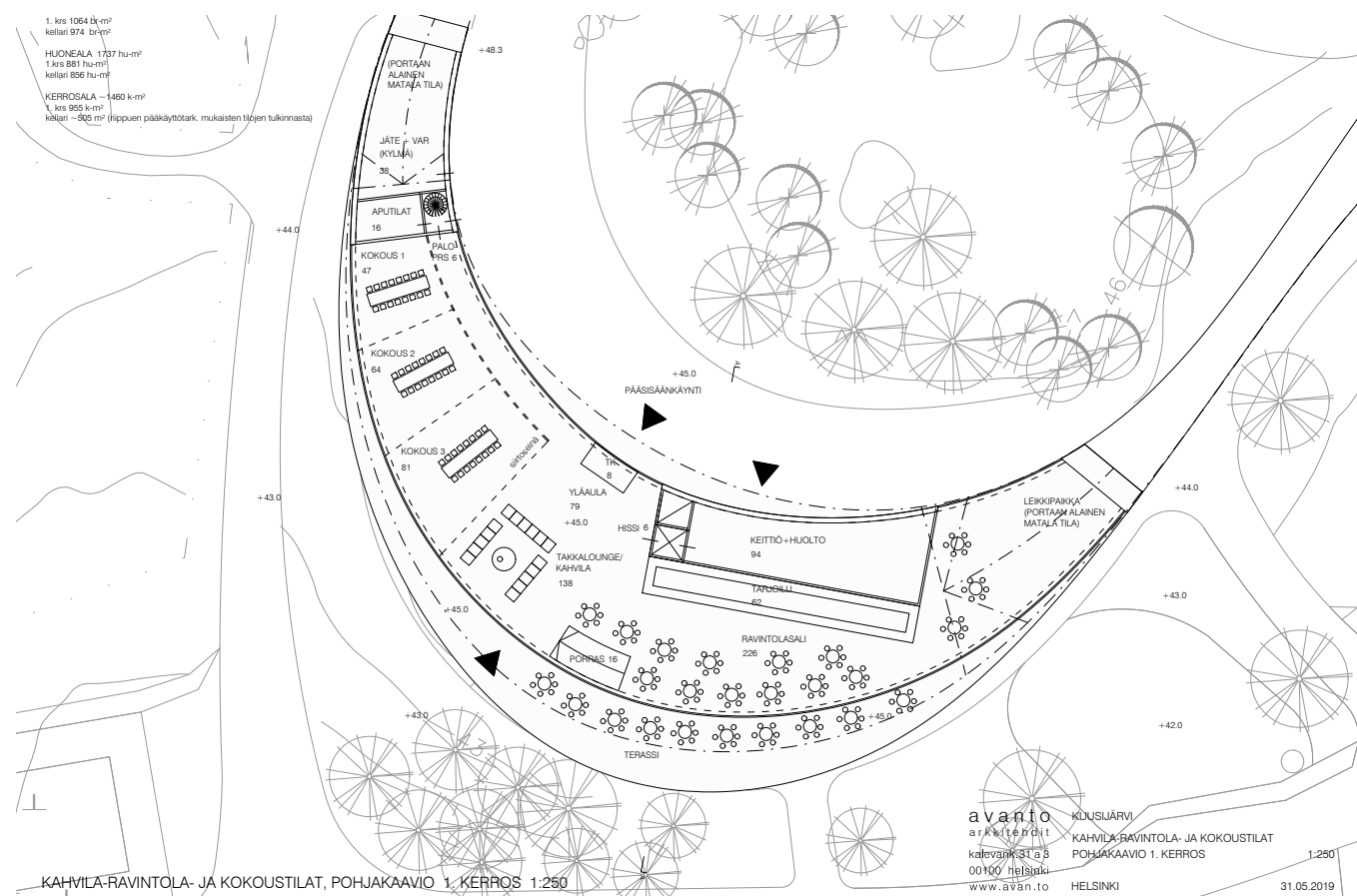
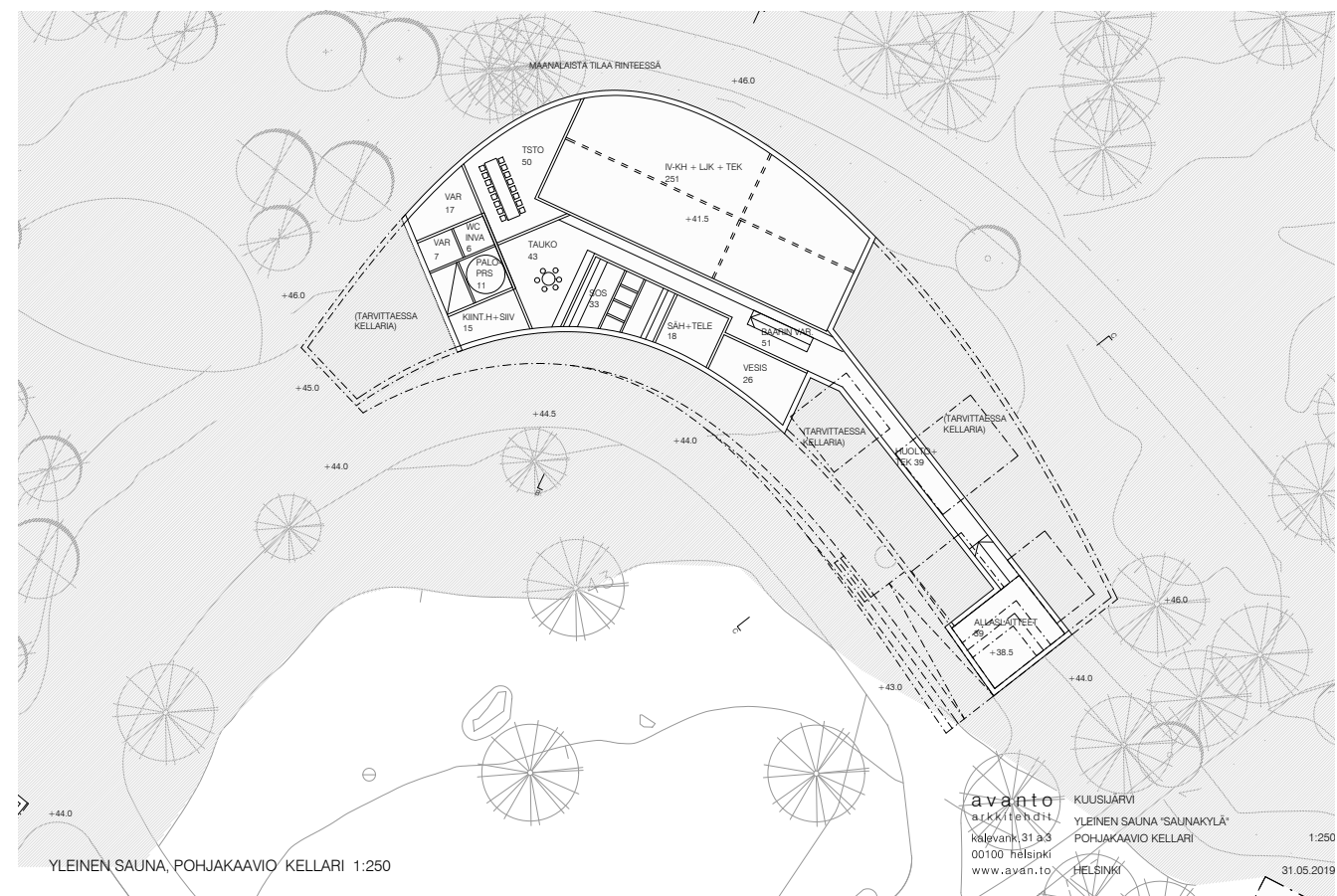
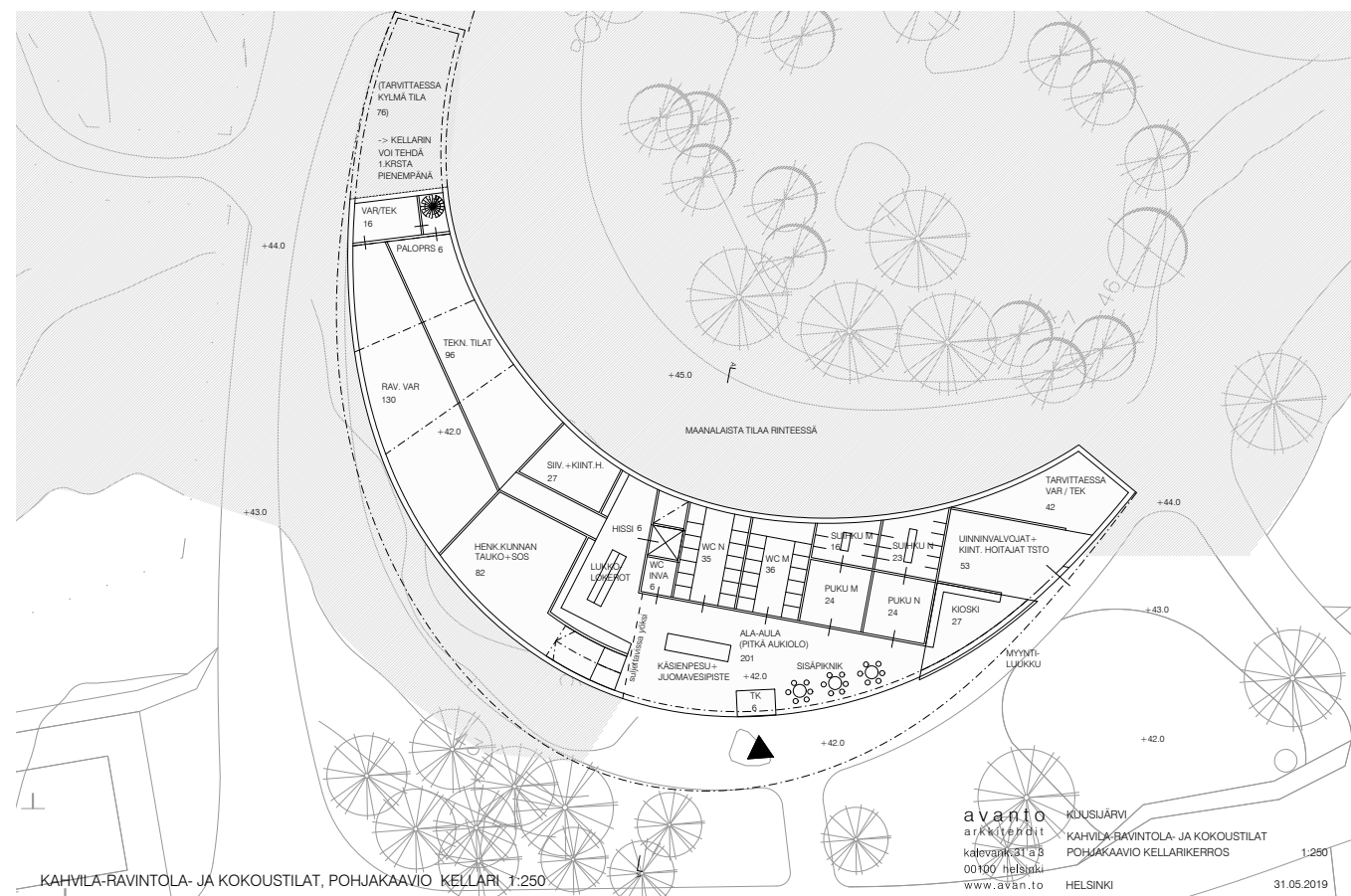

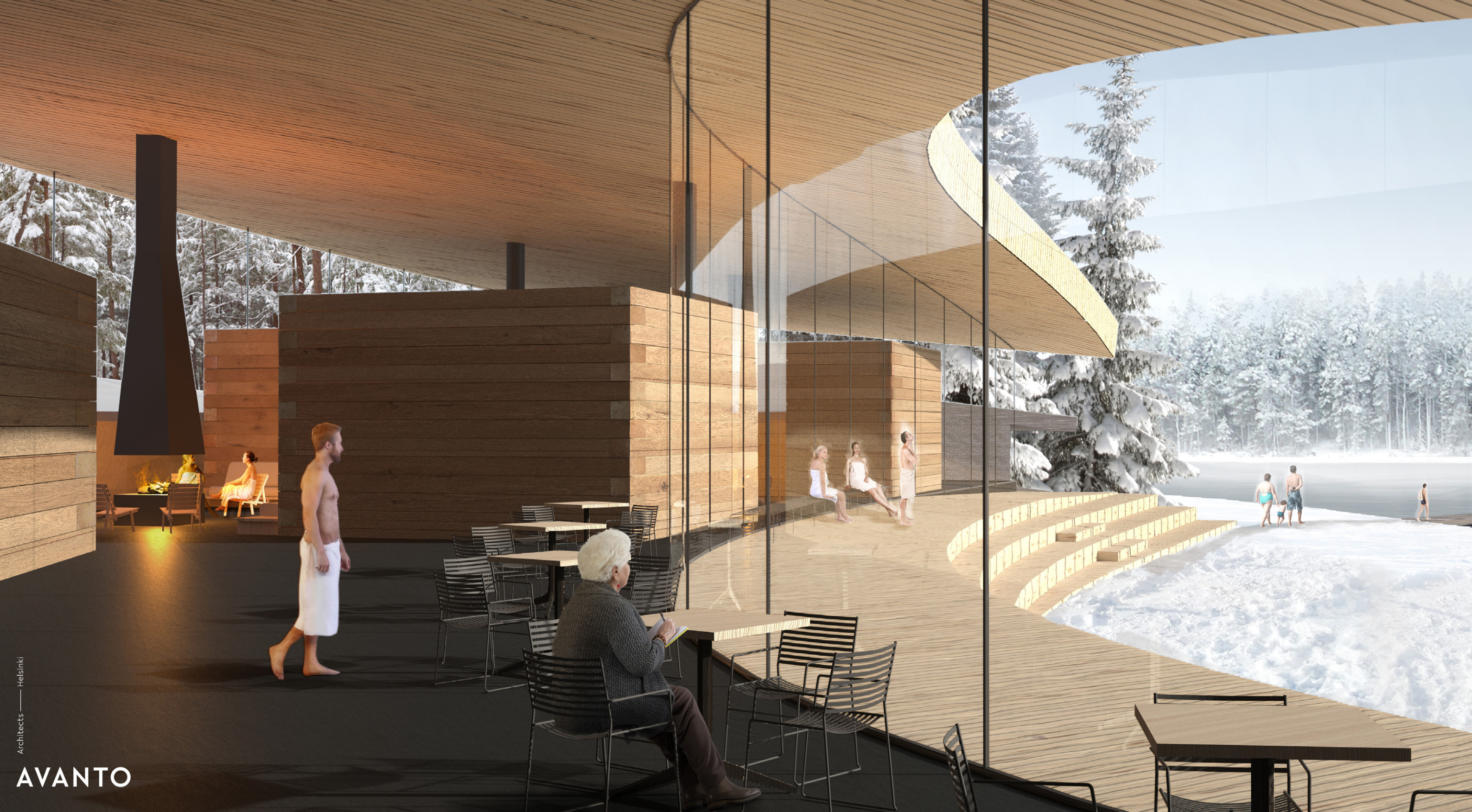
RAKENTAMISEN VAIHEITTAISUUS

Rakentaminen on mahdollista toteuttaa tarvittaessa vaiheittain:

1. Yrittäjien tilat ja Kuusijärven porttikatos voidaan toteuttaa pysäköintipaikan rakentamisen yhteydessä, jolloin mm. alueen opastus ja yrittäjien tarjoamat palvelut saadaan heti käyttöön.
2. Uusi yleinen sauna, jonka rakentamisen aikana Kuusijärven nykyinen ulkoilumaja voi olla käytössä
3. Uusi kahvila-ravintola-kokoustila. Kun nykyinen ulkoilumaja puretaan sen alta, uusi yleinen sauna baareineen palvelee asiakkaita.

Rantareitin varteen sijoittuvat savusaunat ja kodat eivät ole sidottuja muiden rakennusten rakennusaikatauluihin.

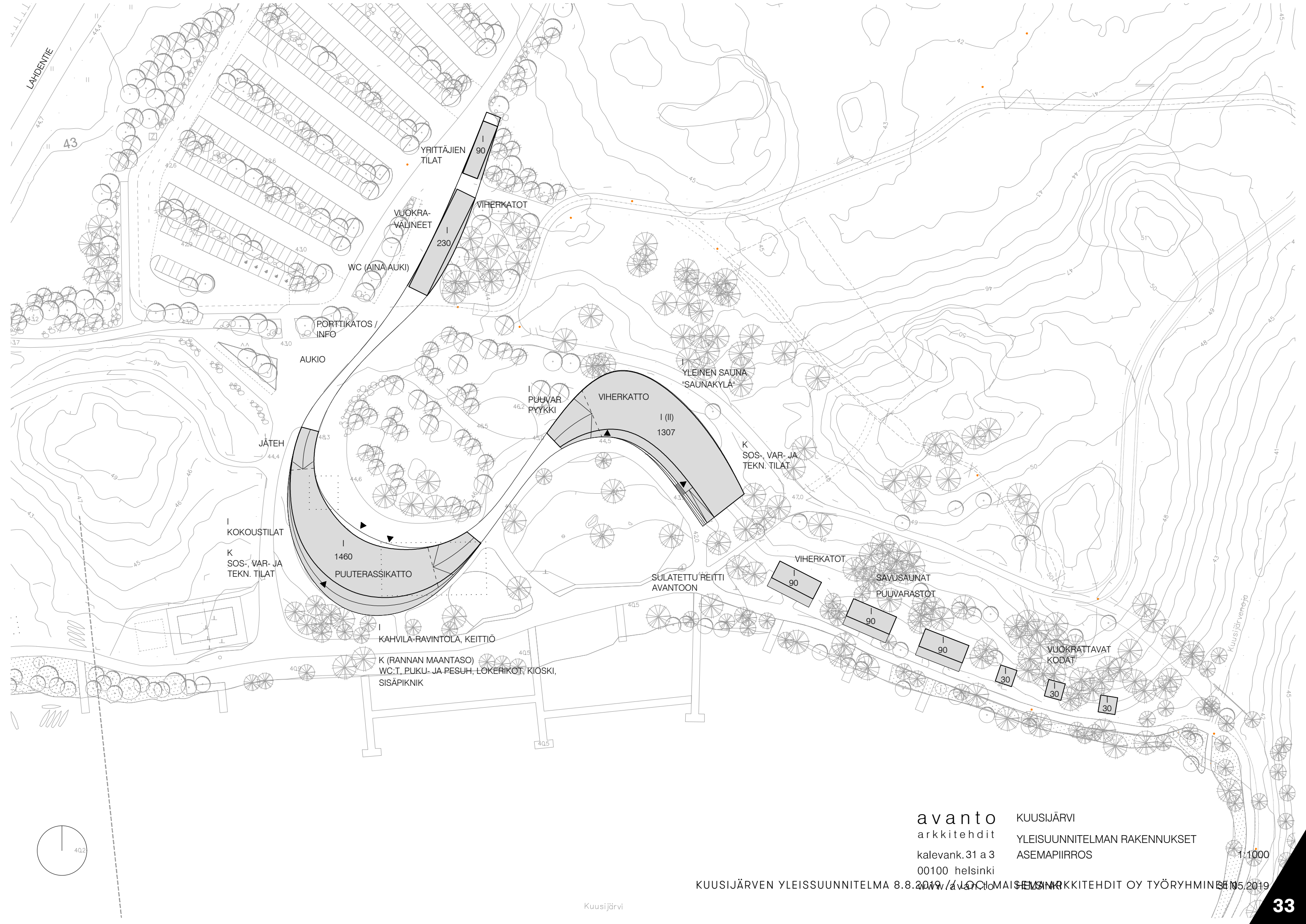

Näkymä yleisestä saunasta.

Architects — Helsinki

AVANTO

avanto
arkkitehdit
kalevank.31 a 3
00100 helsinki

KUUSIJÄRVI
YLEISUUNNITELMAN RAKENNUKSET
ASEMAPIIRROS

1:1000

KUUSIJÄRVEN YLEISUUNNITELMA 8.8.2019 / avanto arkkitehdit oy työryhminen 5.10.2019

Kuusijärvi

KUUSIJÄRVEN RANTA

TOIMINNALLINEN RANTA

Kuusijärven ydinalueen ulkotilat täydentävät rakennusten nauhamaista rakennetta. Ulko- ja sisätilat nivoutuvat yhtenäiseksi kokonaisuudeksi. Rakennusnauhan keskellä säilyvä kalliomäki jakaa maisematilaa ja johdattaa kävijän joko metsäiseen kansallispuiston saapumissuuntaan tai rakennusten toiminnalliseen pihapiiriin. Aktiivisimmat toiminnot painottuvat rakennusten edustalla ja uimarannalle, kun taas sivummalle siirryttäessä löytyy rauhallisempia oleskelumahdollisuuksia.

Kuusijärven ydinalue sijoittuu kokonaisuudessaan melualueelle. Rakennusten sijoittelu saattaa muodostaa pieniä melulta suojaisampia katvealueita. Toiminnot on pyritty sijoittamaan mahdollisimman kauaksi Lahdenväylästä, ja rytmittämään siten, että toiminnot jotka itsessään tuottavat ääntä, kuten pelikenttä ja kiipeilyalue, sijoittuvat lähemmäksi Lahdenväylää, ja taas rauhaa vaativat paikat kuten saunojen oleskelutilat, sijoittuvat kauemmaksi melulähteestä.

Rannan reitti saattaa olla monelle lyhyen ajan matkaajalle kosketus suomalaiseen luontoon. Rannan ympäristöstä löytyy niin nuotiopaikat, vuokratodat, sekä luontopolku, joilla houkutellaan ihmisiä rannan ympäristöön. Rantareitti toimii myös jo nykyisellään monelle tärkeänä oleskelu- ja ulkoilupaikkana.

AURINKONURMI JA OLESKELUALUEET

Rakennusten kehystämä aurinkonurmi muodostaa rannan puolelle alueen sydämen etenkin kesäaikaan. Puurakenteiset oleskelukalusteet ja riippumatot tarjoavat monipuolisia rentoutumismahdollisuuksia. Kalliomäen ja saunarakennuksen kainaloon tehdään monikäyttöalue, jota voidaan käyttää esimerkiksi puistojumppaan, joogaan tai muihin pienimuotoisiin tapahtumiin. Pinta voisi olla pehmeää joustavaa pinnoitetta, ja maastonmuotoja pengerretään istuintasoiksi.

Nurmipinta säilyy avoimena auringonottonurmena, johon avautuu näkymiä saunarakennukselta. Alue kunnostetaan ja rajataan, ja sen komeat männyt säilytetään maisemassa. Nurminteeseen tuodaan istuimia, joka ohjaa kulutusta kovalle pinnoille.

TAPAHTUMA-AMFI JA KOKOONTUMISNURMI

Kokoontumisnurmi on tapahtuma-alue, joita yritykset voivat vuokrata omaan käyttöönsä pienille tapahtumille, kuten joogalle ja erilaisiin luentotuokioihin. Tapahtuma-alueella voidaan järjestää myös avoimia tapahtumia ja konsertteja: sen yhteyteen liitetään tapahtumasähkö ja siirreltävä katos.

Tapahtuma-alueen edustalle reitin varteen voidaan varata tilaa ulkoilmaluontonäyttelylle, jossa voidaan kertoa alueen eläin- ja kasvilajistosta.

*Viereinen sivu:
Ote yleissuunnitelmasta
Kuusijärven rannan toiminnot*

UIMARANTA

Uimarannan jäsentelyä selkeytetään. Rannan suuntainen reitti kivetään ja rajataan aurinkonurmesta istuinkorkuisella puurakenteella. Pinnoitteeksi valitaan metsäluonnon sävy maailmaan sopiva tummanruskea tai okransävyinen maatiili. Luonnonkiviä voidaan sijoittaa istuinkiviksi. Nykyinen rantahiekkaa rajaava puupölkkyreuna poistetaan.

Nykyiset laiturit uusitaan pääosin nykyisille paikoilleen, tarkka sijainti määrittyä jatkossa rakennusten sisäänkäyntien ja luontevien kulkureittien mukaisesti. Uudet laiturit tehdään osin nykyistä leveämpiä, jolloin niille muodostuu enemmän tilaa oleskeluun ja auringonottoon. Savusaunan edustalle rakennetaan uusi laituri, joka kytetään osaksi kokonaisuutta. Avantouintialue siirretään saunojen edustalle, ja saunalta avannolle tehdään lämmitetty kulkuyhteys. Lisäksi pienenpiä yksittäisiä laitureita rakennetaan muiden saunojen edustalle sekä uimarannan länsipäähän. Nykyiset uimavalvojen kopit poistetaan ja tilat sijoitetaan jatkossa uuteen rakennukseen.

Vedenlaadun parantamiseksi uimarien suihkussakäyntiin kannustetaan. Rantaan lisätään suihkuja, ja lisäksi lapsille tehdään kesäaikaan toiminnassa oleva erilaisten suihkujen leikkimaailma, jossa lasten suihkussakäynti onnistuu huomaamatta vesileikkien lomassa. Vesileikit tarjoavat virkistysmahdollisuuden myös silloin, kun uiminen esimerkiksi sinilevätilanteen takia ei ole mahdollista.

PELAILU JA KUNTOILU

Leikkipaikan länsipuolelle tehdään rantalentopallokenttä, joka porrastetaan maastoon puurakenteisilla istuinportailla. Rantalentopallokentän yhteyteen sijoitetaan kuntoiluvälineitä, ja rantaan tehdään pienet laiturit. Lahdentien alikulkukäytävän suunnasta saapujille tehdään pyöräpysäköintialue.

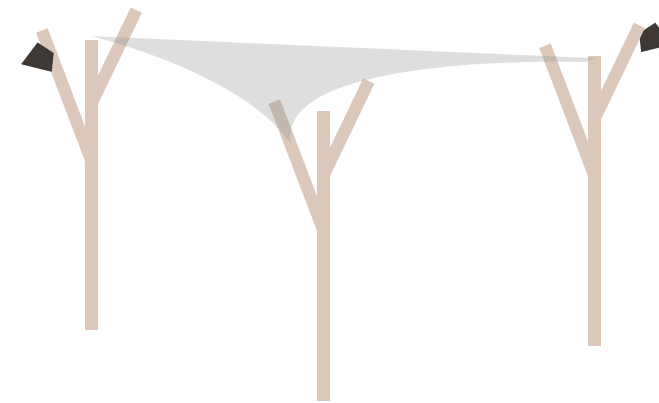

LUONTOLEIKKI

Päärakennuksen edustalle sijoitetaan piknikpöytiä ja lasten leikkipaikka. Leikkipaikka porrastetaan rinteeseen ja sen teema toistaa ympäröivän luonnon elementtejä ja materiaaleja. Kasviaiheet, eläimet, järviluonto ja vesi välittyvät kalusteissa ja välineiden aiheissa. Materiaalimaailmaltaan leikkipaikka sopeutuu ympäristöönsä, sen rakentamisessa käytetään mm. puuta, kiveä ja maatiiltä. Leikkipaikka voidaan sijoittaa vesileikkipaikan kylkeen, tai siitä selkeästi eroteltuna.

KALUSTEET OLESKELUUN

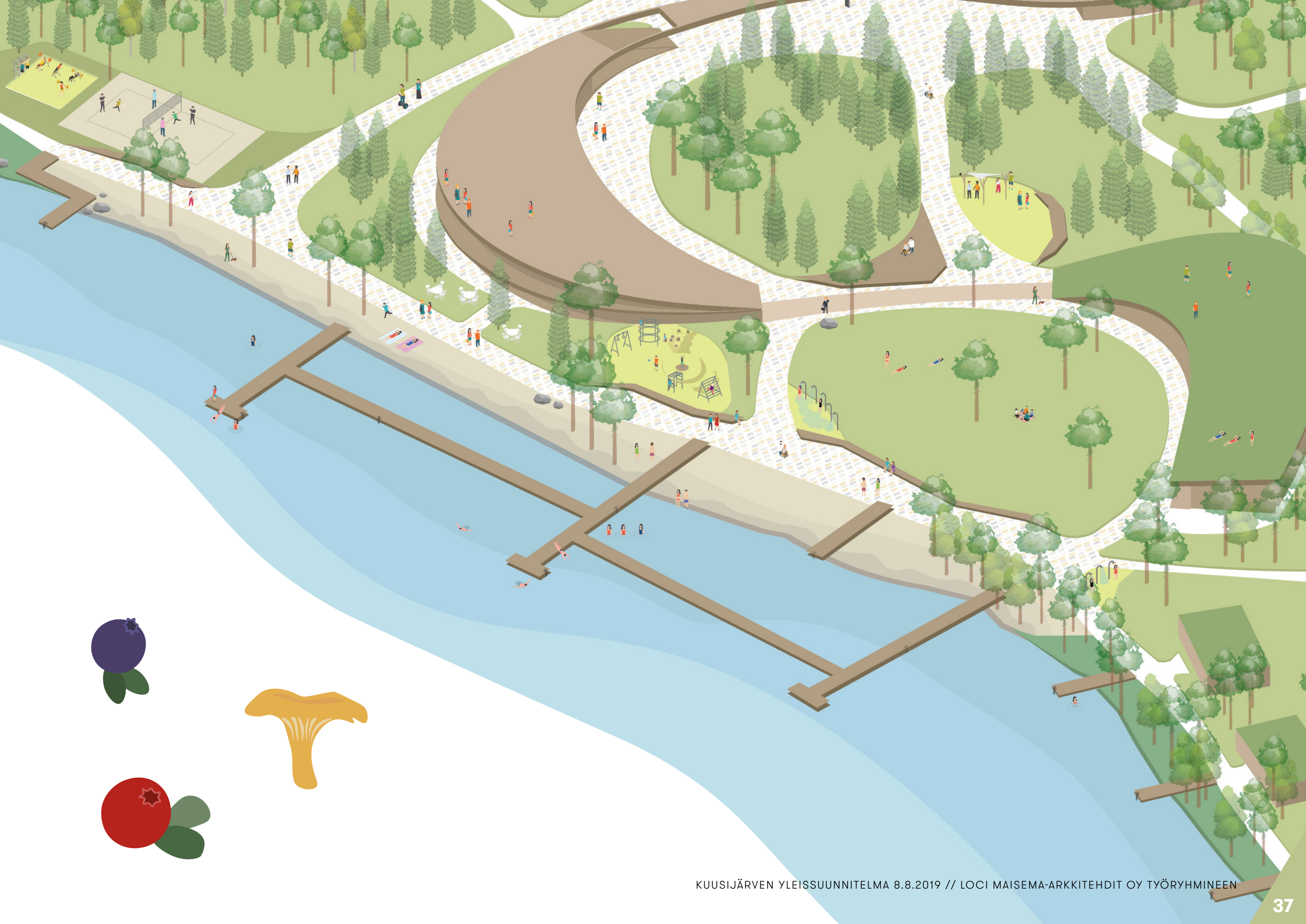
Nurmialueen reunustalle luodaan kaikenikäisille toimintoja, joita ovat peli- ja eväspöydät ja grillit. Nurmireunan luoteispuolelle, metsäsaarekkeen edustalle tehdään oleskelua varten puutasanne ja mahdollisesti pergola-alue, jossa voi auringolta suojassa pelata pelejä ja istua pöydän ääressä.

KIIPEILY JA VÄLINEVUOKRAUS

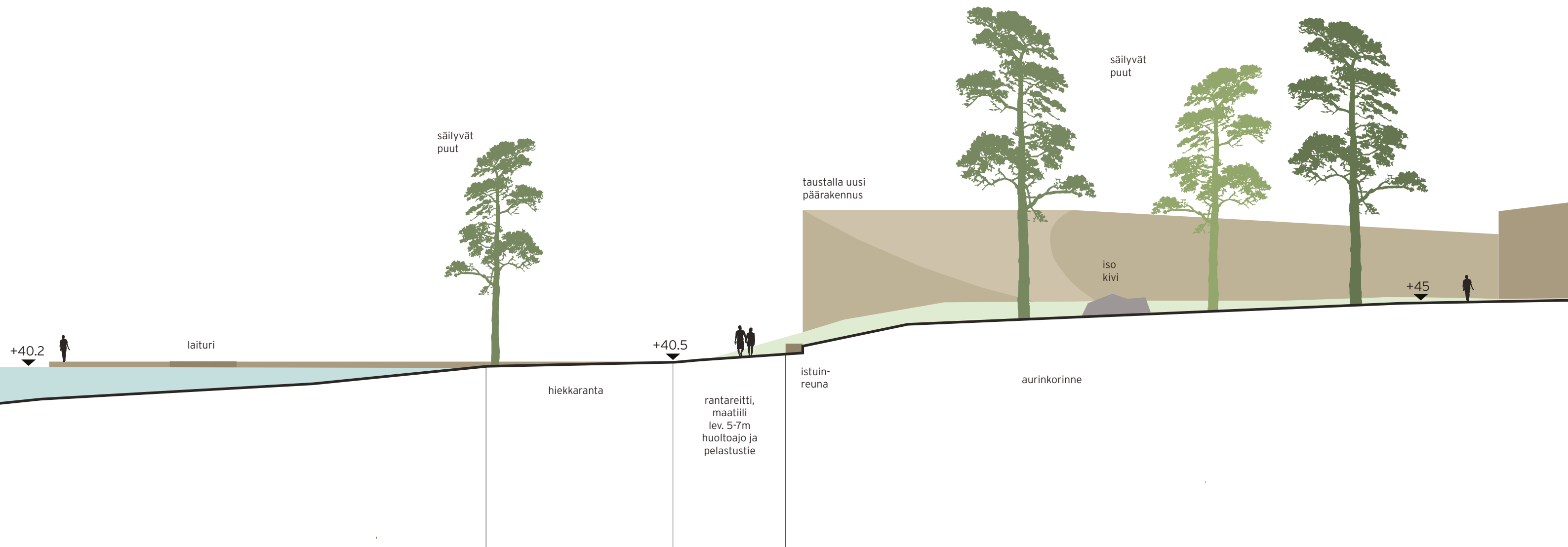
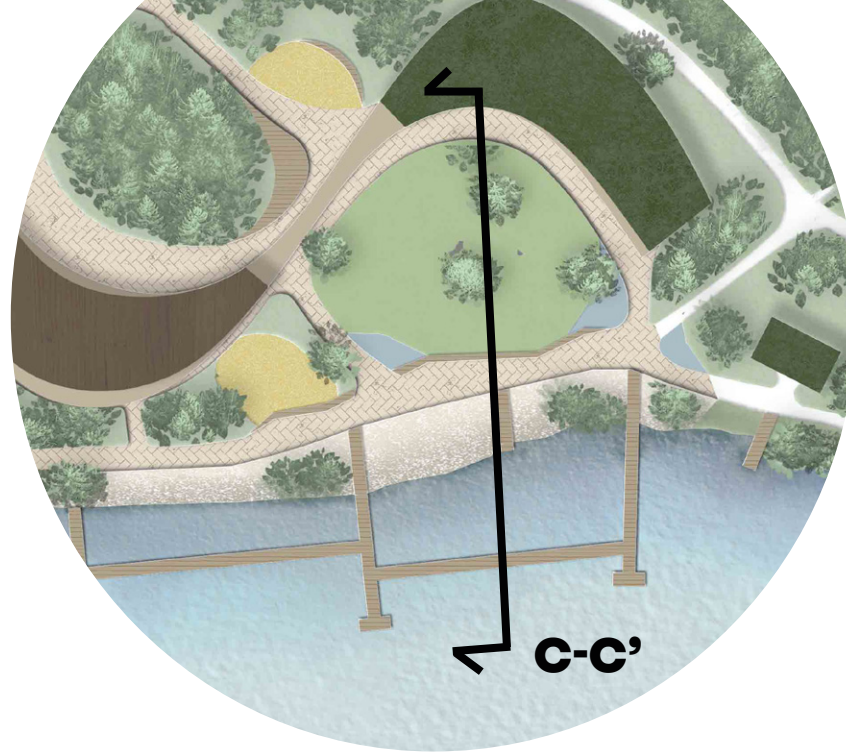
Ranta-alueen länsipäättyyn on esitetty varaus yrittäjien toiminnalle, kuten kiipeilymaailma (mahdollinen vaijeriliuku järven yli) sekä sup-lauta ja kajakkivuokraustoimintaa.

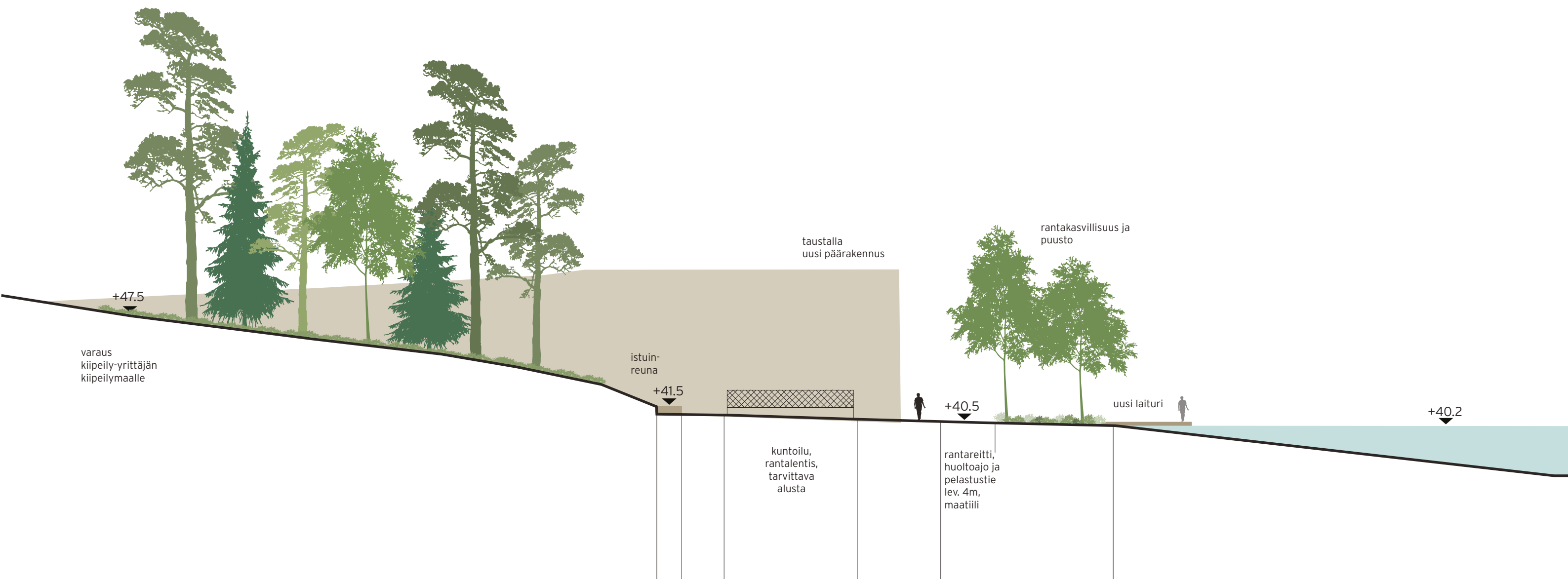
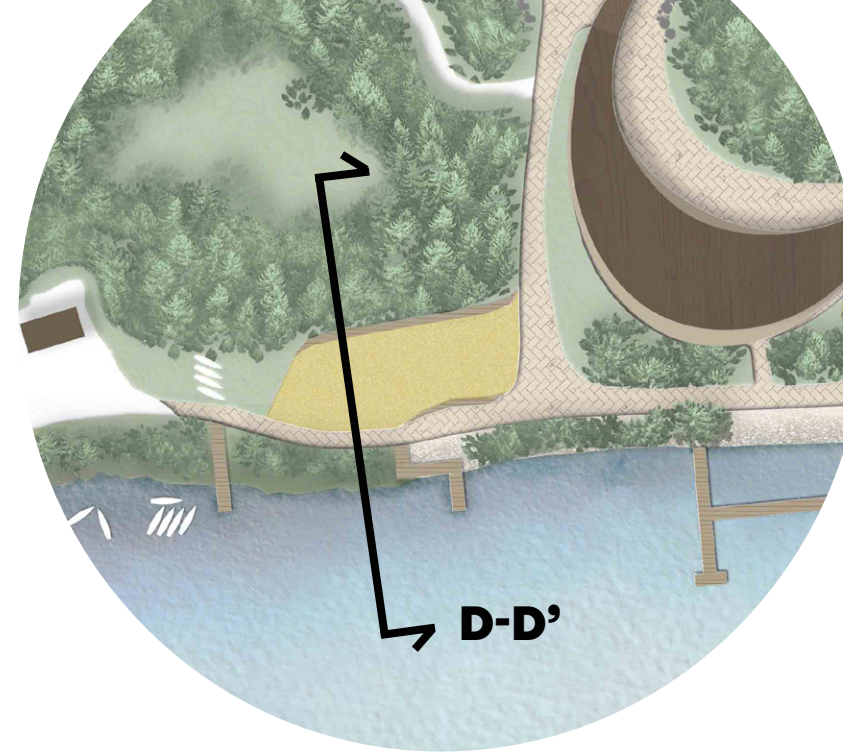
ALUELEIKKAUS C-C'

UIMARANTA JA AURINKONURMI 1:250

ALUELEIKKAUS D-D'

TOIMINNALLINEN RANTA 1:250

LUONTOPOLKU JÄRVEN YMPÄRI

esteetön luontopolku kesäisin

pitkospuut

N nuotiopaikka

K vuokrakota

H historiaopaste

L luonto-opaste

L vedenpuhdistusopaste

i käytön opaste

LUONTOPOLKU JÄRVEN YMPÄRI

Rantareittiä kehitetään tunnelmavalaistuksen ja kasvillisuuden vahvistamisen avulla. Reitti kulkee nykyisellään aivan rannan tuntumassa, ja rannan kasvillisuus on kärsinyt ja kulunut paikoin paljonkin. Kasvava käyttö lisää kulumista, joten tässä vaiheessa kasvillisuuden suojaamista ja elvyttämistä on tuettava.

ESTEETTÖMÄT REITIT VEDEN ÄÄREEN

Kahdelle pääoleskelualueelle, itäiselle uusittavalle nuotiopaikalle ja etelärannan oleskelupaikalle tehdään nostetut puutasoiset reitit, jotta alueen kasvillisuus saadaan elpymään. Kulku ohjataan esteettömille kulkutasoille, jolloin kasvillisuutta voidaan istuttaa mattoina. Kulkutasojen kohdat varustetaan infokyltein, jotka kertovat uusittavasta rantavyöhykkeestä. Rannan kasvillisuutta ehytetään myös muissa kohdissa, ja paikalle tuodaan infokyltit.

LUONTOPOLKU

Lammen kiertävä luontopolku on kesäaikaan "matalan kynnyksen reitti". Sen lisäksi, että se on esteetön, se voi toimia turisteille ja paikallisille kouluille ja vierailijoille merkittävänä ensimmäisenä luontokokemuksena. Rantaan tuodaan alueen luonnosta ja järven vedestä kertovia kylttejä. Luontopolku toimii opetuspolkuna niin koululaisille, kuin ulkomaalaisille vierailijoille. Nykyiset pitkospuut ja uudet pitkospuureitit ovat tärkeässä osassa luontopolkuelämystä.

UUDET NUOTIOPAIKAT JA KODAT

Nykyiselle viralliselle nuotioalueelle järven itäosaan tehdään uusi nuotiokatos sekä kaksi nuotiopistettä. Kalusteet uusitaan ja jätehuolto parannetaan. Nuotiopaikalle tehdään selkeät ohjeet käytöstä, jossa kerrotaan mm. polttopuista ja roskista. Kasvillisuuden suojaamiseksi ja kulun ohjaamiseksi rantaan tehdään pitkospuureitti ja rannan kasvillisuus uudistetaan. Uudet vuokrakodot sovitetaan järven pohjoiseen rinteeseen, uuden sauna-alueen itäpuolelle nykyisiä komeita mäntyjä säästäten.

HISTORIAN HAVINAA REITEILLÄ

käAlueen historiaa nostetaan esiin myös reiteissä. Alueen historiasta kerrotaan heti ulkoilmanäyttelyssä, ja sieltä ohjataan myös muille historiapisteeille.

LUONTOPOLUN OPASTEET:

- Luontonäyttely heti porttirakennuksen vieressä, jossa kerrotaan alueen luontoalueista
- Lammen ympärillä mm.
 - rannan kasvillisuuden eheyttävistä toimenpiteistä ja kulkutasojen tarkoituksesta
 - vedenlaadun parantamisesta ja puroalueista
 - pitkospuiden yhteydessä suoalueesta ja lettoalueesta

HISTORIAPISTEET:

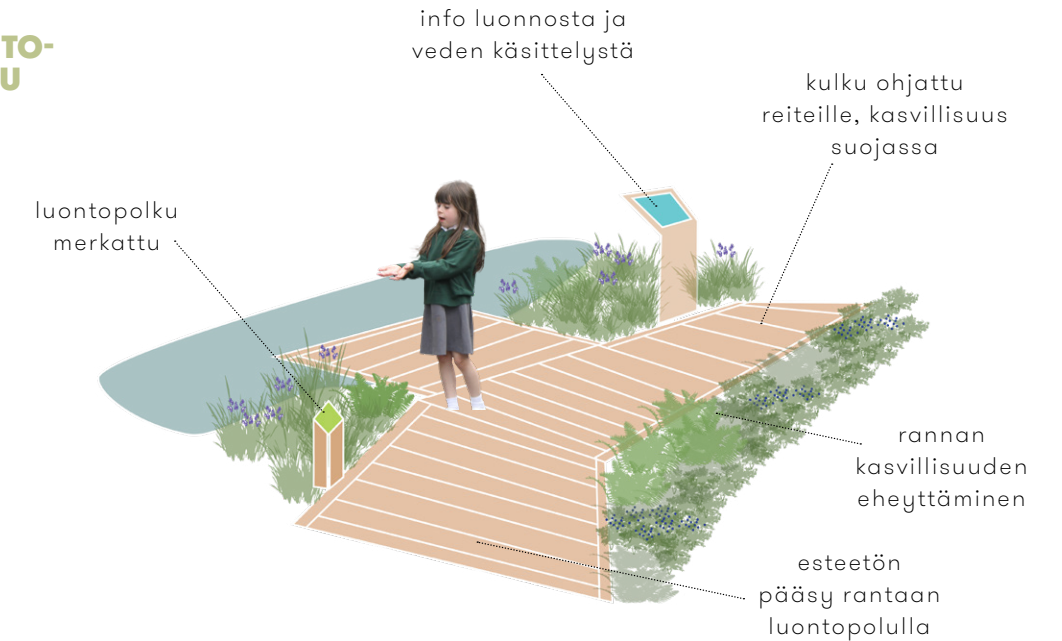
- Ulkoilmanäyttely heti porttirakennuksen vieressä, jossa kerrotaan Kuninkaanmäen nimestä ja alueesta yleisesti
- Kustaa III:n lounaspaikka Kuusijärven etelärinteeltä
- Brudbrinkenin tietämiltä tehdyn miekkalöydön paikka
- Sopiva kohta rannassa, jossa kerrotaan siitä miten alueelta on ennen muinoin haettu jäälohkareita ruuan säilyttämistä varten

NUOTIOPAIKAN OPASTEET:

- Nuotiopaikan käyttö ja polttopuiden haku / ostaminen palvelupisteeltä
- Nuotiopaikan jätapisteeet

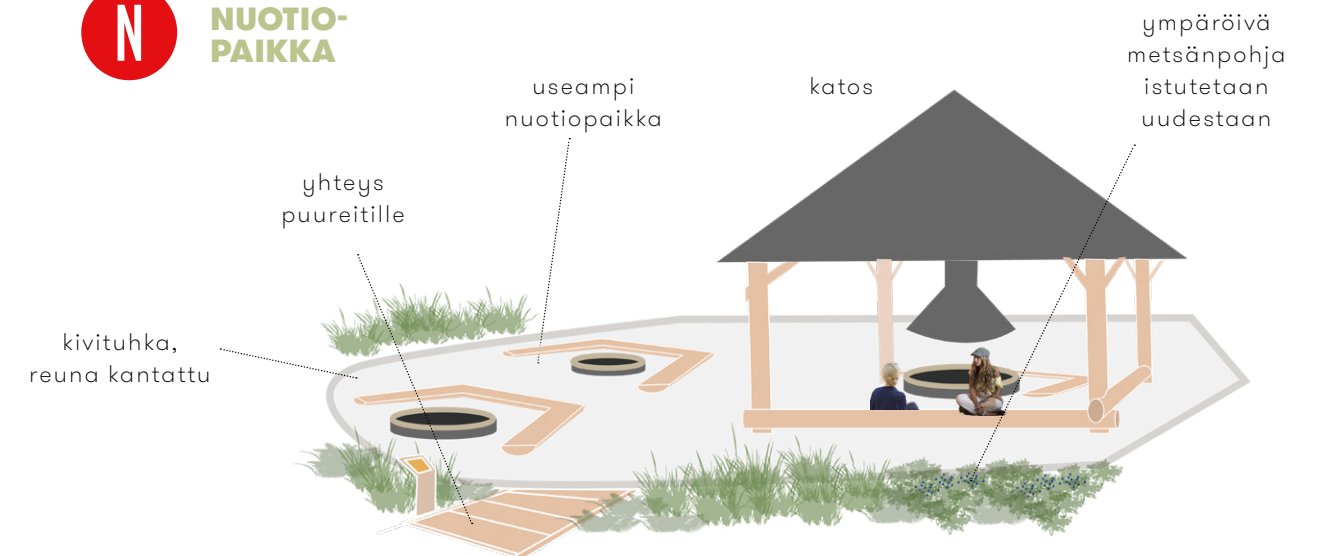
LUONTO-POLKU

HISTORIAN HAVINAA

NUOTIO-PAIKKA

REITIT

Kuusijärven alueen reitistön suunnittelu liittyy Vanhan Porvoontien yli rakennettavaan uuteen siltayhteyteen, joka mahdollistaa sujuvan liikkumisen Sipoonkorven kansallispuistoon. Sillan on tarkoitus valmistua vuoden 2019 lopussa.

Kuusijärven nykyistä latu- ja virkistysreittiverkostoa laajennetaan ja alueen ympäristöön luodaan teemareittejä. Yleissuunnitelman kanssa samanaikaisesti tehtiin myös sillalle tähtäävän reitistön rakentamissuunnitelmat, sekä opasteiden suunnittelua. Kuusijärven laskuojan ylityskohtaan suunniteltiin uusi latusilta arvokkaan puroympäristön säilyttämiseksi.

Reitistön suunnittelussa tavoitteena oli erottaa ulkoilureitit ja ladut selkeästi toisistaan, selkeyttää reitistöä poistamalla turhaksi jääneitä yhteyksiä ja vähentää uimarannalle kohdistuvaa käyttöpainetta. Lämpiminä kesäpäivinä Kuusijärven uimaranta on jo nyt hyvin ruuhkainen, joten ympärivuotinen käyttö ja ihmismassojen ohjaaminen pois järven alueelta on toimintojen suunnittelussa tavoiteltavaa.

RENGASREITTI

Palokallion alueelle hahmoteltu rengasreitti muodostaa n. 3,3 kilometrin pituisen ulkoilureitin. Kuusijärven pysäköintialueelta reitille on matkaa noin kilometri. Viereisen sivun kartassa on esitetty yhteistyössä Metsähallituksen kanssa valittu reittivaihtoehto. Pitempiä retkeilypolkuja löytyy Sipoonkorven kansallispuistosta.

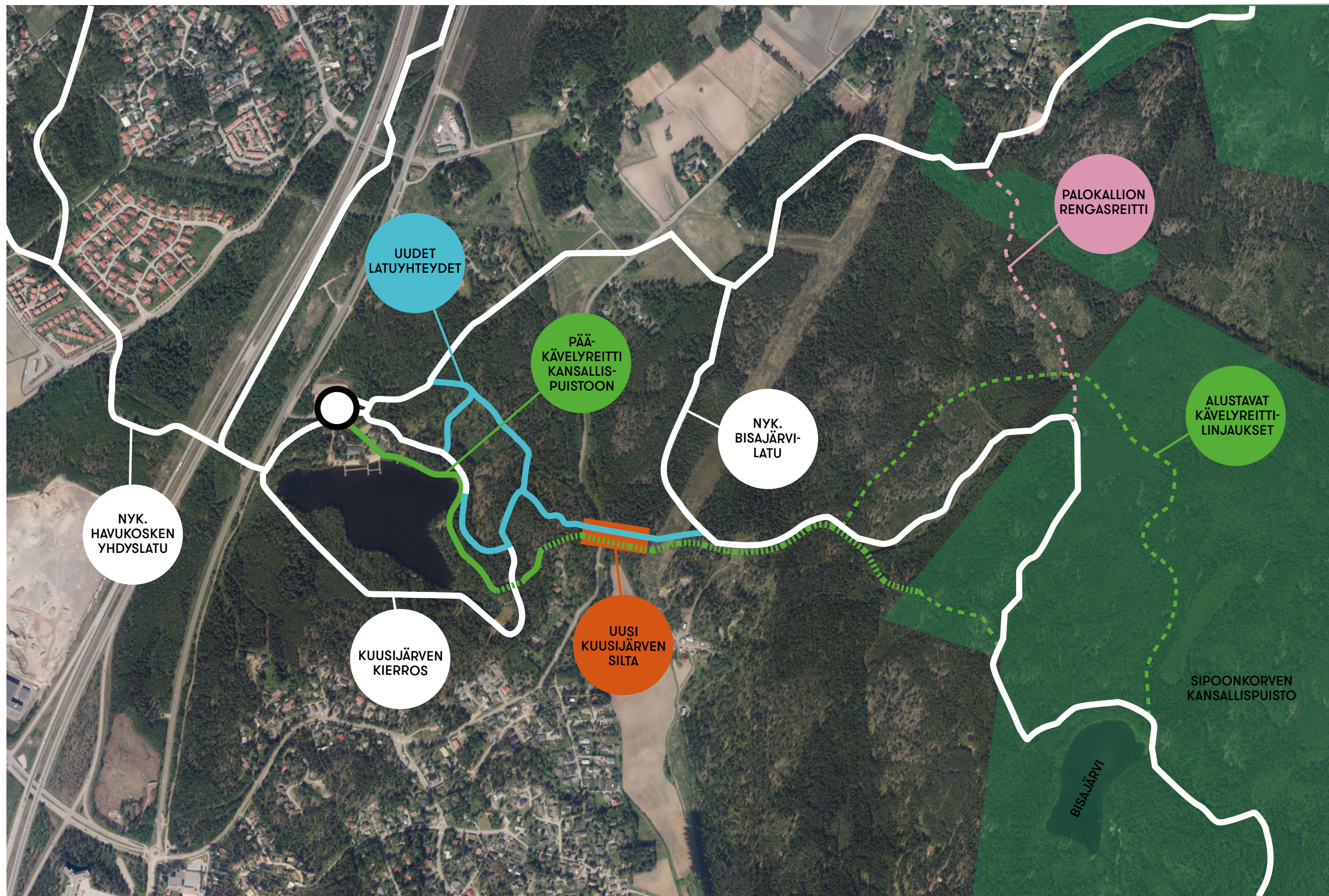
MAASTOPYÖRÄILY

Maastopyöräilyä on suosittua alueella ja kiinnostus pyöräilyyn lisääntyy koko ajan. Kuusijärven alueelle ei kuitenkaan osoiteta erillisiä maastopyöräreittejä, sillä tilaa on vähän. Sipoonkorven kansallispuiston säännöt sallivat maastopyöräilyn ja opastuksella on tarkoitus ohjata pyöräilijät kansallispuistoon. Kuusijärven saapumisaukiolle ehdotetaan tehtäväksi pyörän huolto- ja pesupiste palvelemaan pyöräilijöitä.

Porvoontien yli rakennettava silta yhdistää Kuusijärven Sipoonkorven kansallispuistoon.

Kuvat: WSP, 2017

ULKOILUREITIT

PÄÄKÄVELYREITTI KANSALLISPUISTOON

Pääkävelyreitti Sipoonkorven kansallispuistoon kulkee Kuusijärven rannan kautta, nousten järven itäpuolen nuotiopaikan kohdalta ylös kohti uutta siltaa. Reitti on luonteeltaan luontoreitti: uudet osat linjataan luontevasti maastoon kiviä, kallioita ja puita väistellen. Vanhan latuyhteyden turhan avoin maisematila kavennetaan istutettavilla puilla ja reittien rakentamisesta saatavilla kivillä. Reitin luontoaiheita korostetaan myös valaistuksella.

Uusi latureitti toimii kesäisin toisena pääreitinä Sipoonkorven kansallispuistoon.

RANTAREITTI: KAIKILLE SOPIVA LUONTOPOLKU

Rantareitti muodostaa yhden tärkeimmistä ulkoilu- ja oleskelupaikoista Kuusijärvellä. Rannan reitti saattaa olla monelle lyhyen ajan matkaajalle enismmäinen kosketus Suomalaiseen luontoon. Rannan ympäristöstä löytyvät sekä nuotiopaikat ja vuokratodot että luontopolku, joilla houkutellessa ihmisiä rannan ympäristöön.

Rantareittiä kehitetään kaikille soveltuvana luontopolkuna. Puutasoja pitkin pääsee pyörätuolillakin rantaviivan tuntumaan, ja kalustus ja varustus suunnitellaan erityisryhmät huomioiden. Reitin varrelle sijoitetaan luonnosta ja alueen historiasta kertovia opasteita. Rantareitin pituus on n. 1,4 km.

Rantareitin osuus pysäköintialueelta alikululle sekä itäiselle nuotiopaikalle pyritään pitämään kunnossa myös talvella.

KÄVELYPOLKU VANHALLE PORVOONTIELLE

Nykyinen heikko polkuyhteys etelään Vanhalle Porvoontielle parannetaan. Reittistä tehdään kapea kivituhkapintainen polku, joka linjataan maastoon kiviä, kallioita ja suuria puita väistellen. Maasto on paikoin jyrkkää ja polku sisältää haastavia osuuksia

LADUT JA TALVITOIMINNOT

Kuusijärven latuverkosto uudistetaan sillan rakentamisen yhteydessä. Pääosa Kuusijärven laduista sijoittuu jatkossa järven pohjoispuolelle. Kun uudet rakennukset valmistuvat, nykyinen hiihtosilta poistuu käytöstä. Ladut ovat yksisuuntaisia lukuun ottamatta sillalle johtavaa latuyhteyttä. Suunnitteluprosessin kuluessa pohdittiin myös uuden latuyhteyden linjaamista järven eteläpuolisille kallioille, mutta siitä luovuttiin herkan kalliomaaston ja luontoarvojen takia.

Latuväylät rakennetaan kivituhkapintaisina ulkoilureitteinä, jotka lumettomaan aikaan toimivat osana reittiverkostoa.

LATUYHTEYS KUUSIJÄRVEN SILLALLE

Uudelta saapumisaukiolta ja pysäköintialueelta on nopea yhteys laduille. Uusi, valaistu latuyhteys Kuusijärven sillalle rakennetaan sillan työmaatien päälle erillisen suunnitelman mukaan. Tämä reitti toimii talvisin hiihtoyhteytenä ja kesäisin kävely-yhteytenä Sipoonkorven kansallispuistoon. Reitille tulee latusilta, joka ylittää luonnonvaraisen puron ja on osa luonnonmukaista kevyelle liikenteelle tarkoitettua ulkoilureittiä.

LASTEN KIERROS

Pääladulta osoitetaan jatkossa yksisuuntainen, lyhyt "lastenkierros", joka kiertää pienen lenkin lähistöllä ja soveltuu myös hiihdon aloittelijoille, kuten turisteille. Kierroksen pituus pysäköintialueelta alkaen on n. 750m.

ITÄINEN LENKKI

Pääladulta pääsee kiertämään jatkossa myös hieman pitemmän ja vaativamman lenkin järven itäpuolen rinteille. Lenkin pituus pysäköintialueelta lähtien on n. 1,3 km.

LATU KUUSIJÄRVEN YMPÄRI

Kuusijärven pääsee jatkossa kiertämään hiihtäen yksisuuntaisesti vastapäivään. Kierroksen pituudeksi tulee n. 1,9 km. Ladulta pääsee pohjoiseen ja länteen suuntaaville yhteysladuille, sekä sillan kautta kansallispuiston latuverkostoon.

PULKKAMÄKI

Kuusijärven nykyinen pulkkamäki on hankalasti saavutettava ja kaukana ydinalueesta. Uusi pulkkamäki rakennetaan lähemmäksi pysäköintialuetta ja palveluja, luoteeseen avautuvaan kalliorinteeseen. Rinteen maastonmuotoja tasataan tarvittavin osin ja alaosaan täytetään vastapenkere. Pulkkamäki varustetaan lumetusjärjestelmällä.

AVANTOUINTI

Avantouinti pysyy Kuusijärvellä jatkossakin ja palvelutasoa parannetaan mm. saunan ja avannon välisellä sulatetulla reitillä.

KÄVELYREITTIEIN TALVIKUNNOSSAPITO

Kävelyreitit pysäköintialueelta rantareitille sekä rantareitti lännestä alikululle ja idässä nuotiopaikalle pyritään auraamaan ja hiekoittamaan talvisin.

Pääkävely-yhteys kansallispuiston sillalle pyritään huoltamaan kapeampana, polkumaisena yhteytenä, esim. tamppaamalla lumi latukoneella helpommin kuljettavaksi.

KUUSIJÄRVEN LADUT JA ULKOILUREITIT

saapumisaukio

silta kansallispuistoon

pääkävelyreitti
kansallispuistoon

muu reitti

kävelypolku vanhalle
porvoontielle

poistettava, maisemoitava
reitin osa

rantareitti, kaikille soveltuva
luontopolku kesäisin

pitkospuut, nyk./uudet

1-suuntainen latu, uusi/
kunnostettava

2-suuntainen latu, uusi/
kunnostettava

1-suuntainen latu, yhdyslatu,
nykyinen latupohja

varaus uudelle yhdysladulle

hiihtosuunta

lasten kierros 700m

sulatettu reitti avantoon

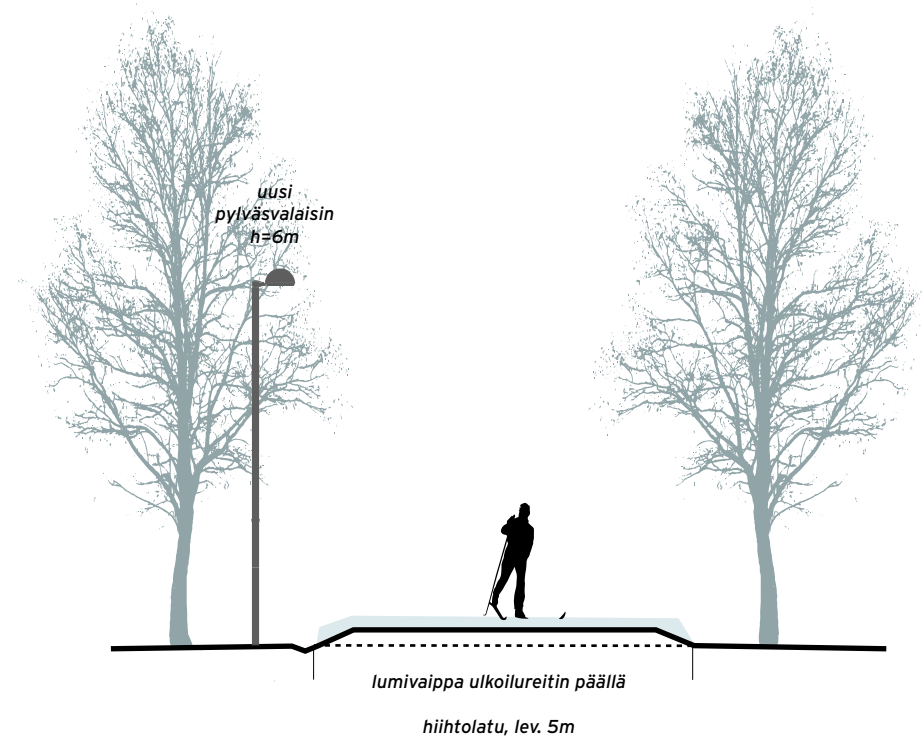

pulkkamäki ja polkuyhteys

0 50 100 125

A-A'

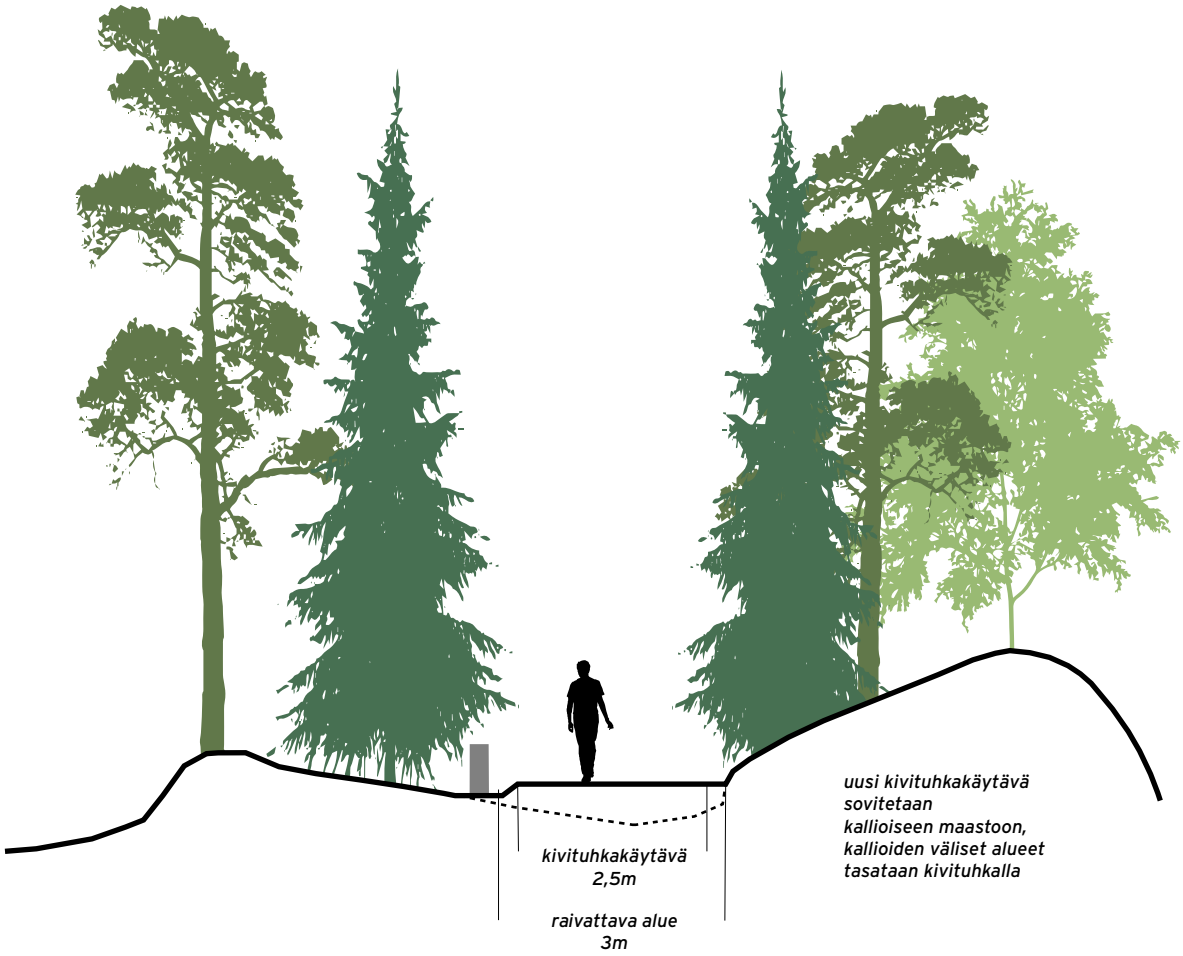

KUUSIJÄRVEN YLEISSUUNNITELMA 8.8.2019 // LOCI MAISEMA-ARKKITEHDIT OY TYÖRYHMIINEEN

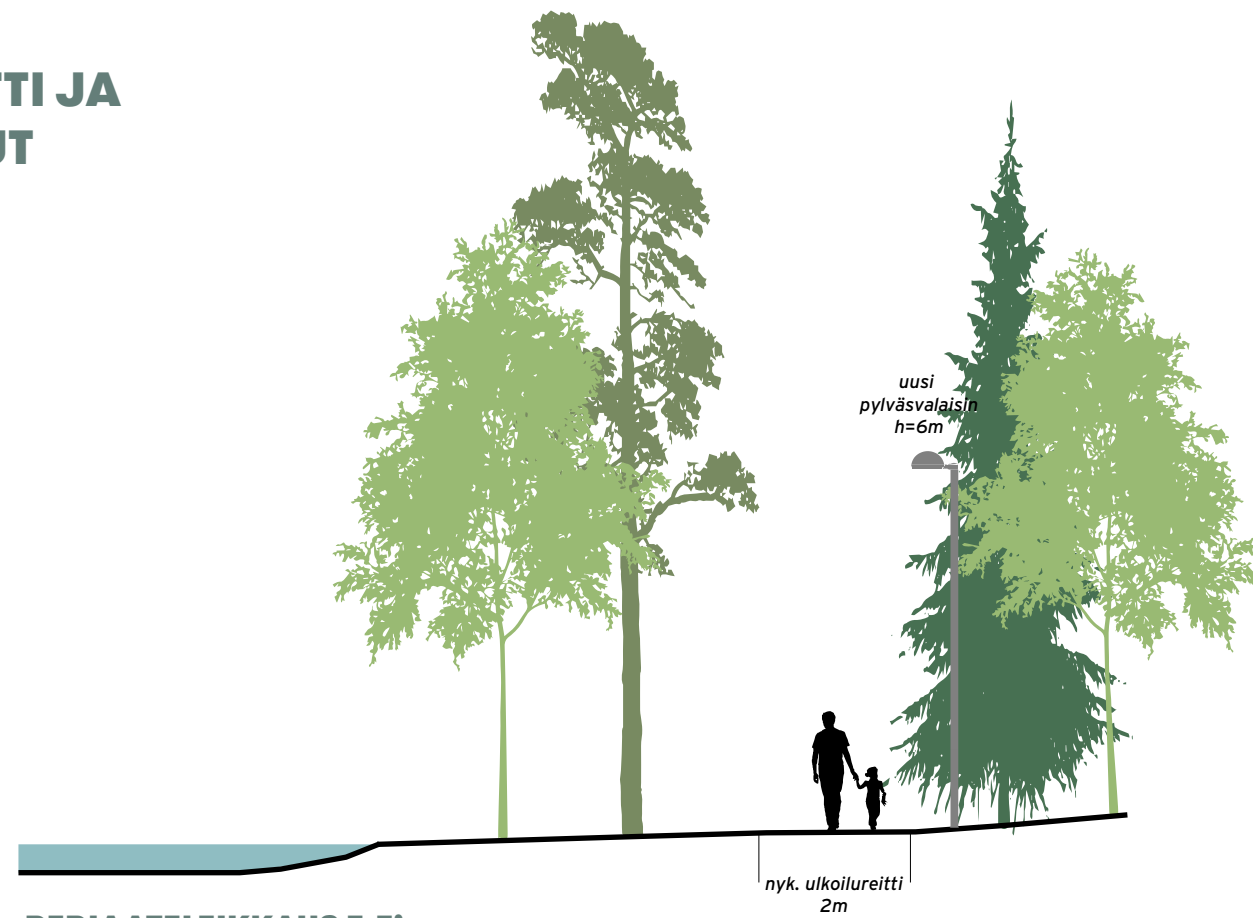

PÄÄKÄVELYREITTI KANSALLISPUISTOON 1:100

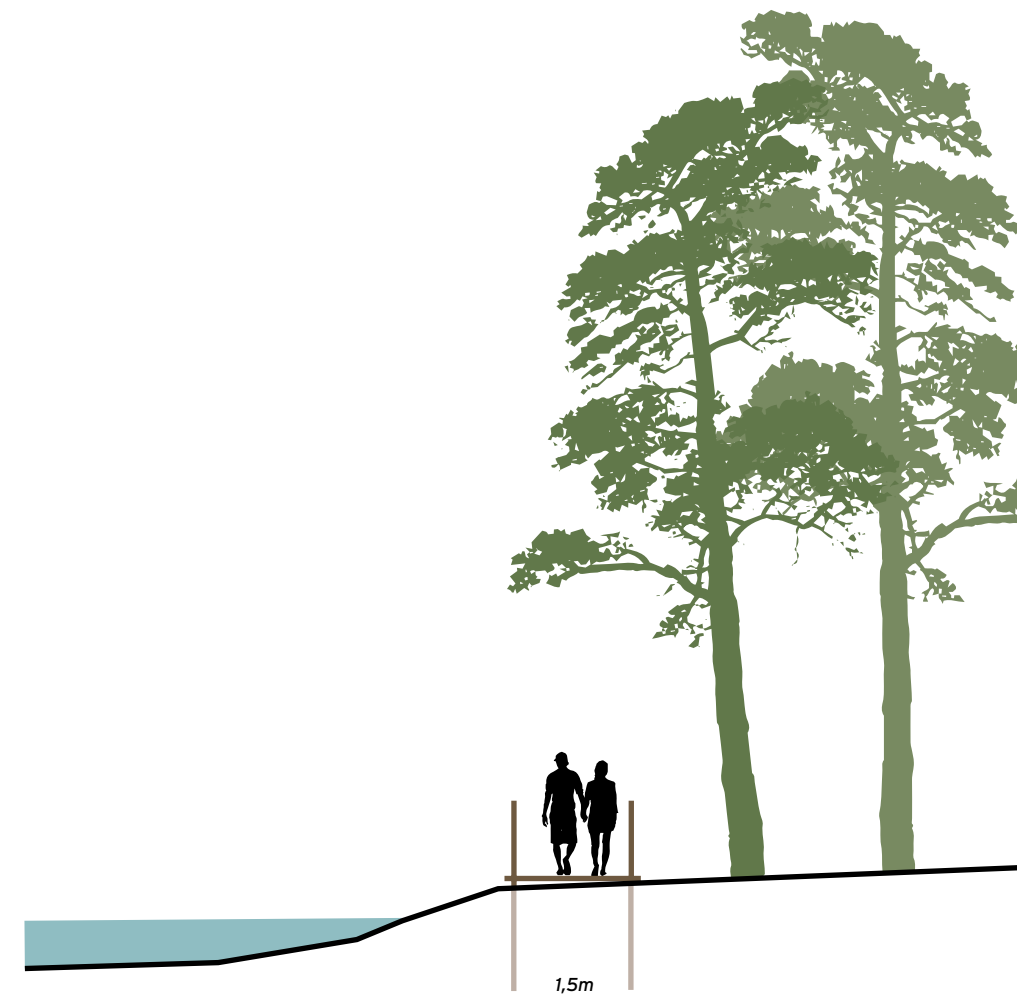
PERIAATELEIKKAUS D-D'

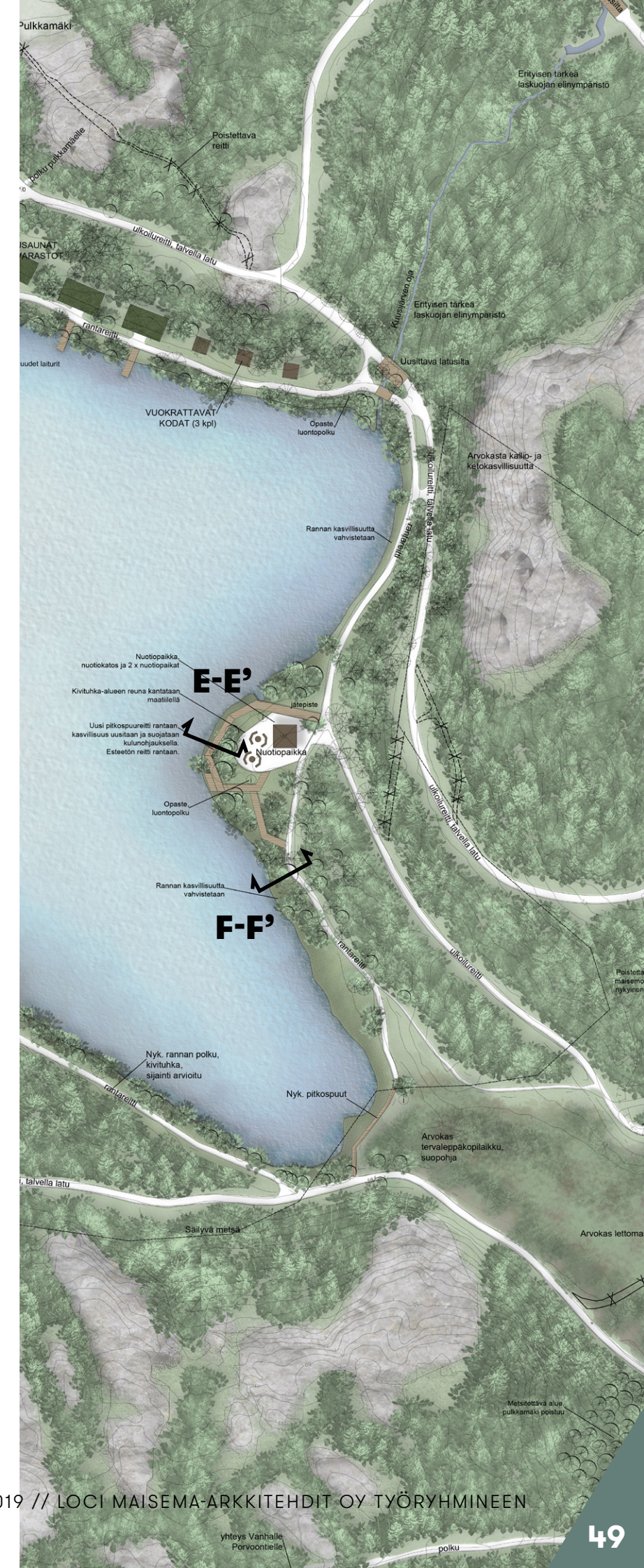
RANTAREITTI JA PITKOSPUUT 1:100

PERIAATELEIKKAUS E-E'

PERIAATELEIKKAUS F-F'

VALAISTUS

SUUNNITTELU- LÄHTÖKOHDAT

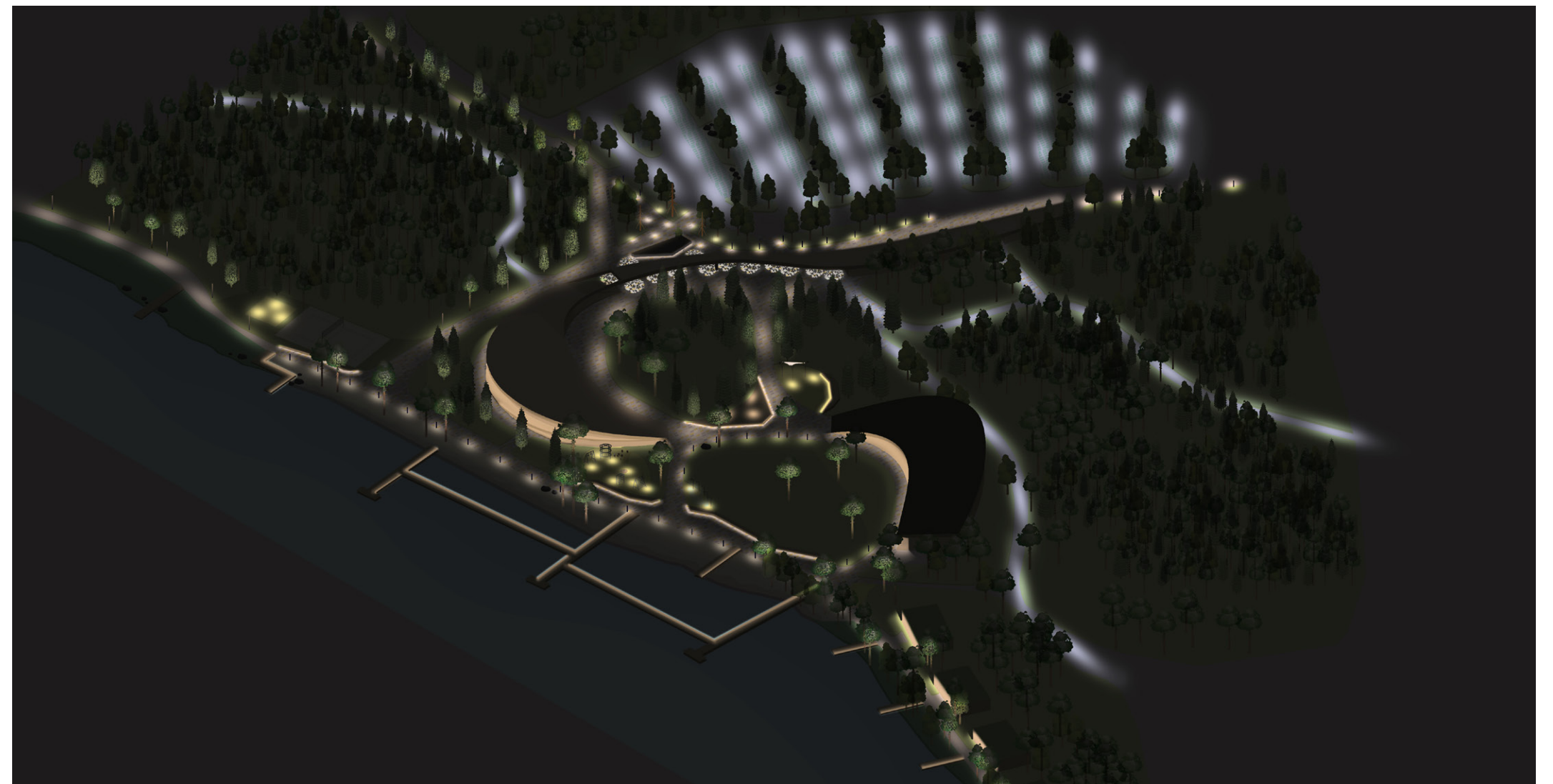
Kuusijärven alueen kehittämissuunnitelmassa alueen kävijämääriä on tarkoitus lisätä ja mahdollistaa uusien toimintojen tuominen alueelle. Hyvien uintimahdollisuuksiensa vuoksi Kuusijärvi on suosittu kesäpäiväviettäpaikka. Alueella on saunoja, jotka houkuttelevat kävijöitä myös pimeinä vuoden ja vuorokauden aikoina. Tästä syystä valaistukseen on syytä kiinnittää erityistä huomiota muun kehittämisen yhteydessä.

Alue toimii jatkossa Sipoonkorven kansallispuiston porttina, jonka oletetaan osaltaan lisäävän erityisesti luontoon hakeutuvien paikallisten ja turistien määrää. Valaistuksessa keskitytään luonnon korostamiseen ja luontokokemusten mahdollistamiseen myös niille, jotka eivät ole tottuneet pimeään metsään. Verrattuna esimerkiksi Nuuksion kansallispuistoon, Kuusijärven alue on lähempänä muuta kaupunkirakennetta, jolloin valaistusta voidaan käyttää rohkeammin lisäämään alueen elämyksellisyyttä pimeään aikaan, esimerkiksi sijoittamalla valaistuja veistoksia metsään ja puihin.

PYSÄKÖINTIALUEEN VALAISTUS

Päätieltä kääntyäessä näyttävä porttiaihe tai lämpimästi valaistu kyltti ohjaa tulijat sisään ja toivottaa tervetulleiksi Kuusijärvelle. Parkkipaikan valaistuksen motiivi on pitää alue rauhallisena, joskin ylivalaisua tulee välttää. Sen sijaan valaistuksen tekniikassa keskitytäänkin valaisinten ja suunnitellun kameravalvonnan yhteensovittamiseen, ja huomioidaan mm. valaistuksen värintoisto, välkkymättömyys kamerassa ja kameroiden valoherkkyys. Valon sävyn tulee olla neutraalin valkoinen, 4000 K, joka viestii kontrolloidusta ympäristöstä.

Parkkialueen neutraalin valkoinen valo toimii myös kontrastina sisäänkäyntialueen lämpimän valkoiselle valolle.

SAAPUMISALUE

Saapumisalueen valaistuksen tavoitteena on vaihtaa tunnelma parkkialueen kontrolloidusta ympäristöstä luonnonmukaisempaan suuntaan ja johdattaa kävijät peremmälle Kuusijärvelle. Valo tulee ylhäältä taaten valaistuksen toiminnallisuuden, mutta värilämpötilana on 3000 K luomaan tunnelmaa. Alueella käytetään Kuusijärven identiteettiä korostavaa pylvästä, joka saa vaikutteita luonnosta, erityisesti kuusista. Oleskelukalusteet tuodaan esiin valolla, jolla korostetaan tilallisuutta. Oleskelutasot nostetaan esiin integroiduilla valonauhoilla, joka tuo ihmisen mittakaavan alueen valaistukseen. Sisäänkäynnin oikealle puolelle jää kalliroleikkaus, jota korostetaan valolla pehmeästi. Kokonaisuudessaan Kuusijärven alueella käytetään valaistusta korostamaan luonnon kauneutta ja metsän detalleja.

Arkkitehtuuriin integroitu porttiaihe valaistaan rakennuksen ehdoilla, mutta siinä tuodaan myös

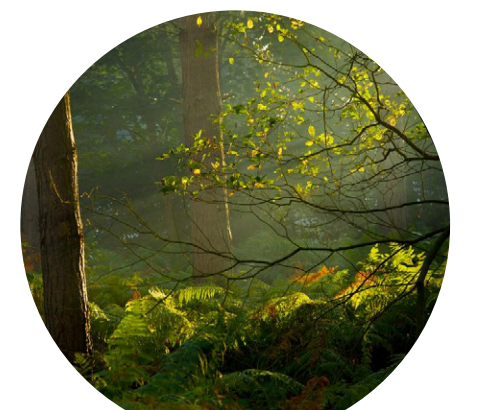
luontoelementti esiin. Avoin kaari ja mahdollisuudet sijoittaa valaistusta tarjoavat otollisen paikan valomaisemalle. Aiheina voisivat olla esimerkiksi metsän läpi siivilöityvä valo ja tuulen liike puissa.

Pysäköintialueen yleisvalaistus toteutetaan viileämmällä valkoisella valolla, joka viestii kontrolloidusta ympäristöstä.

Viherkaistalle tuodaan matalan mittakaavan pollarivalaistusta, joka ohjaa ihmisiä.

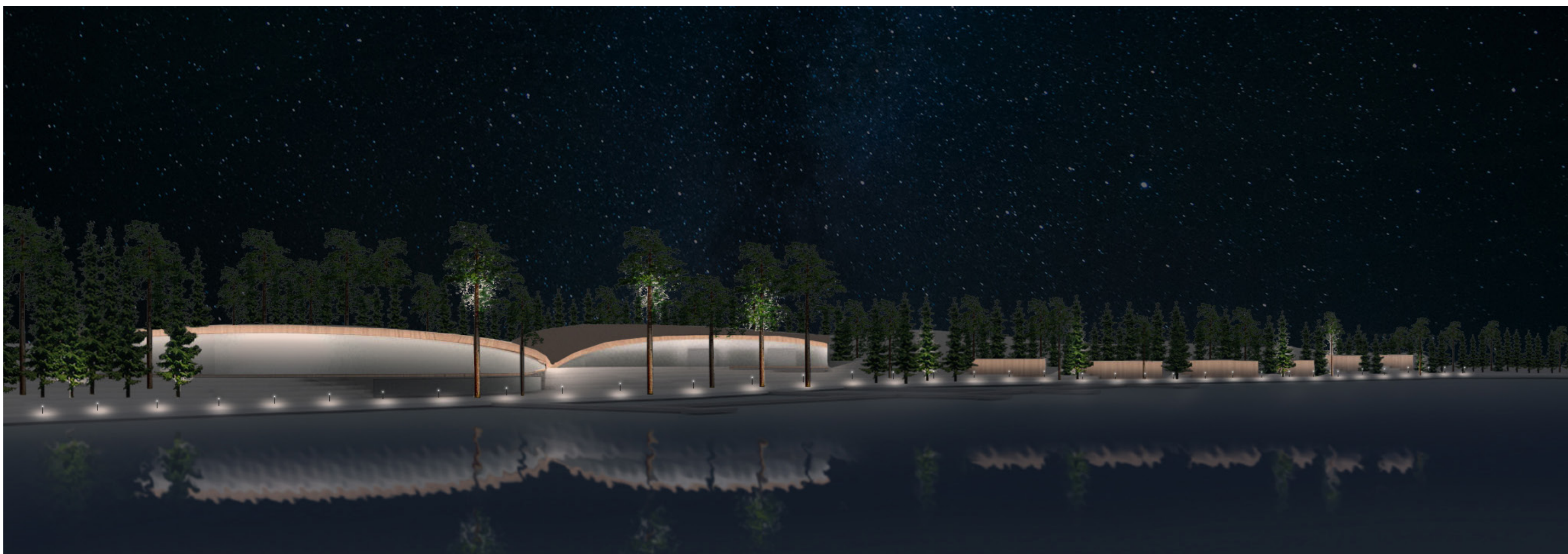
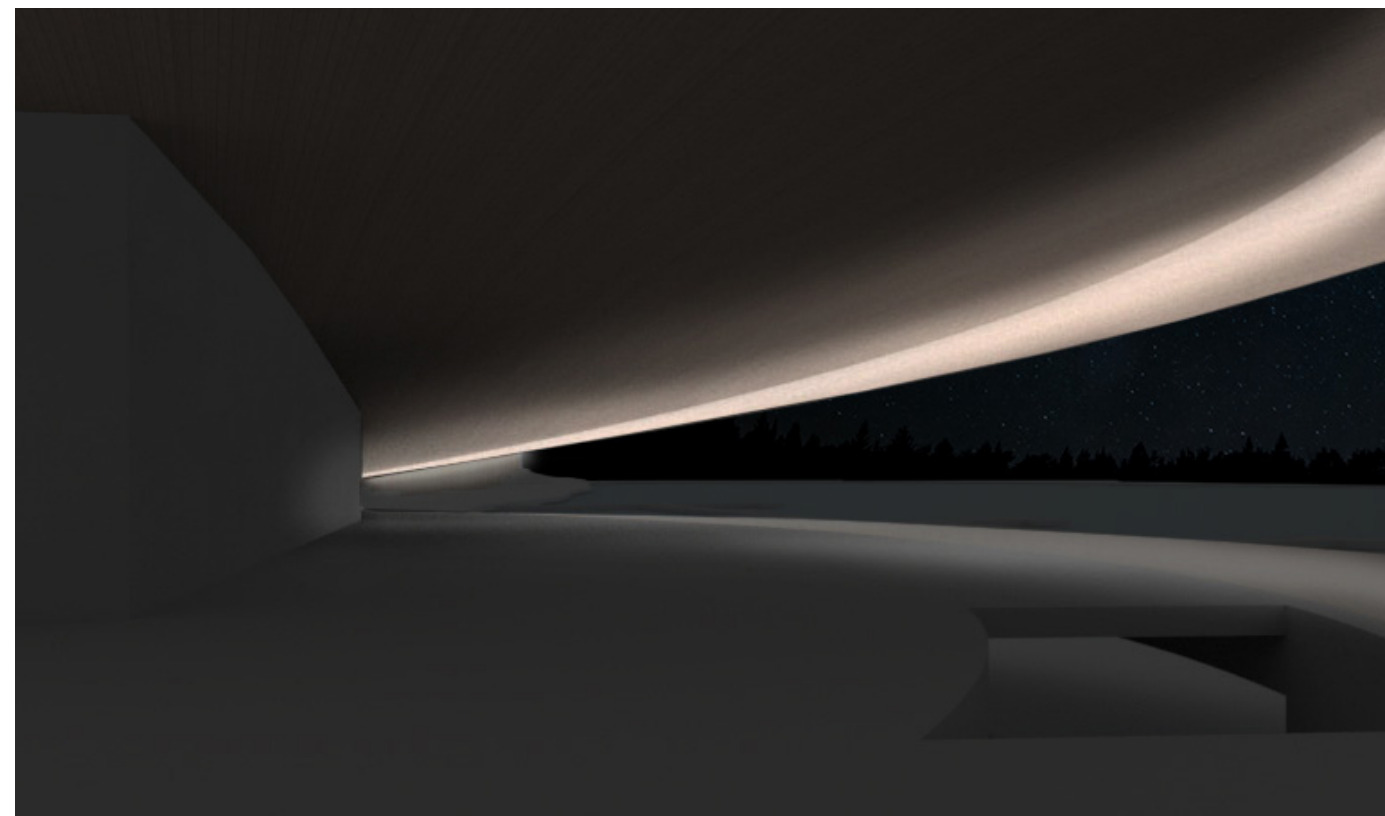
Porttiaiheen kylmä-lämmin asetelma toimii siirtymävyöhykkeenä saapumisesta luonnonpuiston alueelle, jossa päävärinä lämmin valkoinen.

ARKKITEHTUURI

Arkkitehtuurin kaarevia muotoja korostetaan pehmeällä valaistuksella. Vastarannan nuotiopaikalle valaistut rakennukset näkyvät urbaanina metsämaisemana. Isojen lasipintojen takia sisävalaistuksella on suuri merkitys julkisivun ilmeessä, joten sisä- ja ulkovalaistus on sovitettava huolellisesti yhteen. Pieniä valopintoja, kuten perinteisiä plafondi tai toimistovalaisimia tulee välttää. Sisällä tulisi suosia joko luonnollisen kattomateriaalin korostamista epäsuoralla valaistuksella tai suunnattavia alasvaloja. Rakennusten ja metsän väliin jäävillä alueilla käytetään pylväitä, joista valaistaan toiminnalliset elementit ja oleskelualueet samaan tapaan, kuin rantareitillä.

RANTA-ALUE

Ranta-alueella valaistus on ihmisen mittakaavassa. Matala valaistus sopii näkymiin päärakennukselta ja saunalta järvelle. Jos alueelle halutaan pylviä, niiden ei tule olla liian massiivisia avaralle ranta-alueelle.

yksityiskohtien valaisemiseen käytettävät kohdevalot. Pylväsmateriaalina käytetään puuta. Kävelyreitin varrella on nuotiopaikka, jossa keinovalaistus tukee nuotiopiiritunnelmaa.

Reittien valaistuksen suunnitelmat tarkentuvat jatkossa.

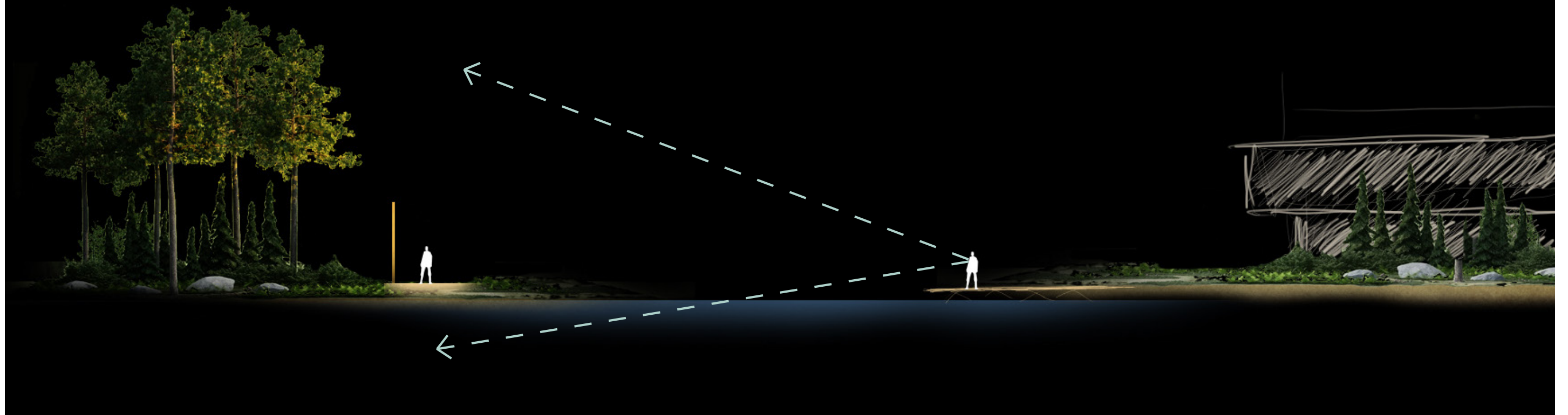
JÄRVEÄ KIERTÄVÄ REITTI

Järveä kiertävän kävelyreitin lähtökohtana ovat luontokokemukset ja elämyksellisyys. Reitin valaistus perustuu päärakennukselta, uimarannalta sekä laitureilta järven yli avautuvaan näkymään. Valaistu maisema heijastuu järven pinnasta luoden elämyksellisen taustan syysillan uimareille ja avantouimareiden ilona ovat valaistut lumiset puut.

Reitillä valaistus perustuu näkymiin, sekä valon luomaan mittakaavaan ja sen vaihteluun. Turvallisuuden tunne syntyy kauniisti valaistusta ympäristöstä, jossa metsän yksityiskohdat otetaan esiin, eikä polun pintaa ylivalaista. Valaistus toteutetaan neliönmuotoisista pylväistä, joihin integroidaan sekä väylävalaisin, että metsän

ELÄMYKSELLINEN JA TOIMINNALLINEN JÄRVEÄ KIERTÄVÄ REITTI

PÄÄKÄVELYREITTI SILLALLE

Pääkävelyreitti sillalle on elämyksellinen luontopolku ja ympäristön ehdoilla valaistu reitti, joka perustuu metsän kiinnostavien yksityiskohtien esiintuomiseen. Metsään sijoitetut valaisimet tuovat syvyyttä näkymään myös pimeällä ja lisäävät turvallisuuden tunnetta. Polku ei täytä esteettömyysvaatimuksia kuljettavuuden, eikä myöskään valaistuksen osalta, mikä tulisi nähdä enemmänkin mahdollisuutena kuin puutteena. Vaikka polkua tullaan hieman leventämään, voidaan matalan mittakaavan valaistuksella tukea metsätunnelmaa. Valaisinlaitteet ovat kuitenkin huollettavissa ilman huoltoajoa tai talvikunnossapitotarvetta, mikä mahdollistaa myös pienemmän mittakaavan polun.

LATU / KUNTORATA

Hiihtoladun esteetön toiminnallinen valaistus toteutetaan perinteisenä väylävalaistuksena pylväistä (puu tai teräspylväs). Ympäristöä ei lähtökohtaisesti valaista, mutta se on mahdollista esim. sisäänkäyntien porttiaiheissa tai tärkeissä horisonttinäkymissä. Pylväsvalaistuksessa tulee kiinnittää huomiota siihen, että valonjako ei tarpeettomasti valaise metsää vaan valo olisi kulkuväylällä. Valon ei kuitenkaan ole tarkoitus rajautua terävästi metsänreunaan, vaan antaa pehmeää hämyä metsän sisään.

HULEVESIEN KÄSITTELY JA POHJA- RAKENTAMINEN

KUUSIJÄRVEN VEDENLAATU

Suunnitelma-alue käsittää luonnontilaista metsäaluetta, kevyesti rakennettua virkistysaluetta sekä Kuusijärven kokonaisuudessaan.

Kuusijärvi on erittäin suosittu uimapaikka ja sen veden laatua on seurattu jo 1970-luvulta lähtien. Järvessä on esiintynyt sinileväkukintaa ja veden hygieeninen laatu on ollut ajoittain huonoa. Vedenlaatu ravinteiden puolesta on vain hieman normaalia, matalaa humuspitoista järveä rehevämpi. Hapettomuutta järvessä ei vesianalyysien perusteella esiinny, kuitenkin runsas uimareiden määrä näkyy selvänä vedenlaadun heikentymisenä kesän aikana.

Yleensä järven vedenlaatu vastaa valuma-alueen laatua. Kuusijärven valuma-alueen halki kulkee Lahden moottoritie ja Vanha Lahdentie. Idässä ja etelässä järvi rajoittuu kalliomäkiin. Järven länsipään kairauksissa maaperä oli silttiä ja savea, joiden alla on moreenia ja soraa. Järven tumman, humuspitoisen vedenvärin selittää valuma-alueen havupuuvoittainen metsä sekä ohuet turvepitoiset kasvukerrokset Kuusijärven ojalla, joka on Kuusijärven ainut yläpuolinen valumareitti.

Kuusijärvenoja on varsin luonnontilainen ja se laskee soistuneen, arvokkaaksi luontokohteeksi luokitellun rämealueen läpi ennen liittymistään Kuusijärveen. Alueella kasvaa arvokas suokasviesiintymä, esimerkiksi Vantaan ainoat neivaimarteet.

KUUSIJÄRVEN VESITASAPAINO

Valuma-alueelta muodostuu arvion mukaan (Maa ja vesi, 2003) pinta- ja pohjavesi molempia 290 m3/d, jonka mukaan järven kokonaisvesitilavuus (128 000 m3) vaihtuisi keskimäärin 7,4 kuukauden aikana. Kuitenkin järven lähtöpuro kuivuu säännöllisesti kesäisin heikentäen entisestään lämpimän veden aikaista laatua.

VEDENLAADUN PARANTAMINEN

Kuusijärven pitkäjänteisen vedenlaadun kannalta olennaista on saada lisättyä pohjaveden muodostumista valuma-alueella. Suurin ulkoinen ravinnekuormitus tulee virkistysalueen käytöstä, etenkin uimareiden mukana. Järven vesitilavuus ja vaihtuvuus on järven pinta-alaan nähden todella pieniä, joten järven virkistyskäytöllä on iso merkitys vedenlaadulle. Tumma humuspitoinen ja matala järvi lämpenee nopeasti, jolloin sinilevää voi esiintyä merkittävästi myös pienillä ravinnemäärillä

Tehokkain menetelmä Kuusijärven vedenlaadun parantamiseksi on itse järveen suunnatut toimenpiteet. Koska sisäistä kuormitusta ei juuri ole, veden pysyessä hapellisena, pitkäjänteisesti merkittävä vaikutus saadaan suurimman ulkoisen kuormituksen eli uimareiden tuoman kuormituksen pienentämisellä. Yleissuunnitelmassa ehdotetaan suihkujen lisäämistä ranta-alueelle, jotta uimareiden mukana tulevat aurinkorasvat jne. eivät kuormittaisi järveä.

Lisäksi yleissuunnitelmassa tutkittiin nopeita vaihtoehtoja vedenlaadun parantamiseksi asentamalla järvelle suodattimia, mutta todettiin turvallisuuden ja kuormituslähteen kannalta olevan parempi tehdä järjestelmät nykyisten laitureiden alle. Yleissuunnitelman yhteydessä laitureiden alle suunniteltiin biohiilipohjainen vedensuodatin, joka asennettiin järveen kesällä 2019. Suodattimen toimivuutta ja tehokkuutta testataan säännöllisillä vesinäytteillä. Biohiilisuodatin kierrättää ja puhdistaa Kuusijärven vettä uimareiden tuoman ravinnekuormituksen läheisyydessä poistaen vedestä humusta, ravinteita ja bakteereita.

Valuma-alueen kunnostamiskäytävistä Kuusijärvelle tehokkaita olisi lisätä pintaveden imeytymistä pohjaveteen ja humus/kiintoainekuormituksen vähentäminen. Yleissuunnitelmassa kehitettiin Kuusijärvenpuroon erilaisia menetelmiä, joista kustannustehokkaimmiksi tutkittiin arvokkaan suoluontoalueen yläpuolelle asennettavat biosuodatusratkaisut. Yleissuunnitelmassa suositellaan Kuusijärvenojaan jatkosuunnittelun lähtökohdaksi joko keskitettyä ojabiosuodatinta (esim Carbons Filter Plus) tai yksittäisiä biosuodatusyönniä (Carbons Filter Lite)

Lisäksi kaikessa jatkosuunnittelussa tulee huolehtia ettei läpäisemättömien pintojen määrä kasva valuma-alueella ja kaikki alueen hulevedet pyritään imeyttämään luonnonmukaisesti käsiteltyinä.

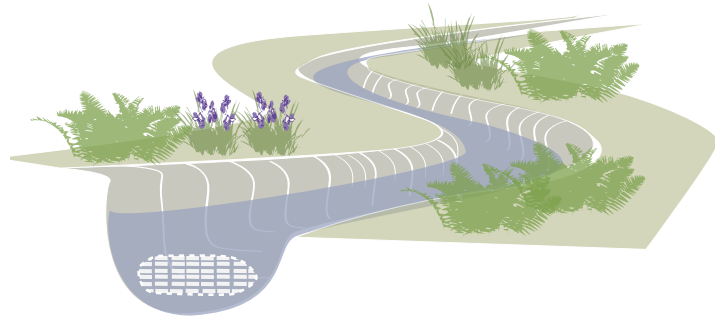
Kuusijärven vedenlaatu 2007-2018					
Määritykset	Yksikkö	Keskiarvo 2007-2010	Keskiarvo 2010-2011	Keskiarvo 2011-2015	Keskiarvo 2015-2018
Lämpötila	°C	11,9	12,6	11,7	12,5
Happi, liukoinen	mg/l	8,4	8,1	8,3	7,4
Hapen kyllästysaste	kyll.%	77,5	79,0	77,9	70,7
Sameus	FNU	3,6	5,7	5,5	6,1
Sähkönjohtavuus	mS/m	15,8	17,0	17,8	14,9
Alkaliniteetti	mmol/l	0,2	0,2	0,3	0,3
pH		6,6	6,9	7,0	6,8
Väriluku	mg/l Pt	84,6	124,4	108,7	
Kokonaistyyppi		977,5	978,9	1008,4	946,4
Ammonium tyypinä	µg/l	341,5	236,3	210,9	120,8
Kokonaisfosfori	µg/l	31,7	38,8	32,8	31,7
Fosfaatti fosforina	µg/l	1,1	16,0		
Klorofylli-A	µg/l	32,6	50,6	41,8	35,4
Rauta	µg/l	280,0	450,0	2952,5	432,0
Escherichia coli	kpl/100ml	21,0	17,4	14,2	7,0
Fekaaliset enterokokit, tark.	kpl/100ml	4,2	12,9	7,4	8,6
Kemiall. hapen kulutus CODMn	mg/l	63,3	68,4	72,1	69,2
Koliformiset bakteerit, lämpökest.	kpl/100ml	16,1	40,3	9,6	11,9

KUUSIJÄRVEN VESITILAVUUS JA VAIHTUVUUS					
KUUSIJÄRVEN VESITILAVUUS, A = 7,54 ha, syvyys 1,7m (m3)	Valuma-alue ha	Pintaveden muodostuminen (m3/d)	Pohjaveden muodostuminen (m3/d)	Järvesta poistuva keskivirtaama l/s	Nykyinen vaihtuvuus d
128180	75,3	290,0	290,0	6,7	221,4
Kuusijärven teoreettinen vedenvaihtuvuus 7,4 kuukautta					

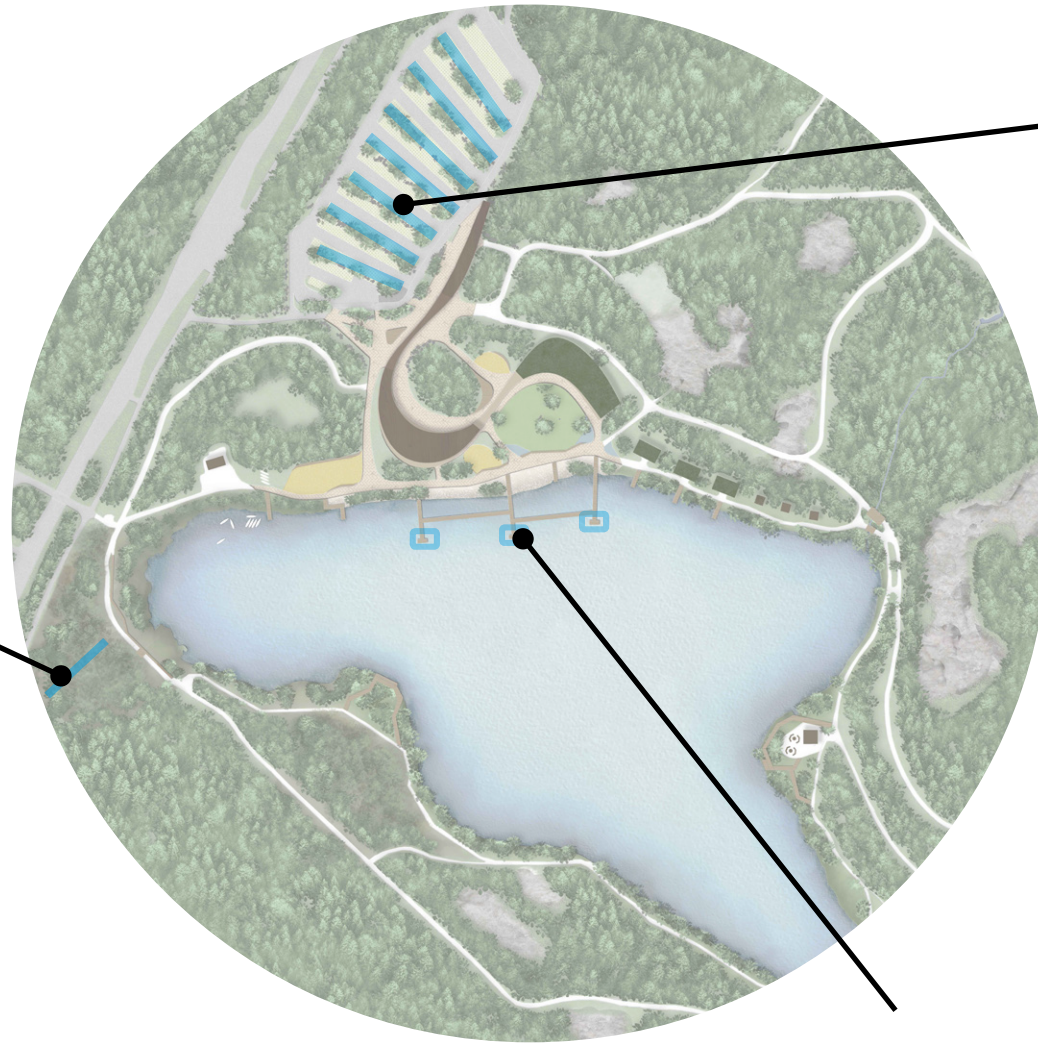
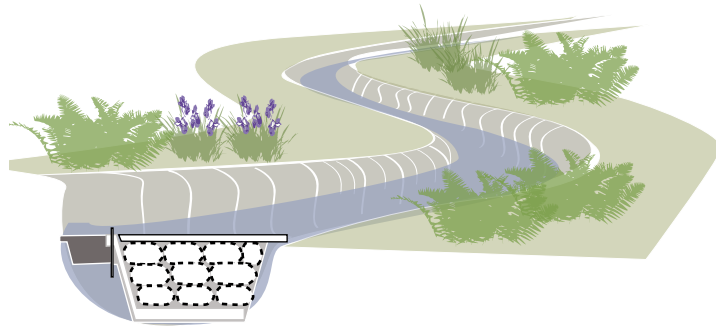
HULEVESIEN KÄSITTELY

NYKYISEEN OJAAN BIOSUODATUS

ve1
kierrätettävät
biosuodatussäkit
nykyiseen puroon

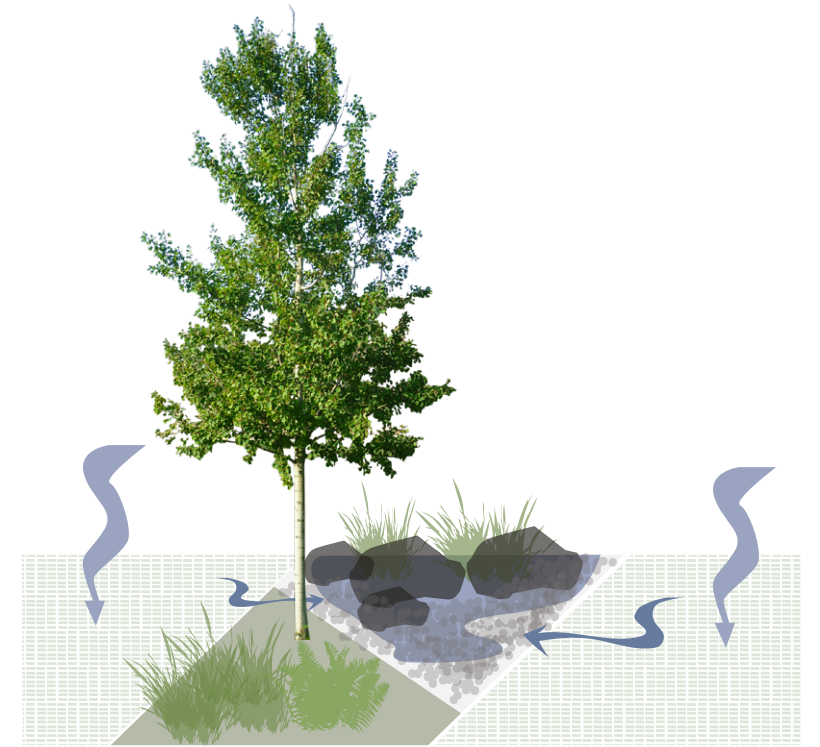

ve2
maalainen biosuodatus valumavesien
käsittelyyn,
asennus nykyisen ojaan

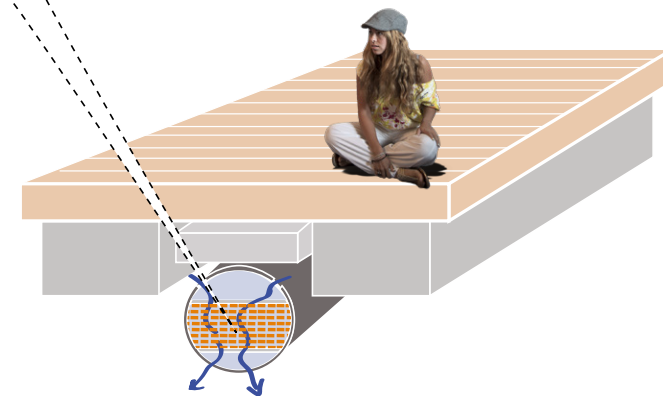
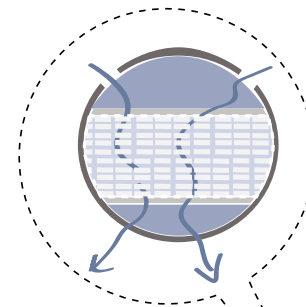

PYSÄKÖINTI:

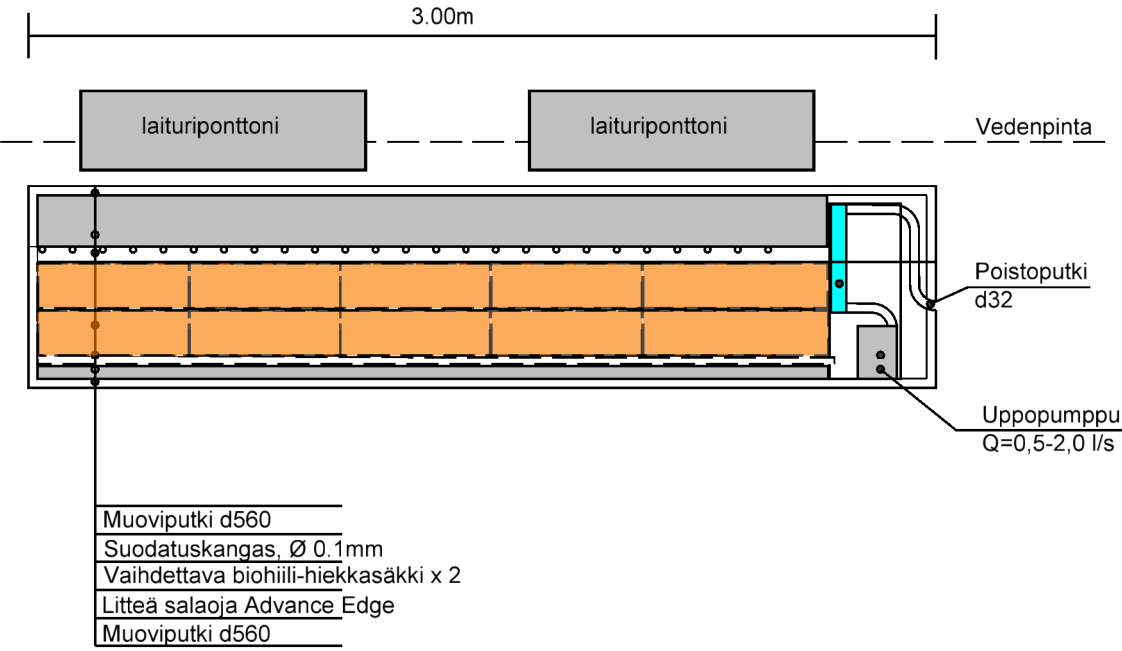
vettä läpäisevät pinnat,
vesien imeytys
kasvillisuusalueilla

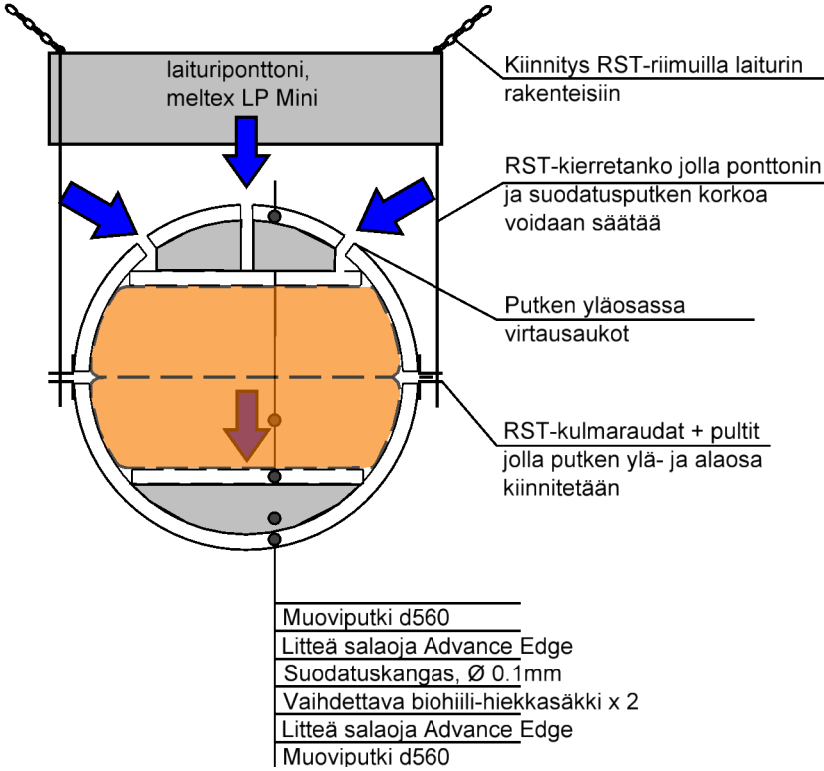
BIOHIILISUODATUS LAITUREIDEN ALLA

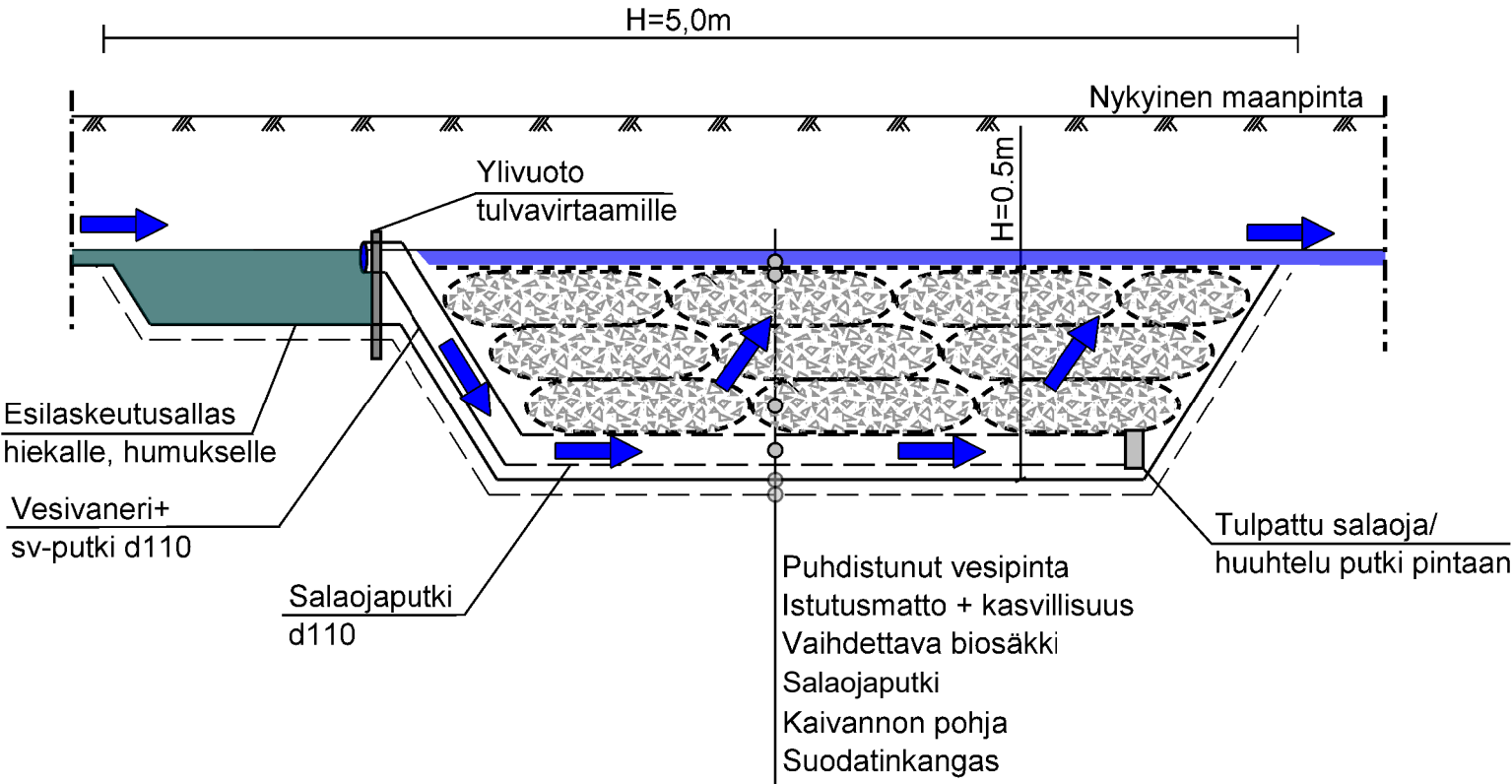
PERIAATELEIKKAUS 1:
BIOHIILISUODATTAMO KUUSIJÄRVEEN
LAITURIRAKENTEIDEN ALLE

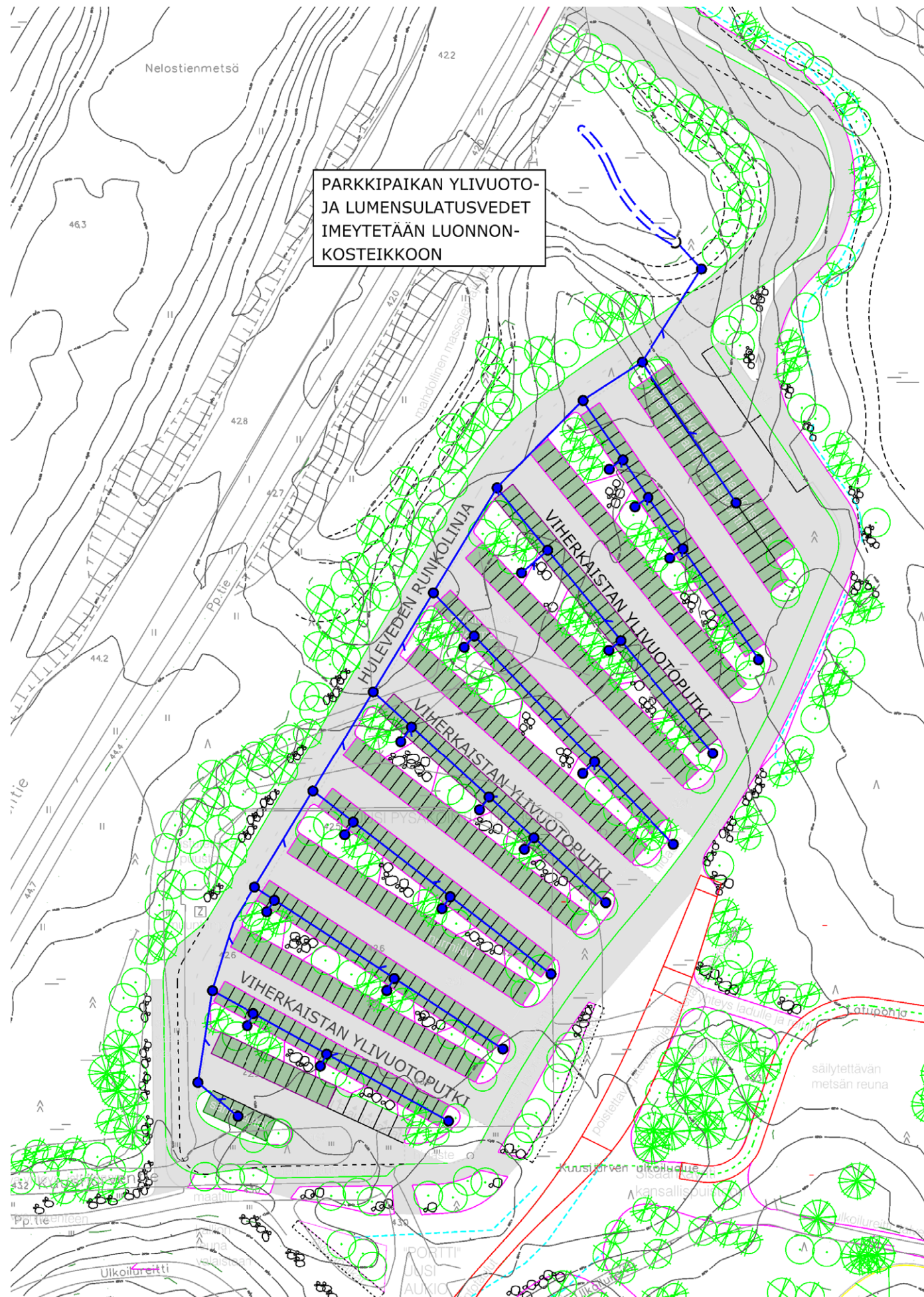

POIKKILEIKKAUS

PERIAATELEIKKAUS 2
KESKITETTY BIOSUODATUS KUUSIJÄRVENOJAAN

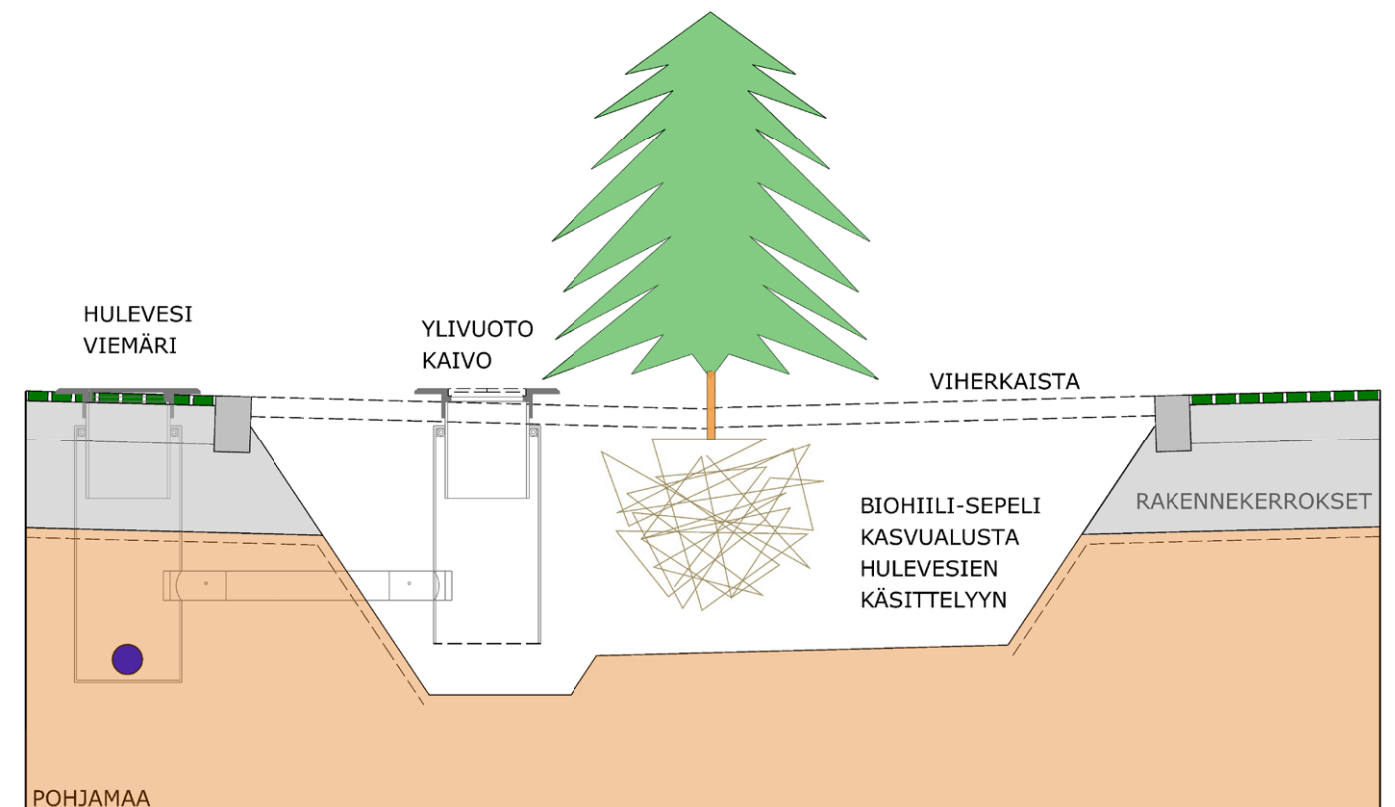
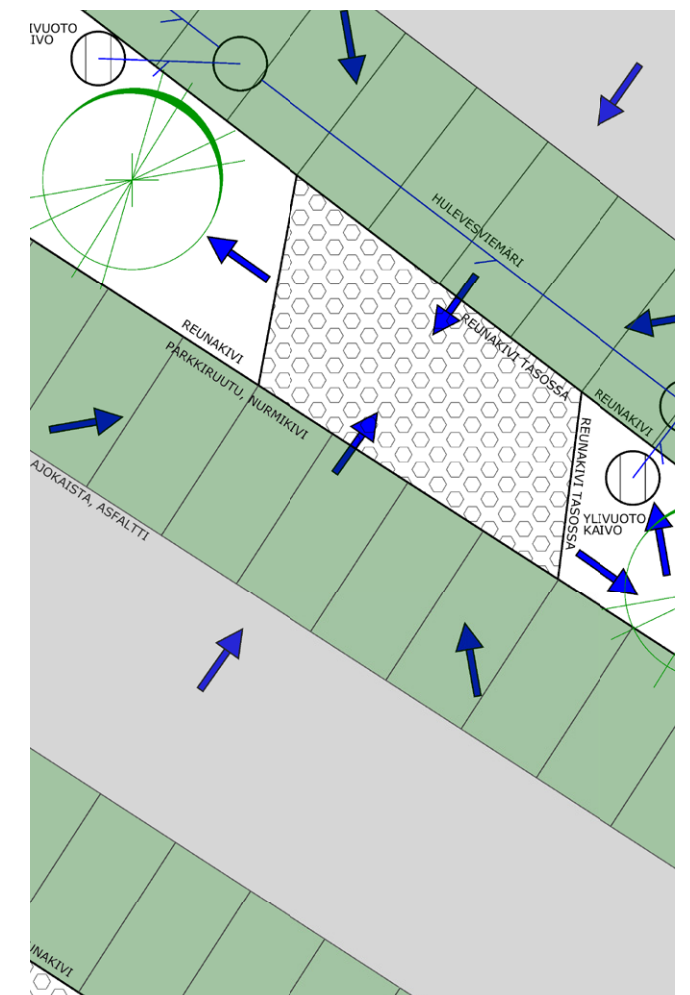
PYSÄKÖINTIALUE

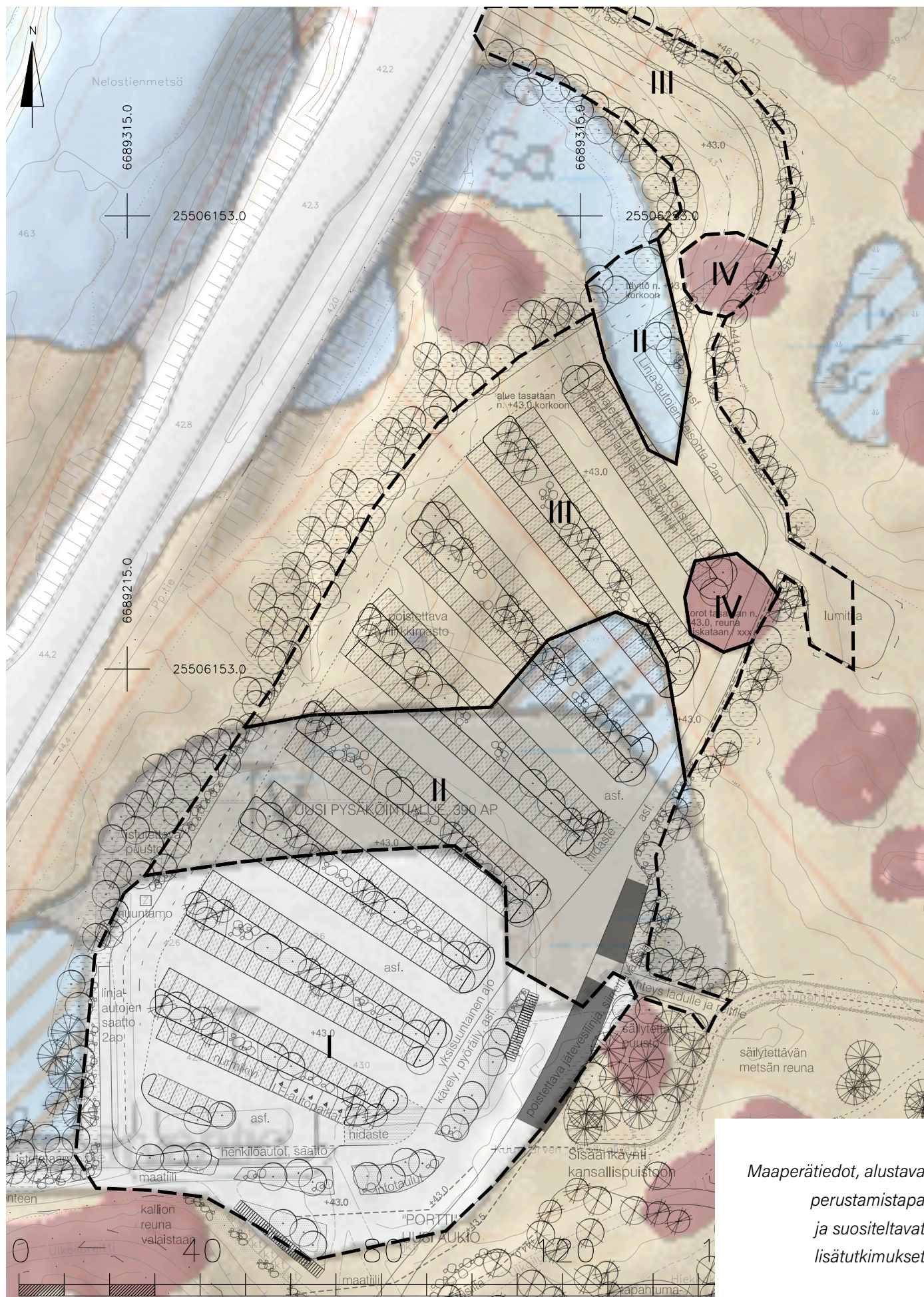
PYSÄKÖINTIALUEEN HULEVESIEN KÄSITTELY

Kuusijärven virkistyskäytön kasvaessa alueelle on tarpeellista lisätä pysäköintipaikkoja. Pysäköintialueen suunnittelussa painotettiin hulevesien käsittelyä ja imeyttämistä: hulevedet tulee johtaa viheralueille kasvillisuuden käyttöön ja imeytettäväksi. Suurten vettä läpäisemättömien pinta-alojen takia huleveden käsittelyä ja imeytymistä tulee tehostaa biohiili-sepelipohjaisella puiden kasvualustalla, joka sitoo tehokkaasti hulevesien haitta-aineita ja maksimoi imeytys- ja viivytysskapasiteetin. Lisäksi luonnonmukainen kasvualusta tukee hyvin Kuusijärven arvokkaita luontoarvoja.

Kun imeytysrakenteet yhdistetään lumenlajitusalueen sulamisvesiin, laajentunut pysäköintialue ei heikennä Kuusijärven valuma-alueen vesitasapainoa, vaan kaikki hulevedet saadaan imeytettyä luonnonmukaisesti käsiteltyinä valuma-alueelle.

Pysäköintialueen hulevedet johdetaan pohjoisen alavalle alueelle. Jatkosuunnittelussa suunnitellaan tarkemmin pysäköintialueen tasaus ja tulvareitti, sekä varmistetaan, että alueelle syntyy riittävä korkeusero viemärintiä varten.

Maaperätiedot, alustava perustamistapa ja suositeltavat lisätutkimukset

PYSÄKÖINTIPAIKAN PERUSTAMINEN

Kuusijärven ympäröivien alueiden maaperä on vaihtelevaa. Korkeimmilla tasoilla (+50 tason yläpuolella) esiintyy lähinnä avokalliota tai kalliota, jonka päällä on ohut moreenikerros. Kuusijärven uimarannan ja olemassa olevan pysäköintialueen ympäristöä on rakennettu täyttömaista.

Kuusijärveä ja Kuusijärven ojaa reunustaa pehmeikkövyöhyke, joka koostuu osin savesta ja osin turpeesta. Moreeni- ja savialueiden välissä on havaittavissa silttisiä siirtymävyöhykkeitä. Suunniteltu pysäköintialueen laajennus on osittain turve- ja osittain moreenipohjalla. Suunnitellut raitit ovat pääsääntöisesti moreenipohjalla. Suunnitellut raitit ylittävät muutamissa kohdissa pehmeikköjä (muun muassa Kuusijärvenoja). Maaperäkartan perusteella parkkipaikan pohjavahvistamisen laajuudeksi massanvaiholla on arvioitu n 5000m². Perustamistapa ja laajuus tarkennetaan maaperätutkimuksilla jatkosuunnittelussa.

RATKAISUJEN VAIKUTTAVUUS

Esitetyillä suunnitelmaratkaisuilla on kokonaisuudessaan positiivinen vaikutus Kuusijärven vedenlaatuun kasvavasta virkistyskäytöstä huolimatta. Testilaitteen toimiessa suunnitellusti, saadaan Kuusijärven vedenlaatua parannettua olennaisesti jo lähivuosina ja siten vähennettyä sinilevän aiheuttamaa virkistysarvojen heikentymistä.

Maaperätiedot, alustava perustamistapa ja suositeltavat lisätutkimukset

Huom. esitetyt rajaukset eivät ole absoluuttisia vaan perustuvat Vantaan kaupungin maaperäkartan tietoihin. Maaperän laatu on jatkosuunnittelussa selvittävä riittävällä määrällä tutkimuksia. Pinta-alat ovat suuntaa antavia arvioita.

- I Nykyinen pysäköintialue
 - A = 7860 m²
 - Lähtökohtaisesti suunniteltu p-alue voidaan perustaa olemassa olevien rakenne-/täyttökerrosten varaan.
 - Nykyisen p-alueen rakennekerrosten paksuus ja laatu on selvittävä esimerkiksi koekuoppatutkimuksilla.
 - Mikäli pysäköintialueen pinnantasoa nostetaan nykyisestä, on suositeltavaa selvittää myös rakennekerrosten alapuolisen maaperän laatu tarkemmin tutkimuksiin (vähintään maalaji, vesipitoisuus ja leikkauslujuus).
 - Tarvittaessa pohjaa voidaan vahvistaa keventämällä.
- II Pehmeikkö sisältäen turvetta, liejuista savea tai savea
 - A = 4960 m²
 - Lähtökohtaisesti suunniteltu p-alue voidaan perustaa pohjavahvistetulle maaperälle tai massanvaihdon varaan.
 - Löyhien kerrosten paksuus ja eloperäisten aineiden osuus on suositeltavaa selvittää jatkosuunnittelussa massanvaihdon/pohjavahvistuksen toteutettavuuden arvioimiseksi.
 - Mikäli maanpinnantasoa nostetaan nykyisestä tasosta, todennäköinen pohjavahvistusmenetelmä on pilaristabilointi. Maanpinnantason laskiessa tai säilyessä ennallaan pohjavahvistuksi arvioidaan riittävän eloperäisiin maa-aineksiin kohdistuva massanvaihto ja osittainen kevennysmateriaalilla tehtävä täyttö.
- III Moreeni-pohjamaa
 - A = 7810 m²
 - Lähtökohtaisesti suunniteltu p-alue voidaan perustaa suoraan moreeni-pohjamaan varaan.
 - Moreenin laatu on suositeltavaa selvittää tarkemmin jatkosuunnittelussa. Ominaisuuksista selvitetään ainakin tarkka maalaji, erityisesti routimisominaisuuksiin on kiinnitettävä huomiota. Suositeltavaa on myös varmistaa ettei moreenin alla ole löyhiä maakerroksia.
 - Tarvittaessa maanpinnan korotusten johdosta syntyviä lisäkuormituksia voidaan kompensoida kuten nykyisellä pysäköintialueella eli keventämällä.
- IV Avokallio tai kallio lähellä maanpintaa
 - A = 600 m²
 - Lähtökohtaisesti suunniteltu p-alue voidaan perustaa kallion varaan tai kallion päällä olevan tiiviin kitkamaan varaan.
 - Kallion syvyyttä voidaan jatkosuunnittelussa selvittää esimerkiksi pisto-, lyönti- tai porakonekairauksilla.

KUSTANNUSARVIO

Tässä kustannuslaskelmassa on esitetty yleissuunnitelmatasoinen arvio Kuusijärven alueen yleissuunnitteluvaiheen suunnitelmasta. Kustannusarvio on jaoteltu osa-alueisiin oheisen kaavion mukaisesti. Rakennusten osalta karkeat kustannusarviot on laskettu pinta-alaperusteisesti huoneistoaloista. Hankkeen kokonaiskustannukset ovat n. 19 miljoonaa euroa (alv 0%)

Suunnitelma toteutetaan vaiheittain, jolloin kustannukset jakautuvat usealle vuodelle ja yksittäisen hankkeen kustannukset ovat kokonaissummaa huomattavasti maltillisemmat

Kustannusarviot on esitetty 10 000 €:n tarkkuudella.

RAKENNUKSET

A	PORTTI	560 000€
B	YRITTÄJIEN TILAT + WC:T	500 000€
C	KAHVILA-RAVINTOLA-KOKOUSTILARAKENNUS	5 310 000€
D	YLEINEN SAUNA "SAUNAKYLÄ"	5 060 000 €
E	SAVUSAUNAT 2KPL	520 000 €
F	GRILLIKODAT 3KPL	150 000 €

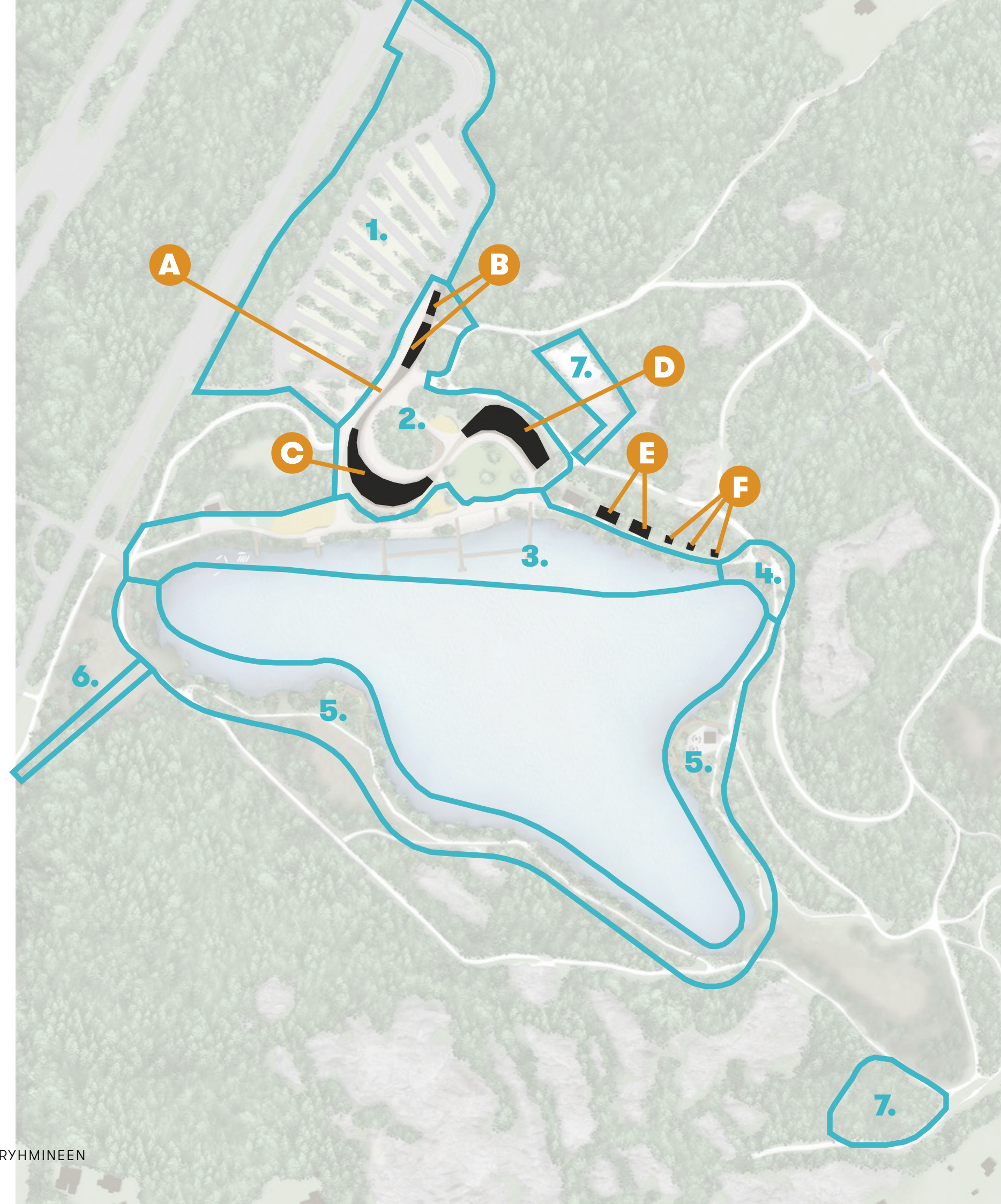
RAKENNUKSET YHTEENSÄ ALV. 0% 12 100 000€

MAISEMARAKENTAMINEN

•	RAKENNUSOSAT YHTEENSÄ	4 930 000 €
•	TYÖMAATEHTÄVÄT YHTEENSÄ	1 040 000 €
•	TILAAJATEHTÄVÄT YHTEENSÄ	890 000 €

MAISEMARAKENTAMINEN

YHT. ALV. 0% 6 860 000 €

MAISEMARAKENTAMINEN OSA-ALUEITTAIN ESITELTYNÄ (ALV. 0%)

1. PYSÄKÖINTIALUE

- MAA- JA POHJARAKENTEET 266 308 €
- KUNNALLISTEKNIikka JA HULEVEDET 136 900 €
- TELEMASTON SIIRTO 173 000€
- YMPÄRISTÖRAKENTAMINEN (SIS. RAKENTEET, PINNOITTEET, KASVILLISUUS, KALUSTEET JA VARUSTEET) 1 472 045 €
- VALAISTUS 92 000 €

RAKENNUSOSAT YHT.	2 140 253 €
TYÖMAATEHTÄVÄT YHT.	449 453 €
TILAAJATEHTÄVÄT YHT.	389 103 €

RAKENNUSOSAT, TYÖMAA-
JA TILAAJATEHTÄVÄT YHT. N. 2 978 809 €

2. RAKENNUSTEN YMPÄRISTÖ

- MAA- JA POHJARAKENTEET 59 941 €
- KUNNALLISTEKNIikka JA HULEVEDET 12 190 €
- YMPÄRISTÖRAKENTAMINEN (SIS. RAKENTEET, PINNOITTEET, KASVILLISUUS, KALUSTEET JA VARUSTEET) 786 566 €
- VALAISTUS 82 000 €

RAKENNUSOSAT YHT.	940 697 €
TYÖMAATEHTÄVÄT YHT.	197 546 €
TILAAJATEHTÄVÄT YHT.	171 021 €

RAKENNUSOSAT, TYÖMAA-
JA TILAAJATEHTÄVÄT YHT. 1 309 264 €

3. UIMARANTA JA TOIMINNOT

- MAA- JA POHJARAKENTEET 26 594 €
- KUNNALLISTEKNIikka JA HULEVEDET 12 190 €
- YMPÄRISTÖRAKENTAMINEN (SIS. RAKENTEET, PINNOITTEET, KASVILLISUUS, KALUSTEET JA VARUSTEET) 660 856 €
- VALAISTUS 125 000 €

RAKENNUSOSAT YHT.	824 640 €
TYÖMAATEHTÄVÄT YHT.	173 174 €
TILAAJATEHTÄVÄT YHT.	149 922 €

RAKENNUSOSAT, TYÖMAA-
JA TILAAJATEHTÄVÄT YHT. 1 147 736 €

4. JÄRVEN KOILLISKULMA JA LATUSILLAT

- LATUSILLAT 200 000 €
- YMPÄRISTÖRAKENTAMINEN (SIS. RAKENTEET, PINNOITTEET, KASVILLISUUS, KALUSTEET JA VARUSTEET) 21 817 €
- VALAISTUS 11 000 €

RAKENNUSOSAT YHT.	232 817 €
TYÖMAATEHTÄVÄT YHT.	48 892 €
TILAAJATEHTÄVÄT YHT.	42 327 €

RAKENNUSOSAT, TYÖMAA-
JA TILAAJATEHTÄVÄT YHT. 324 035 €

5. RANTA-ALUEET

- MAA- JA POHJARAKENTEET 13 039 €
- YMPÄRISTÖRAKENTAMINEN (SIS. RAKENTEET, PINNOITTEET, KASVILLISUUDEN KALUSTEET JA VARUSTEET) 487 491 €
- VALAISTUS 150 000 €

RAKENNUSOSAT YHT.	650 530 €
TYÖMAATEHTÄVÄT YHT.	136 611 €
TILAAJATEHTÄVÄT YHT.	118 268 €

RAKENNUSOSAT, TYÖMAA-
JA TILAAJATEHTÄVÄT YHT. 905 410 €

6. VEDENLAADUN PARANNUS JA LAITURIN BIOPUHDISTUS

- KUUSIJÄRVEN BIOHIILISUODATTAMOT 45 000 €
- KUUSIJÄRVENOJAN BIOHIILISUODATTAMO 10 000 €

RAKENNUSOSAT YHT.	55 000 €
TYÖMAATEHTÄVÄT YHT.	11 550 €
TILAAJATEHTÄVÄT YHT.	9 999 €

RAKENNUSOSAT, TYÖMAA-
JA TILAAJATEHTÄVÄT YHT. 76 549 €

7. METSÄALUEET, UUSI PULKKAMÄKI JA VANHAN PULKKAMÄEN MAISEMOINTI

- KUNNALLISTEKNIikka JA HULEVEDET 12 500 €
- YMPÄRISTÖRAKENTAMINEN (SIS. RAKENTEET, PINNOITTEET, KASVILLISUUS, KALUSTEET JA VARUSTEET) 55 567 €
- VALAISTUS 17 000 €

RAKENNUSOSAT YHT.	85 067 €
TYÖMAATEHTÄVÄT YHT.	17 864 €
TILAAJATEHTÄVÄT YHT.	15 465 €

RAKENNUSOSAT, TYÖMAA-
JA TILAAJATEHTÄVÄT YHT. 118 400 €

VAIHEITTAIN RAKENTAMINEN

Kuusijärven yleissuunnitelma on mahdollista toteuttaa vaiheittain. Osa hankkeista on jo rakenteilla, kun taas osa esitetyistä toimenpiteistä on pitkän aikavälin kehittämistavoitteita. Ohessa on esitetty arvioita toteutusjärjestyksestä ja ajankohdista:

VANHAN PORVOONTIEN YLITTÄVÄ KEVYENLIIKENTEE SILTA

- rakentaminen 2019

REITISTÖN PARANTAMINEN

- sillalle johtavien reittien ja latujen rakentaminen 2019-2020
- opastus ja viitoitus 2019-2020
- Kuusijärven lähialueen reitistön kehittäminen 2020-2021

PYSÄKÖINTIALUEEN LAAJENTAMINEN JA LIIKENNÄJÄRJESTELYT

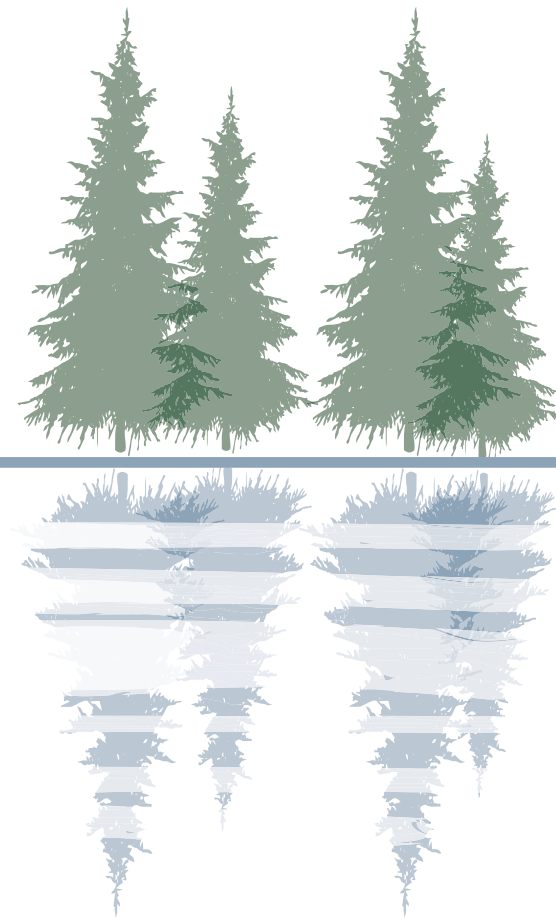
- noin v. 2022

TOIMINTOJEN KEHITTÄMINEN

- luontomatkailuhenkisen yritystoiminnan kehittäminen 2020-
- nuotiopaikkojen kohentaminen 2020-2021
- pulkkamäen siirtäminen 2020-2021
- esteetön luontoreitti järven ympäri ja kasvillisuuden parantaminen 2023
- valaistuksen ja valvonnan kehittäminen
- uimaranta-alueen kehittäminen, wc:iden lisääminen

RAKENNUKSET

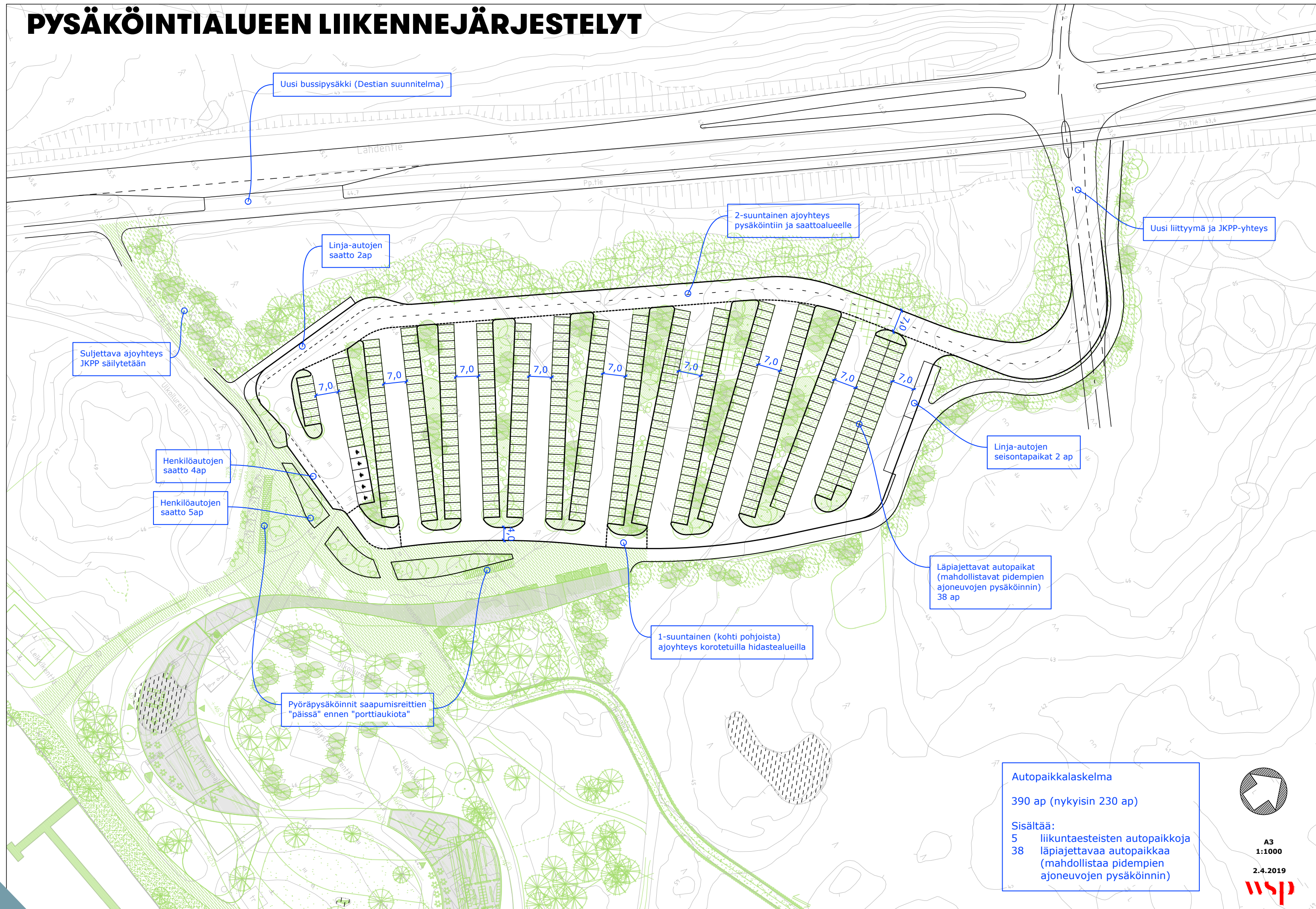
- isot rakennukset toteutetaan vaiheittain aikaisintaan noin 10 vuoden kuluttua
- uudet toimivat rakennukset: mm. toimivat kahvila-, ravintola-, kokous- ja saunatilat
- yrittäjillä mahdollisuuksia kehittää palveluita, yrittäjätilat, mahdollisesti jo pysäköintialueen yhteydessä
- ulkotilojen tapahtumavalmius

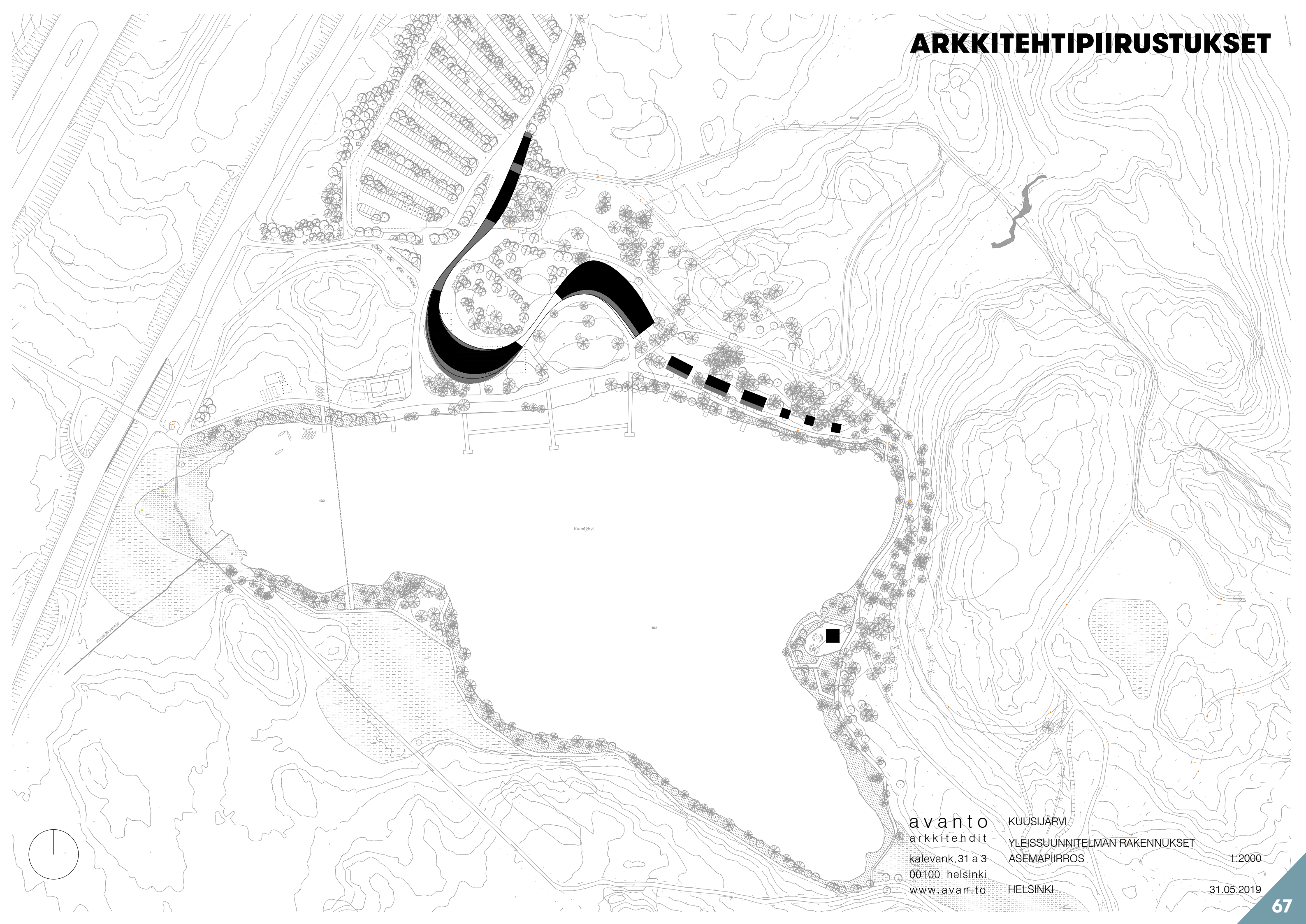
LIITTEET

	VANTAAN KAUPUNKI KUNTA TEKNIIKAN KESKUS		8.8.2019		Hyl. Heidi Burjam Tark. Petri Tammi Suunn.
			8.8.2019		
97	KUNINKAANMÄKI KUUSIJÄRVEN YLEISSUUNNITELMA		Mittakaava 1:1000 Koord.järj. ETRAS-GK25 Korkeusjärj. n2000		
ASEMAPIIRUSTUS			Liitt. piir.nro		
4	PUISTOSUUNNITELMAT				Piir.nro
41	JULKISEN KAUPUNKIKILIAN YLEISSUUNNITELMA				58000-1
477	UIMARANTA				
GEOTEK- NIIKKA	Tark.			8.8.2019	Tark. Miika Hakari Suunn. V.Tolvanen, E.Ruismäki
HSY:n veshuolto		Nro		8.8.2019	
	PL 300 00054 HSY p.(09) 15611		Hys. Tark. Hys. Tark.		

PYSÄKÖINTIALUEEN LIIKENNEJÄRJESTELYT

ARKKITEHTIPIIRUSTUKSET

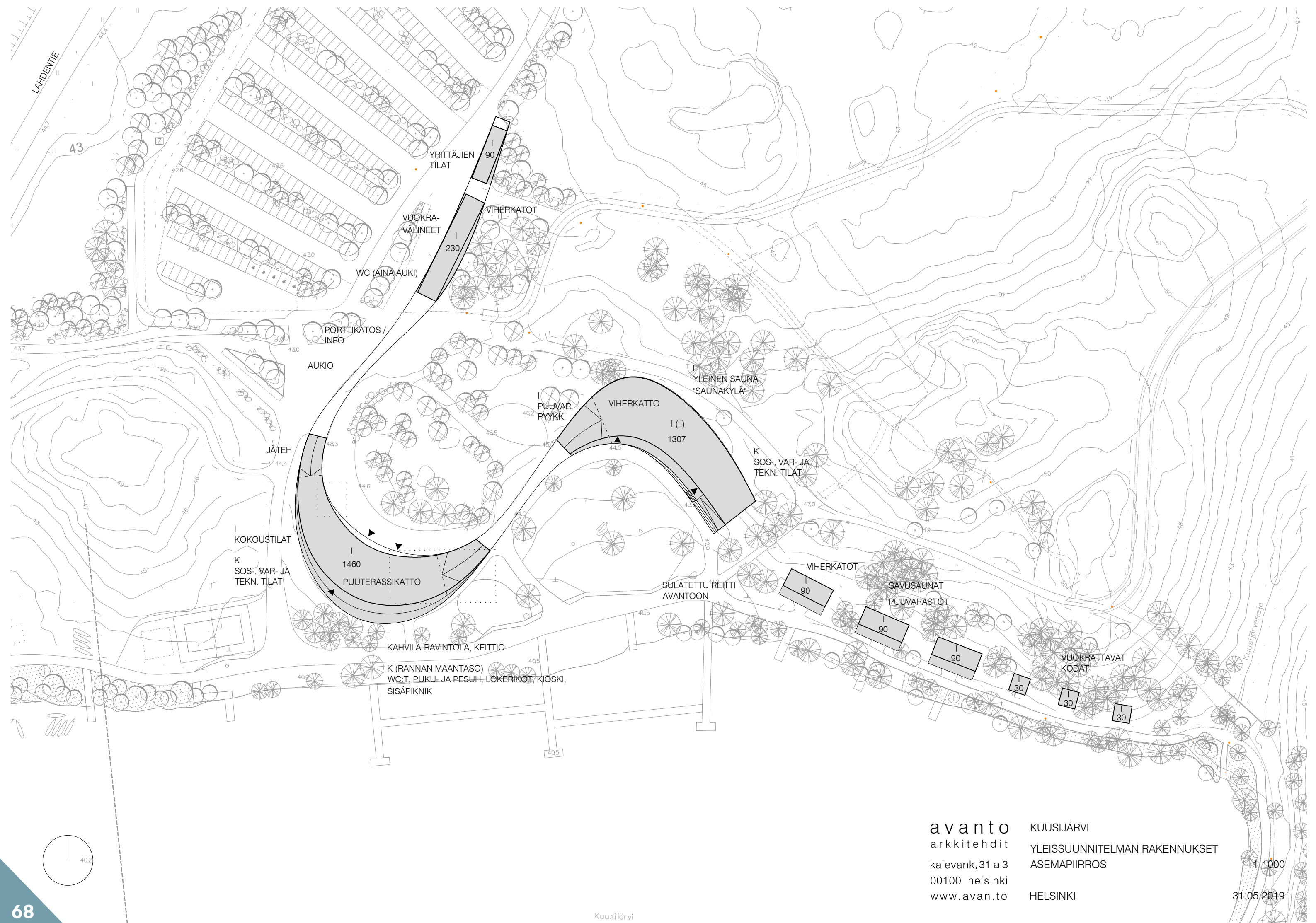

avanto
arkkitehdit
kalevank.31 a 3
00100 helsinki
www.avan.to

KUUSIJÄRVI
YLEISSUUNNITELMAN RAKENNUKSET
ASEMAPIIRROS
HELSINKI

1:2000

31.05.2019

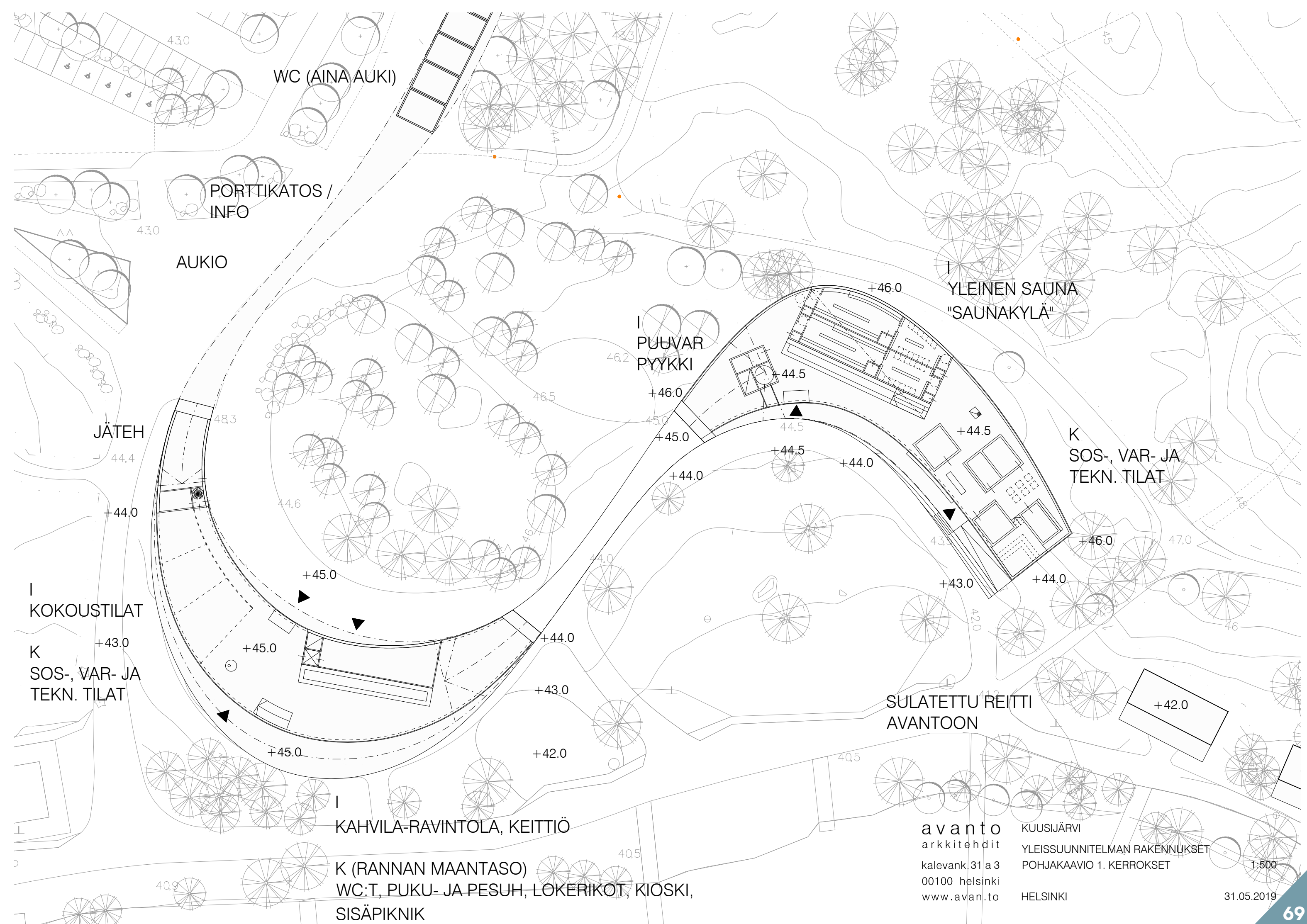

avanto
arkkitehdit
kalevank.31 a 3
00100 helsinki
www.avan.to

KUUSIJÄRVI
YLEISSUUNNITELMAN RAKENNUKSET
ASEMAPIIRROS
HELSINKI

1:1000

31.05.2019

WC (AINA AUKI)

PORTTIKATOS /
INFO

AUKIO

JÄTEH

I
KOKOUSTILAT

K
SOS-, VAR- JA
TEKN. TILAT

I
KAHVILA-RAVINTOLA, KEITTIÖ

K (RANNAN MAANTASO)
WC:T, PUKU- JA PESUH, LOKERIKOT, KIOSKI,
SISÄPIKNIK

I
PUUVAR
PYYKKI

I
YLEINEN SAUNA
"SAUNAKYLÄ"

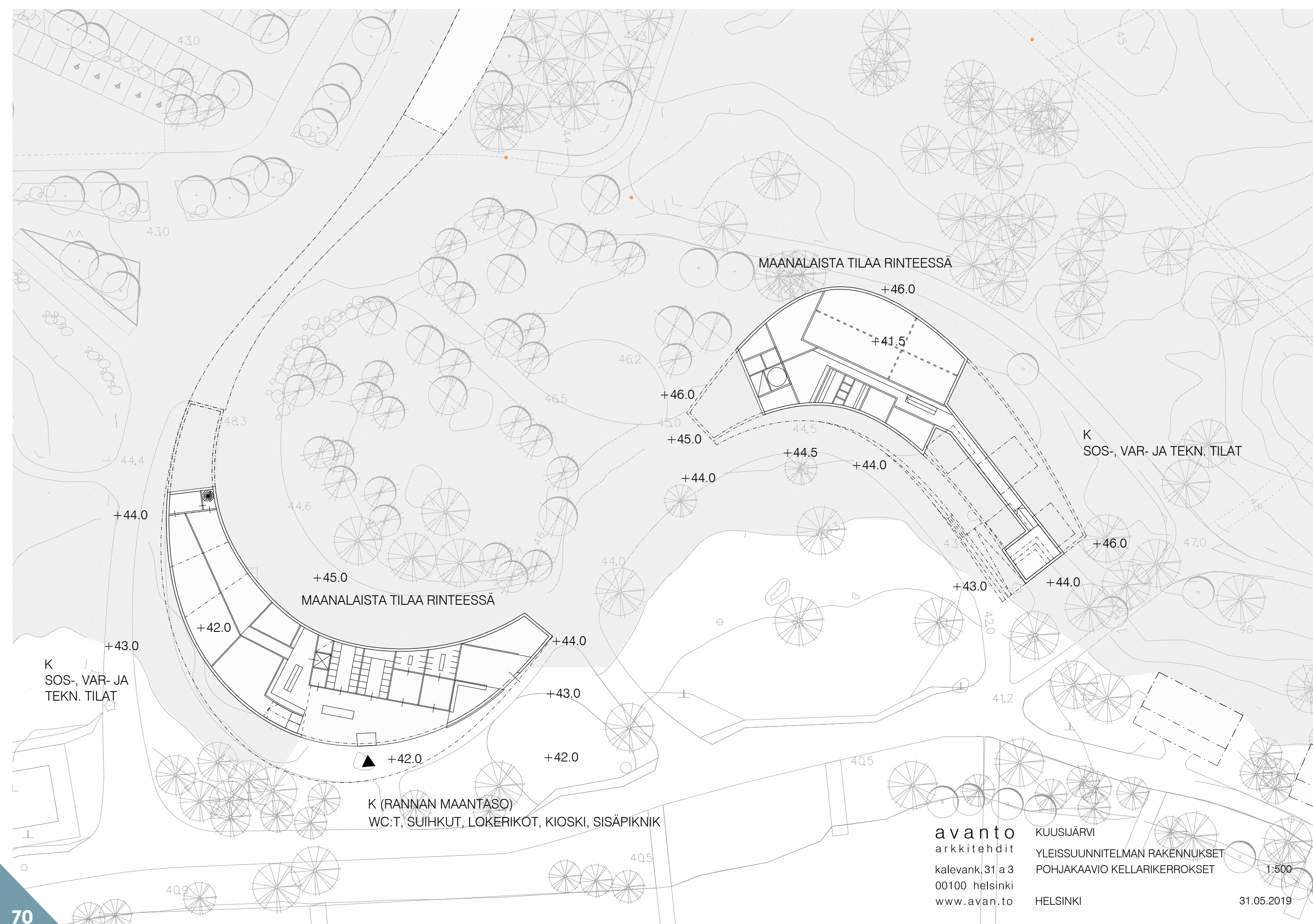
K
SOS-, VAR- JA
TEKN. TILAT

SULATETTU REITTI
AVANTOON

avanto
arkkitehdit
kalevank.31 a 3
00100 helsinki
www.avan.to

KUUSIJÄRVI
YLEISSUUNNITELMAN RAKENNUKSET
POHJAKAAVIO 1. KERROKSET
HELSINKI

31.05.2019

MAANALAISTA TILAA RINTEESSÄ

K
SOS-, VAR- JA TEKN. TILAT

+45.0
MAANALAISTA TILAA RINTEESSÄ

K
SOS-, VAR- JA
TEKN. TILAT

K (RANNAN MAANTASO)
WC:T, SUIHKUT, LOKERIKOT, KIOSKI, SISÄPIKNIK

avanto
arkkitehdit
kalevank.31 a 3
00100 helsinki
www.avan.to

KUUSIJÄRVI
YLEISSUUNNITELMAN RAKENNUKSET
POHJAKAAVIO KELLARIKERROKSET
HELSINKI

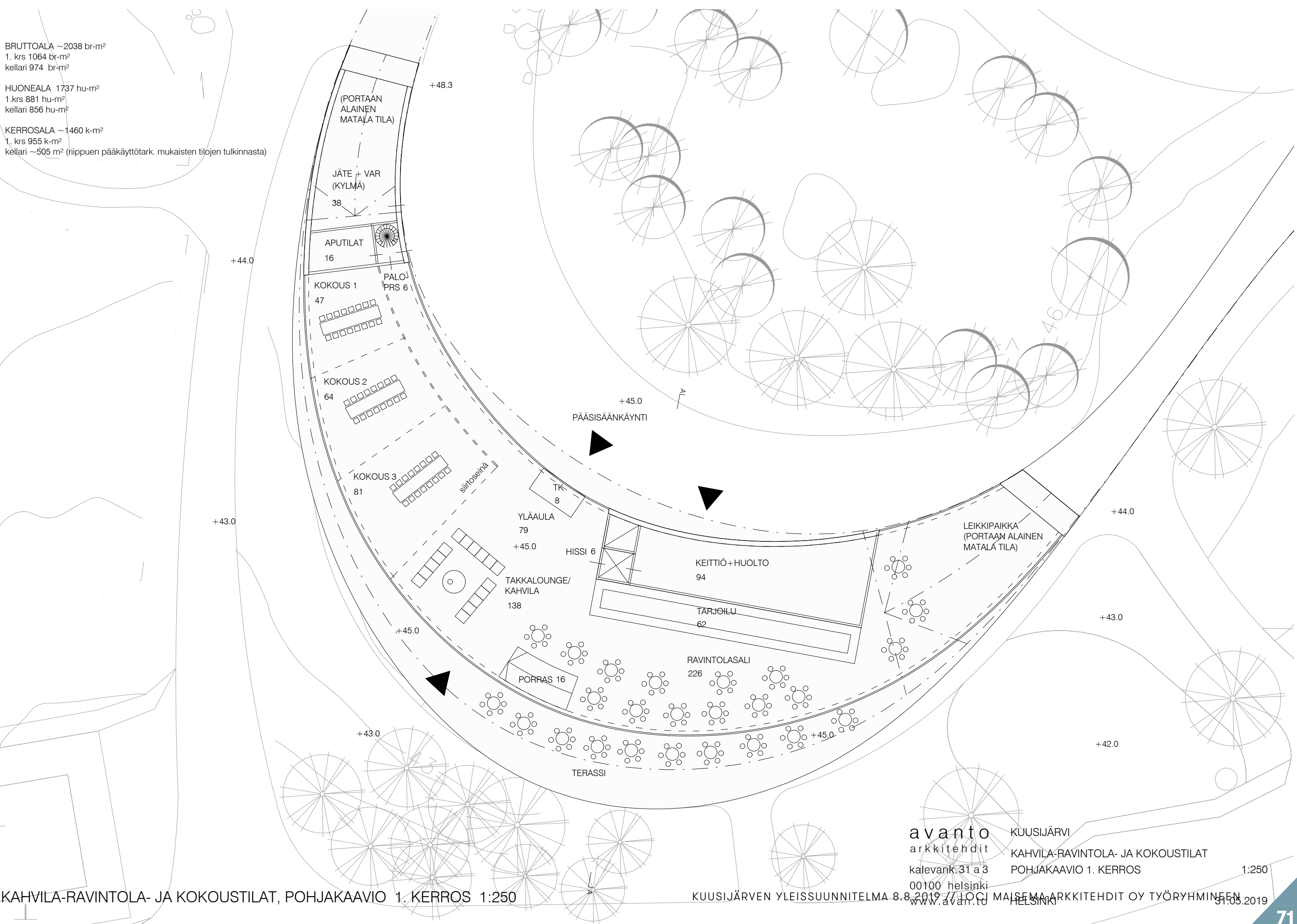
1:500

31.05.2019

BRUTTOALA ~2038 br-m²
1. krs 1064 br-m²
kellari 974 br-m²

HUONEALA 1737 hu-m²
1.krs 881 hu-m²
kellari 856 hu-m²

KERROSALA ~1460 k-m²
1. krs 955 k-m²
kellari ~505 m² (riippuen pääkäyttötark. mukaisten tilojen tulkinnasta)

KAHVILA-RAVINTOLA- JA KOKOUSTILAT, POHJAKAAVIO 1. KERROS 1:250

(TARVITTAESSA
KYLMA TILA
76)
-> KELLARIN
VOI TEHDÄ
1.KRSTA
PIENEMPÄNÄ

VAR/TEK
16

PALOPRS 6

TEKN. TILAT
96

RAV. VAR
130

SIIV. + KIINT.H.
27

HENK.KUNNAN
TAUKO+SOS
82

HISSI 6

LUKKO-
LOKEROT

WC
INVA
6

WC N
35

WC M
36

SUIHKU M
16

SUIHKU N
23

PUKU M
24

PUKU N
24

KIOSKI
27

TARVITTAESSA
VAR / TEK
42

UINNINVALVOJAT+
KIINT. HOITAJAT TSTO
53

ALA-AULA
(PITKÄ AUKIOLO)
201

KÄSIENPESU+
JUOMAVESIPISTE

TK
6

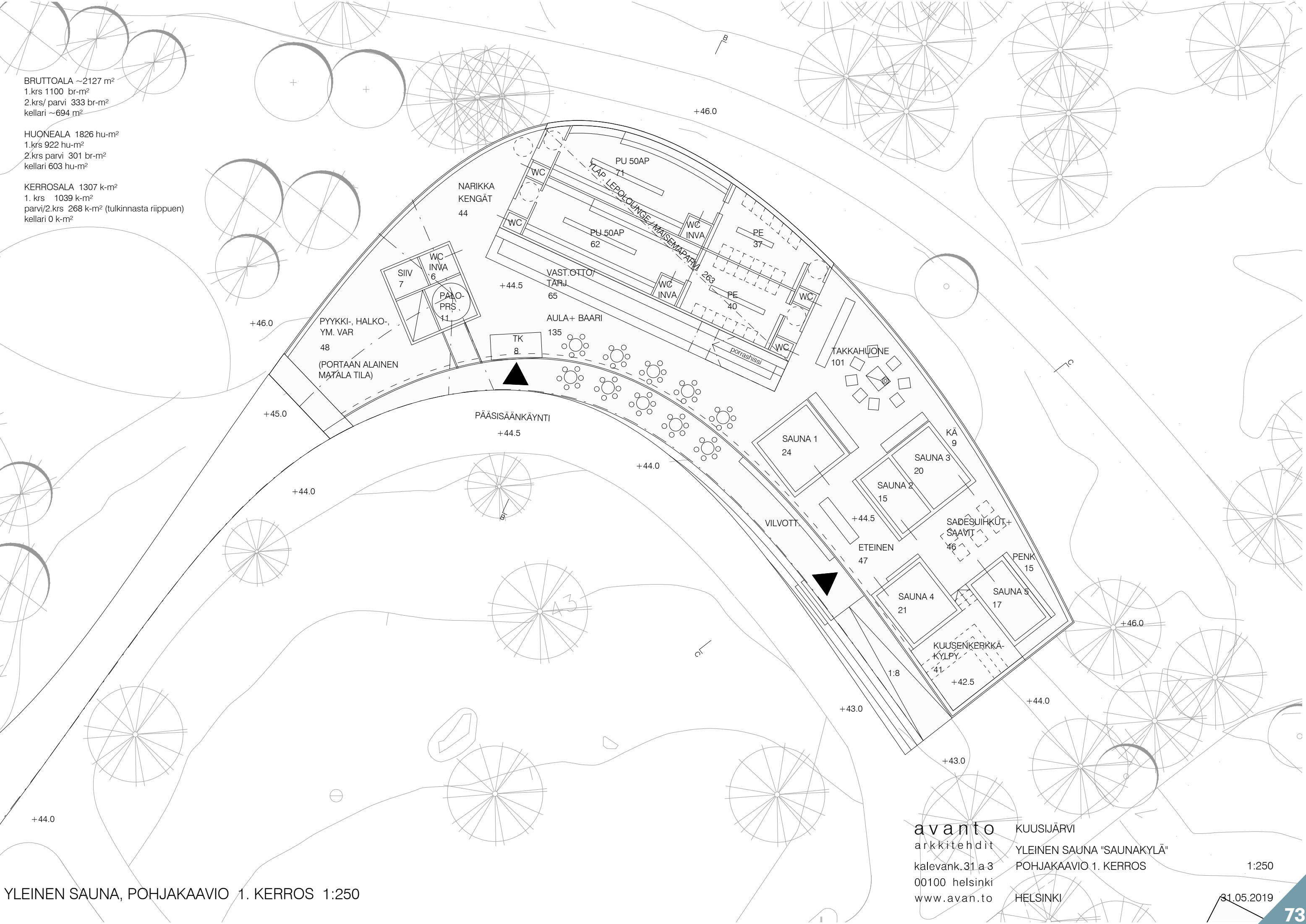
SISÄPIKNIK

MYynti-
LUUKKU

BRUTTOALA ~2127 m²
1.krs 1100 br-m²
2.krs/ parvi 333 br-m²
kellari ~694 m²

HUONEALA 1826 hu-m²
1.krs 922 hu-m²
2.krs parvi 301 br-m²
kellari 603 hu-m²

KERROSALA 1307 k-m²
1. krs 1039 k-m²
parvi/2.krs 268 k-m² (tulkinnasta riippuen)
kellari 0 k-m²

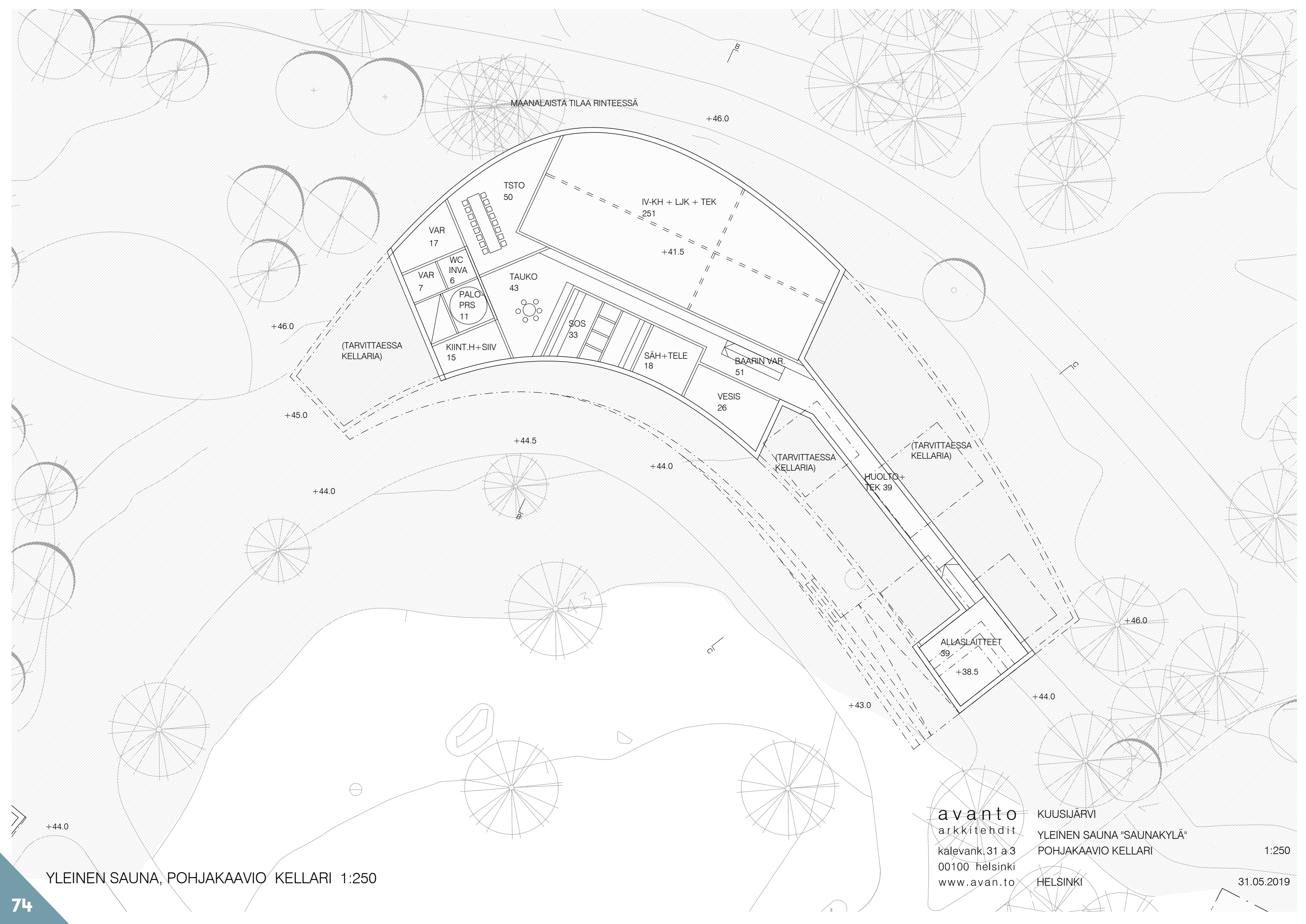
YLEINEN SAUNA, POHJAKAAVIO 1. KERROS 1:250

avanto
arkkitehdit
kalevank.31 a 3
00100 helsinki
www.avan.to

KUUSIJÄRVI
YLEINEN SAUNA "SAUNAKYLÄ"
POHJAKAAVIO 1. KERROS
HELSINKI

1:250

31.05.2019

MAANALAISTA TILAA RINTEESSÄ

+46.0

TSTO
50

IV-KH + LJK + TEK

251

+41.5

VAR
17

VAR
7

WC
INVA
6

PALO
PRS
11

TAUKO
43

SOS
33

SÄH+TELE
18

BAARIN VAR.
51

VESIS
26

(TARVITTAESSA
KELLARIA)

KIINT.H+SIIV
15

+46.0

+45.0

+44.5

+44.0

+44.0

(TARVITTAESSA
KELLARIA)

HUOLTO+
TEK 39

(TARVITTAESSA
KELLARIA)

+46.0

ALLASLAITTEET
39

+38.5

+44.0

+43.0

+44.0

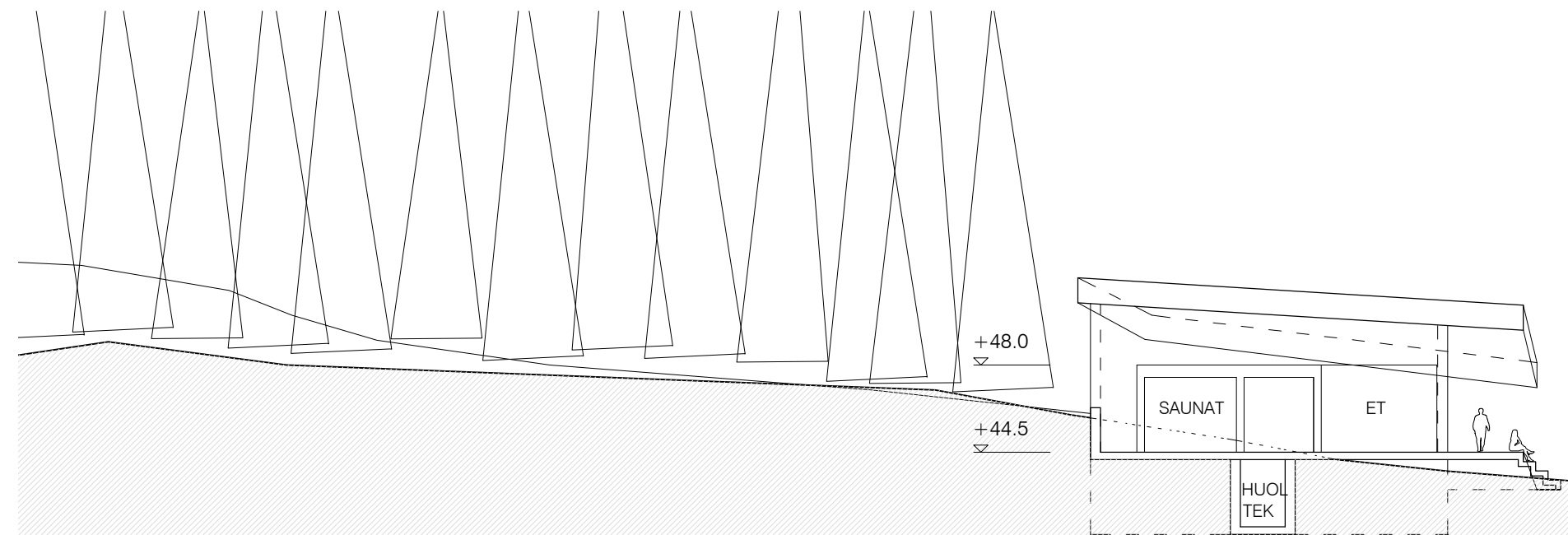
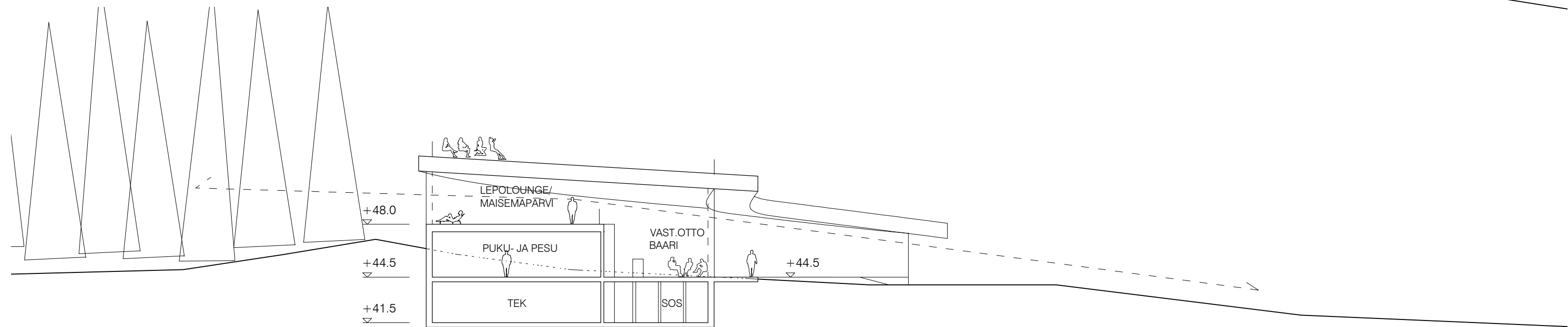
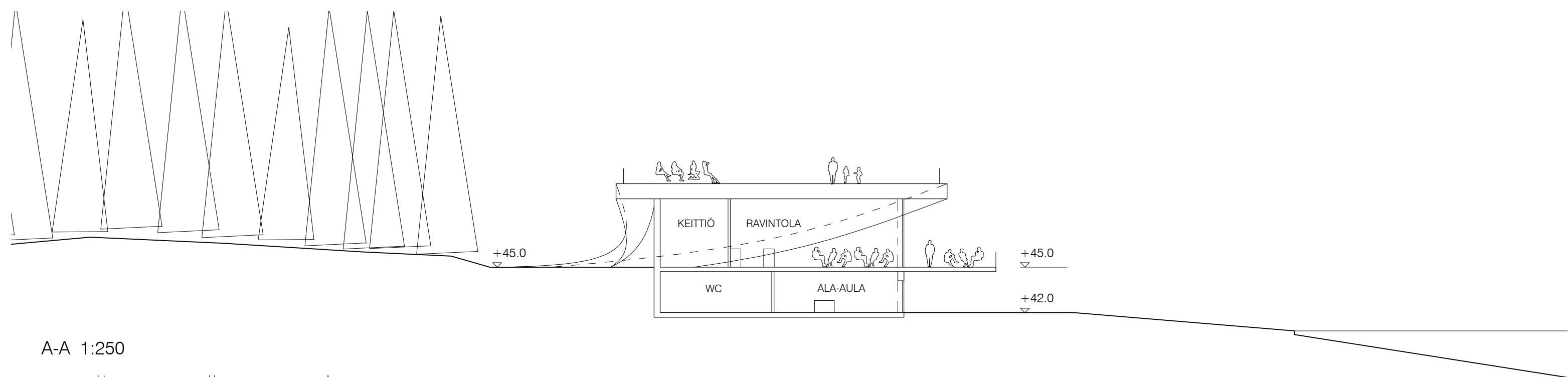
YLEINEN SAUNA, POHJAKAAVIO KELLARI 1:250

avanto
arkkitehdit
kalevank.31 a3
00100 helsinki
www.avan.to

KUUSIJÄRVI
YLEINEN SAUNA "SAUNAKYLÄ"
POHJAKAAVIO KELLARI
HELSINKI

1:250

31.05.2019

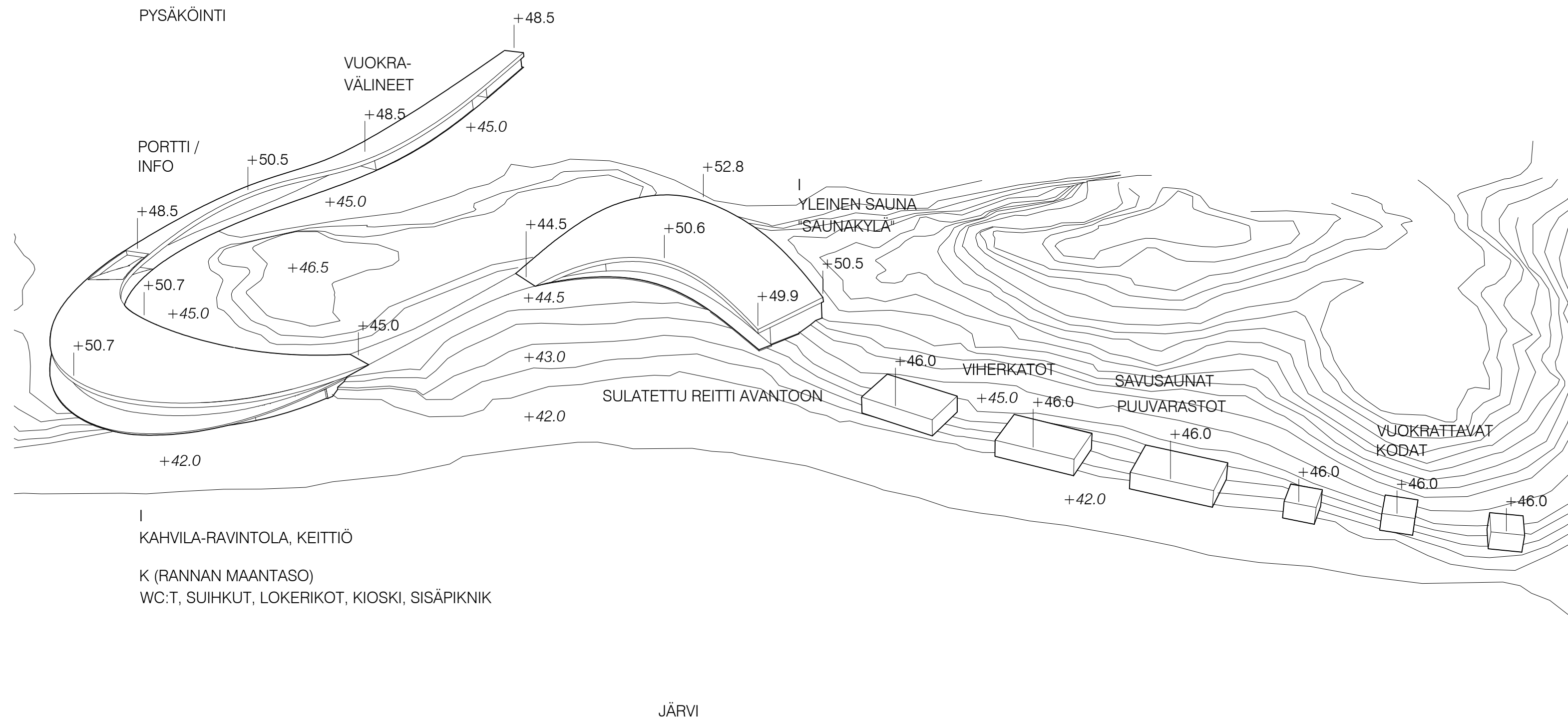

avanto
arkkitehdit
kalvank. 31 a 3
00100 helsinki
www.avan.to

KUUSIJÄRVI
YLEISSUUNNITELMAN RAKENNUKSET
LEIKKAUKSET A-A, B-B JA C-C
HELSINKI

1:250

31.05.2019

KUUSIJÄRVEN HISTORIAA

teksti:
Andreas Koivisto, Kaupunginmuseo
13.11.2018

KUUSIJÄRVEN NIMEN TAUSTAA

Kuusijärven vanha ruotsinkielinen nimi Hanaböle träsk kertoo järven kuuluneen suurimmalta osaltaan Hanabölen kylän maille. Se oli Hanabölen kylän pieni sisäjärvi, eli ruotsiksi träsk. Hanaböle träsk -nimi esiintyy aluetta kuvaavissa 1700-luvun kartoissa. Järvi ei kuitenkaan kuulunut kokonaan Hanaböleen, vaan sen itäpääty oli osa Sottungsbytä, eli Sotunkia.

Suomenkielinen nimi Kuusijärvi on myöhempää perua. Rautatien tultua seudulle 1860-luvuulla, alueelle rupesi muuttamaan yhä enemmän suomenkielistä väestöä. Moni heistä kävi järvellä uimassa ja koska kyseessä oli pieni kuusien ympäröimä järvi, he rupesivat kutsumaan järveä Kuusijärveksi. Tämä nimi on ollut käytössä ainakin 1920-luvulta lähtien.

JÄÄN NOSTO

Kuusijärvi on toiminut jäännostopaikkana lähialueiden maataloilille. Ennen jääkaappeja täytyi talvisin ottaa talteen jäätä, jonka avulla maito säilytettiin kesällä kylmässä. Jää sahattiin lohkeareiksi järven jäästä. Ensiksi jäähän hakattiin reikä ja sitten jäätä ryhdyttiin sahaamaan järeällä jääsahalla. Kun lohkar oli leikattu, se vedettiin jälle parrujen ja jääkoukkujen avulla. Järveltä jäät kuljetettiin hevosella ja reellä tiloille. Tavallisesti jää peitettiin sahapuruilla. Jos jää oli hyvin peitetty, säilyi se koko kesän, kunnes seuraavana talvena haettiin uutta jäätä. Ainakin Sotungin pohjoisosan tilat ottivat jäänsä Kuusijärvestä.

KUNINKAAN PIKNIK-LOUNAS

Kuusijärvi sijaitsee nykyään Kuninkaanmäen kaupunginosassa. Koko kaupunginosan nimennyt mäki sijaitsee heti Kuusijärven itäpuolella. Se on mäki, jolla hänen kuninkaallinen korkeutensa Kustaa III istui 10 kesäkuuta 1775 paljaalla maalla syömässä lounasta. Paikka on merkitty sekä Nils Westermarkin vuoden 1777

karttaan, että C. P. Hagströmin vuoden 1778 karttaan. Tämän tapahtuman johdosta kaupunginosa on saanut nimensä Kuninkaanmäki. Lounaspaikka sijaitsi karttojen mukaan kallion välissä sijainneessa syvennyksessä, jossa nykyään on omakotitaloja. Käytännössä voisi kuitenkin ajatella kuninkaan kivunneen kallion laelle syömään lounasta ja ihailemaan korkealta hienoja maisemia.

SUURI RANTATIE

Kuusijärven sijainti oli Hanabölen ja Sottungsbyn kylistä nähden aika kaukana kylien asutuskeskuksista. Syrjäinen sijainti tarkoittaa sitä, että järven välittömästä läheisyydestä ei tunneta muinaisia pysyvän asutuksen jälkiä. Sen sijaan Kuusijärvestä 300-400 m itään kulkee historiallinen Suuri Rantatie, eli Kuninkaantie.

Suuri Rantatie on Turun ja Viipurin linnoja yhdistänyt maantie. Tien tarkkaa rakentamisajankohtaa ei tiedetä. Tien siltapaikat myötäilevät kuitenkin 800-1200 lukujen välistä rantaviivaa ja tietä tutkinut Tapio Salminen arvelee, että tie on tullut siltapaikkojen osalta kuljettavaksi ajanjakson loppupuolella. Yleiseksi tieksi se katsotaan muodostuneen viimeistään Viipurin linnan perustamisen yhteydessä 1290-luvulla, jolloin tiestä olisi tullut Turun ja Viipurin linnojen hallinnollinen ja sotilaallinen yhdysreitti. 1290-luvulle menevä ajankohta osuu yhteen ruotsalaissiirtolaisten organisoituun Uudenmaan asuttamiseen, joka näyttää tapahtuneen 1200-luvun lopussa tai 1300-luvun alussa.

Tietä on vanhastaan kutsuttu Suureksi Rantatieksi, mutta tiestä on myös käytetty nimitystä Kuninkaantie. Nimi Kuninkaantie ei kuitenkaan viittaa tiellä kulkeneisiin kuninkaisiin, vaan on tien rakentamiseen ja kunnossapitoon liittyvä tienpidollinen termi. Kuninkaanteitä olivat vähintään kymmenen kyynärää (5,94 m) leveät kestikievarein varustetut maantiet, jotka yhdistivät eri maakuntia toisiinsa.

NEIDONRINNE

Hieman kuninkaan lounaspaikasta Suurta Rantatietä pitkin pohjoiseen sijaitsee Brudbrinken -niminen mäki. 1928 julkaistussa Finlands Svenska Folkdiktning sarjan V. E. V. Wessmanin keräämistä kulttuurihistoriallisista tarinoista kertovassa osassa tiedettiin neidon ajaneen itsensä mäellä kuoliaaksi. Kansatieteilijä Bo Lönnqvist sai kerätessään nimiä seudulla vuonna 1963 paikasta samanlaisen tiedon: ”En brud har ridit ihjäl sig där, på den tiden då det inte fanns några vägar enl. gammal folk.” Joku neito olisi siis joskus ratsastanut itsensä kuoliaaksi aikana, jolloin ei ollut teitä. Ulpu Lehden mukaan Brud-nimiä esiintyy yleisesti ruotsalaisella kielialueella ja olisi

eräänlainen katastrofinimi. Hyvin usein Brud-nimiin liittyy tarina nuoresta neidosta, joka on päässyt hengestään. Kyseessä on siis nimeen liittyvästä nimiperinteestä ja on turha lähteä etsimään historiallista todistusaineistoa nuoren tytön ratsastuskuolemasta. Vastaavasti suomalaisilla kielialueilla on Tyttö-, Neito- ja Impi- liittyviä nimiä, joihin liittyy usein onnettomuustarinoita.

Vaikka paikalla ei olisikaan oikeasti sattunut kuolemaan johtanutta onnettomuutta, kertoo Brudbrinken nimi kuitenkin tien vaarallisesta kohdasta. Ilmeisesti Brudbrinkenin mäki oli yksi koko Suuren Rantatien pahimpia mäkiä. Se tutkittiin maaherran käskystä jo vuonna 1777 ja linjaus oiottiin heti seuraavien vuosien aikana. Vanha 1700-luvun lopulla käytöstä pois jäänyt linjaus on siis edelleen olemassa ja sitä käytetään talvisin latupohjana.

Brudbrinkenin tietämiltä on myös tehty miekkalöytö. Miekan ponsi löytyi metallinilmaisimella jo vuonna 2010 ja loput miekasta vuonna 2012, jolloin löytäjä tutki samaa paikkaa uudestaan. Kyseessä on luultavasti ruotsalainen jalkaväen upseerin miekka ajalta 1710-1840. Miksi miekka on joutunut maahan, on mysteeri. Miekka on konservoitu ja löytyy Vantaan kaupunginmuseon kokoelmista.

TALVITIE

Vanhassa 1777 vuoden kartassa, hiukan kuninkaan pikinik-paikan jälkeen erkanee Suuresta Rantatiestä tieosuus idän suuntaan Sotunkiin. Tien kohdalle on kirjoitettu merkintä ”Winterväg åt Sottungsby”, eli talvitie Sotunkiin. Hevosilla kulkiessa oli hyvin tavallista, että oli erikseen kesä- ja talvitiet. Kesätiet olivat usein vaatimattomia polkuja, joita pitkin ei päässyt kulkemaan kärryillä. Talvitiet kulkivat usein jäätyneitä kosteikkoalueita pitkin ja olivat kestävämpiä kuin kesätiet. Painavia lasteja kuljetettiin sen takia mieluummin talvisin reellä lujia talviteitä pitkin, kuin kostealla kelillä sohjoisia kesäteitä pitkin.

NÖJE, MARIEDALIN LASITEHDAS JA MYRAKSEN KROUVI

Kuusijärvestä pohjoiseen Suuren Rantatien varrella sijaitsee usea historiallinen kohde. Kuninkaanmäen puolella on yksi Vantaan vanhimmista rakennuksista, nimittäin Nöje. Nöjen tarinaan liittyy läheinen Mariedalin lasitehdas, jonka jäännökset ovat nykyään Sipoon puolella. Lasitehtaan perusti Håkansbölen kartanon omistaja, helsinkiläinen kauppias Johan Sederholm. Lasitehdas toimi alueella vuosina 1782-1824. Sederholm

hankki tehtaaseen lasinpuhaltajiksi saksalaisveljekset Johan Anders ja Gottfrid Schmidtin. Johan Anders vaurastui ja siirsi perimätiedon mukaan Hanabölen Heikaksen vanhan päärakennuksen lähemmäksi lasitehdasta jahtimajakseen. Hän risti tuvan nimellä Miitt Nöje, eli Huvituksen. Tästä juontaa juurensa nykyisen Nöje-tilan nimi. Nykyisen tilan pihassa on vieläkin vanha rakennus, joka todennäköisesti on 1700-luvulla tehty rakennus, jonka Schmidtin veljes siirsi paikalle.

Mariedalin lasitehdasta ei paikalla enää ole. Vanhan tehtaan paikalla on nykyisin lato, jonka vieressä on mielenkiintoinen kumpare, joka voisi liittyä jollakin lailla tehtaaseen. Ympärillä olevasta pellosta löytyy vieläkin merkkejä lasitehtaasta, sillä siinä on runsaasti tiiltä, lasia, kvartsia ja lasikuonaa. Lasitehtaan kukoistusaikaa olivat vuodet 1808 ja 1809. Suomen sodan jälkeen ruukki ajautui vaikeuksiin ja se suljettiin kokonaan vuonna 1824.

Nöjen ja Mariedalin lasitehtaan välissä Suuren Rantatien mutkassa on aikoinaan sijainnut myös Myraksen krouvi. Krouvi näkyy vanhoissa kartoissa, mutta nykyään se on täysin kadonnut. Krouvin paikalla on modernia omakotitorakentamista.

KUUSIJÄRVESTÄ VIRKISTYSALUE

Kuusijärven kehitys virkistysalueeksi johtui 1900-luvun yhteiskunnallisista muutoksista. Aluksi Kuusijärveä ympäröivän alueen osti vuonna 1907 maayhtiö Svenska Småbruk och Egna Hem. Yhtiö lahjoitti 1924 maa-alueen ruotsinkielistä kulttuuria vaalivalle yhdistykselle Svenska Odlingens Vänner i Helsinge (SOV). lahjoituksen ehtona oli, että yhdistys säilyttää ja hoitaa aluetta luonnonsuojelualueena. Alue rauhoitettiin luonnonsuojelulain nojalla vuona 1936.

Kunnan väkiluvun kasvaessa, alkoi uimarannoista olla pulaa. Kuntalaiset ottivat Kuusijärven ranta-alueet käyttöönsä siitäkin huolimatta, että alueet olivat luonnonsuojelualuetta. SOV möi lopulta Kuusijärven alueen maalaiskunnalle vuonna 1966 ja vuonna 1968 Läänihallitus päätti lakkauttaa luonnonsuojelun alueella. Hanaböle träsk oli ensimmäinen Helsingin maalaiskunnassa luonnonsuojelulain nojalla suojeltu alue ja sen suojelu kesti yli 30 vuotta.

1970-luvulla alkoi Kuusijärven ulkoilualueen rakentaminen. Vuonna 1970 perustettiin autojen paikoitusalue, tehtiin rantaa kiertävät polut, hiekoitettiin uimaranta sekä rakennettiin lasten leikkialue. Työtä jatkettiin seuraavina vuosina ja vuonna 1979 valmistui myös Kuusijärven ulkoilumaja.

